

[REDACTED]

OVERZICHT HOOFDSTUKINDELING LANDENSTUDIE

I.	<u>Inleiding</u>		1
II.	<u>Irakese historie</u>		
	1. Geschiedenis tot aan W.O. I	3	
	2. Irak in de periode 1914-1945	4	
	3. Irak in de periode 1945-1980	5	
	4. Irak en de Koerden	6	
	5. Recente geschiedenis	7	
III.	<u>Politiek</u>		
	1. Algemeen	8	
	2. Machtsstructuur	9	
	3. Oppositie	10	
	4. Buitenlandse opstelling	11	
	5. Militaire samenwerking	12	
	6. Verwachting	13	
IV.	<u>Economie</u>		
	1. BNP	14	
	2. Defensiebudget	15	
	3. Defensie-industrie	16	
	4. Militair-strategische productie	17	
	5. Im- en export van strategische goederen	18	
	6. Buitenlandse steun	19	
	7. Energie- en watervoorziening	20	
	a. Olie	21	
	b. Aardgas	22	
	c. Elektriciteitsvoorziening	23	
	d. Atoomenergie	24	
	e. Watervoorziening	25	
	8. Transportwezen		
	a. Algemeen	26	
	b. De spoorwegen	27	
	c. Het wegverkeer	28	
	d. De binnenscheepvaart	29	
	e. De zeescheepvaart	30	
	f. De burgerluchtvaart	31	
	9. Telecommunicatie	32	
10.	Ontwikkelingen	33	
V.	<u>Demografie</u>		

[REDACTED]

	1. Bevolking		34
	2. Talen	35	
	3. Religie		36
VI.	<u>Militaire geografie en meteorologie</u>		
	1. Fysiografie		37
	2. Klimaat		38
	3. Vegetatie		39
	4. Steden en platteland		40
	5. Infrastructuur		41
	6. Invloed van weer en terrein op personeel en materieel		42
V.	<u>Strijdkrachten</u>		
	1. Algemeen		45
	2. Topstructuur		46
	3. C3I		47
	4. Doctrine		48
	5. LOCs		49
	6. Massavernietigingswapens/-technologie		50
	7. Ontwikkelingen		51
VI.	<u>Landstrijdkrachten</u>		
	1. Taak		52
	2. Sterkte		53
	3. Organisatie		54
	4. Ontplooiing		55
	5. Slagorde		56
	6. Optreden		57
	7. Materieel		58
	8. Logistiek		59
	9. Opleiding		60
	10. Mobilisatie en reserves		61
	11. Ontwikkelingen		62
VII.	<u>Luchtstrijdkrachten</u>		
	1. Organisatie		63
	2. Slagorde		64
	3. Optreden		65
	4. Materieel		66
	5. Logistiek		67
	6. Opleiding		68
	7. Ontwikkelingen		69
VIII.	<u>Luchtverdediging</u>		

1. Organisatie	70
2. Slagorde	71
3. Optreden	72
4. Materieel	73
5. Logistiek	74
6. Opleiding	75
7. Ontwikkelingen	76

IX. Zeestrijdkrachten

1. Organisatie	77
2. Slagorde	78
3. Maritieme strategie en tactieken	79
4. Wapen, sensor en commando capaciteiten	80
5. Logistiek	81
6. Opleiding	82
7. Ontwikkelingen	83

X. Kustverdediging

1. Kustverdedigingstroepen	
a. Organisatie	84
b. Legering	85
c. Werkwijze	86
d. Materieel	87
e. Bewapening	88
2. Kustbatterijen, verdedigingswerken en radarsites	89
3. Command, control en verbindingsorganisatie	90
4. Kustsamenstelling	91
5. Kustoverzicht	92
6. Mijnevelden en mijneenvrije routes in territoriale zee	93
7. Bodemgesteldheid van zee en kustwater	94

XI. Militaire hydrografie en oceanografie

1. Havenoverzicht en havenfaciliteiten	95
2. Toegangsroutes naar havens en binnenwateren	96
3. Gevaarlijke zeegebieden en off-shore mijnevelden	97
4. Off-shore installaties en infrastructuur	98
5. Operatierelevante propagatiekarakteristieken	99
6. Onderwaterobstakels	100
7. Bodemkarakteristieken	101
8. Operatierelevante weer en wind karakteristieken	102

XII. Paramilitaire eenheden

1. Veiligheidsdiensten	103
2. Grensbewakingstroepen	104
3. Volksleger	105
4. Futuwah jeugdbeweging	106
5. Mobiele politie	107

Hoofdstuk II

INLEIDING

1. ■■■ Irak is een land dat, met wisselende invalshoeken, met name de laatste vijftien jaar in een grote belangstelling staat van de landen in het Westen. Aanvankelijk als tegenwicht tegen de gevreesde invloed van de Iraanse ajatollahs gesteund, worden de militaire aspiraties van president Saddam Hoessein sedert de Golfoorlog als bedreigend voor de vrede in de regio en de westelijke belangen aldaar gezien.

Hoofdstuk II

Irakese historie

Geschiedenis tot aan W.O.I .

1. Het gebied gelegen tussen de rivieren de Tigris en de Eufraat (het huidige Irak) stond bekend onder de naam Mesopotamië en stamt uit een 3000 jaar oude beschaving. Het volk dat aan het begin stond van die beschaving waren de "Soemeriers". De huidige Irakese bevolking is een mengeling van Arabieren, Koerden, Turken en Perzen. Deze volkeren stammen allen af van deze Soemerirs.

In de 7e eeuw na Christus vielen de Arabieren Irak binnen bij een rots genaamd "Al Irak". Aan deze rots heeft Irak haar naam te danken. Met de Arabieren deed ook de Islam haar intrede, die nog steeds een grote stempel drukt op de Irakese samenleving.

Na 1200 hebben er in dit gebied achtereenvolgens nog invasies door Mongolen, Perzen en Turken plaatsgevonden.

Vanaf de Turkse invasie (rond 1500) tot aan W.O.I maakte Irak deel uit van het grote Ottomaanse rijk.

Irak in de periode 1914-1945.

2. Vanaf 1914 waren Engeland en het Ottomaanse rijk in staat van oorlog. Na een invasie in 1914 veroverden de Britse troepen het Irakese grondgebied op de Turken. In 1920 kwam Irak door middel van een verdrag met Engeland onder Brits protectoraat. Dit duurde tot 1932, waarna Irak als een onafhankelijke staat werd erkend.

Onder druk van Engeland werd aan het begin van de jaren '20 een constitutionele monarchie ingesteld, met Faisal I als koning.

Na een aantal machtswisselingen nam Irak aan het einde van de jaren '30 steeds meer een pro-duitsse houding aan, hetgeen in 1941 wederom tot een Britse invasie leidde en de hernieuwde bezetting van het Iraakse grondgebied.

Irak in de periode 1945-1980.

3. Na afloop van de oorlog brak er in Irak een periode aan van binnenlandse spanningen en onlusten. Het land werd geregeerd door koning Faisal II samen met Generaal Nouri as-Said. Beiden kwamen om het leven bij een militaire coup in 1958.

Na deze coup werd de republiek Irak uitgeroepen, met aan het hoofd een soevereiniteitsraad en daarnaast een kabinet met een minister-president aan het hoofd.

De eerste minister-president werd Generaal Kassem.

Tijdens een coup in 1963 door nationalistische militairen, die werden gesteund door de Ba'ath-Arabische socialistische partij, kwam Kolonel Arif aan de macht en werd Kassem vermoord.

In 1968 volgt wederom een coup, waardoor de Ba'ath partij de absolute macht in handen kreeg en wordt Generaal Al-Bakr de nieuwe president.

In juli 1979 tenslotte wordt Al-Bakr opgevolgd door de huidige president, Saddam Hoessein Al-Takriti.

Irak en de Koerden.

4. Naar schatting 3,5 miljoen Koerden leven in het bergachtige Noorden van Irak. Zij maken deel uit van het Koerdische volk, dat verspreid leeft over Turkije, Syrië, Iran en Irak.

[REDACTED]

De nationalistische Koerden streven naar een eigen autonome staat (Koerdistan). Deze strijd is al gaande vanaf het einde van de 18e eeuw en duurt nog voort. Diverse malen in het verleden zijn de Koerden en het Irakese leger de confrontatie met elkaar aangegaan. In 1970 leek een bestand bereikt waarin beide partijen zich konden vinden. In het toen voorgestelde vredesplan werd de Koerden ondermeer aangeboden:

- deelname aan de regering,
- het Koerdisch een officiële taal te maken naast Arabisch en
- de rechten van de Koerden vast te leggen in de constitutie.

Voor zowel de Irakese regering als voor de Koerden betekende dit plan geen volledige oplossing van de problemen, doch had het volgens beide kampen wel kunnen zorgen voor de broodnodige stabiliteit in de regio. Toch mocht dit plan niet baten, enerzijds door de steeds maar uitgestelde implementatie van de rechten van de Koerden door de Ba'ath partij, anderzijds door scheuring in de interne gelederen van beide partijen.

In augustus 1974 had de strijd tussen de Koerden en de Irakese regering opnieuw een hoogtepunt bereikt. Een nieuwe factor was dat de Koerden gesteund werden door Iran. Dit leidde tot schermutselingen aan de grens met Iran, waaraan in 1975 door een verdrag tussen Iran en Irak een einde kwam.

De Koerdische opstand bleef echter doorgaan en werd heviger toen in 1980 de oorlog met Iran uitbrak. De Koerden steunden Iran en als reactie op deze steun werden Irakese troepen ingezet om de een deel van de Koerden te deporteren naar het zuiden van Irak en hun dorpen plat te branden. Bij de strijd tegen de Koerden werden zelfs chemische wapens ingezet, maar ook deze konden het Koerdische verzet niet breken.

Recente geschiedenis.

5. [REDACTED] Tussen 1980 en 1989 woedde er een hevige oorlog tussen Irak en het buurland Iran. Een belangrijke factor voor de Irakese inval in Iran werd gevormd door oneenigheid over de status van de gemeenschappelijke grensrivier, de Shatt al Arab.

De band tussen de Irakese en de Iranese Sji'iten heeft eveneens bijgedragen aan het ontstaan van deze grootschalige oorlog tussen Irak en Iran.

In augustus 1990 viel Irak het oliestaatje Koeweit binnen.

Onder meer vermeende gebiedsaanspraken, schadevergoeding voor "gestolen olie" en problemen over kwijtschelding van schulden vormden hiervoor de aanleiding. De internationale gemeenschap reageerde in januari 1991 met een grootschalig militair optreden en maakte zo een einde aan de Irakese bezetting van Koeweit.

Hoofdstuk III

POLITIEK

Algemeen

1. Na de onafhankelijkheid in 1932 werd de politieke situatie in Irak gekenmerkt door grote verdeeldheid, die hoofdzakelijk werd veroorzaakt door het traditionele conflict tussen de soennitische en sji'itische moslims. Daarnaast droegen ook acties van rebellerende officiersfacties en van de naar autonomie strevende Koerdische beweging bij tot voortdurende politieke instabiliteit.

Met de definitieve vestiging van het huidige militaire BA'ATH-regime trad echter een periode van relatieve stabiliteit in.

President Saddam Hoessein slaagt er tot dusver in om deze situatie te handhaven. Dit gebeurt vooral door een meedogenloze onderdrukking van oppositionele elementen. De strijdkrachten en vooral het veiligheidsapparaat vervullen als belangrijkste machtsinstrumenten van het regime een politieke hoofdrol.

De kern van de huidige politiek-militaire, in overwegende mate soennitische, machtselite bestaat, naast trouwe aanhangers, vooral uit de familieclan van Saddam Hoessein.

Machtsstructuur.

2. Het Iraakse regeringssysteem¹ is sedert 1968 gebaseerd op de Ba'ath-Arabische Socialistische (Wederopstanding-)Partij.

De Ba'ath-partij domineert het Nationale Progressieve Front, een conglomeraat van partijen dat is opgericht in 1973.

Hiervan maken, althans formeel, ook twee aan het regime van Saddam Hoessein loyale Koerdische partijen deel uit, die door dit regime worden aangeduid als de "officiële oppositie", t.w. :

- de Democratische Partij van Koerdistan en
- de Revolutionaire Partij van Koerdistan.

Binnen het verband van het Nationale Progressieve Front bezetten BA'ATH-partijleden de meerderheid van de 250 zetels van de in 1980 opgerichte Nationale Vergadering. Behalve in deze Nationale Vergadering zijn - nogmaals formeel - voornoemde Koerdische partijen ook vertegenwoordigd in de Koerdische Wetgevende Raad (1980, 54 zetels). Dit orgaan wordt verondersteld de regionale belangen van de Koerdische bevolking te behartigen. Maar sedert het, na de Golfoorlog, toegespitste conflict over autonomie tussen het regime en de Koerden is de Raad niet meer actief.

In de praktijk spelen beide "parlementaire" organen geen enkele rol van betekenis. Van de in september 1991 in werking getreden nieuwe wet, die - in het kader van de eerder aangekondigde "democratisering" - de vorming van meer partijen toestaat, blijkt in de praktijk niets aan het oude systeem te veranderen.

3. De Ba'ath-partij draagt een zogenoemde "revolutionaire" ideologie uit, welke de politieke machtsstructuur (mede) moet legitimeren. In opzet

¹ Zie bijlage 1

[REDACTED]

is de Iraakse Ba'ath-partij sterk "regionaal Arabisch" georiënteerd. Nadruk wordt gelegd op de "natuurlijke" eenheid van de zo aangeduide "Arabische Natie" (d.w.z. alle Arabische landen). Op grond van deze regionaal politieke oriëntatie wordt de Iraakse Ba'ath-partij leider (president Saddam Hoessein) in Irak officieel als de "regionaal secretaris-generaal" aangeduid.

Er bestaat grote rivaliteit met de Syrische Ba'ath partij. Deze strijd dateert van 1970, toen het Iraakse regime om een geschil over de regionale politiek brak met de Syrische Ba'ath partij en een zelfstandige koers ging volgen. De regionale Ba'ath oriëntatie is door het Iraakse regime sedert de oorlog met Iran en tegen de achtergrond van de Iraanse militaire wederopbouw sterker benadrukt. Irak heeft zo gepoogd steun te verwerven van de andere Arabische landen.

De Iraakse Ba'ath partij heeft ongeveer vier miljoen leden (op 18 miljoen inwoners), met een harde kern van naar schatting 30.000 leden. Partijlid wordt men via een selectiesysteem dat voornamelijk verloopt via de Ba'ath-massa-organisatie, de reguliere strijdkrachten en het (gereduceerde) para-militaire Volksleger. Het partij kader wordt in een coöptatieproces geformeerd uit de kern van de partijleden. Dit kader is georganiseerd in het Regionaal (Pan-Arabisch) Congres, bestaande uit enkele honderden leden.

Het jaarlijkse Ba'ath-partijcongres vindt op 1 september plaats. De politieke leiding van de partij wordt uitgeoefend door het Regionaal Commando². President Saddam Hoessein is secretaris-generaal van beide partijorganen.

Op het partijniveau onder het Regionaal Congres bestaan er Afdelingscommando's, één voor elk van de vijftien provincies en drie autonome regio's van Irak. Op het laagste niveau, in de steden en dorpen, is de Ba'ath-partij georganiseerd in "secties" en "groepen".

4. [REDACTED] Saddam Hoessein beschikt over onbeperkte macht. Op basis van de ontwerp-grondwet van 1990 - die momenteel feitelijk van toepassing is - heeft Saddam Hoessein de volgende rechten:

- Het benoemen en ontslaan van alle functionarissen (van vice-president of rechter tot officier).
- Het regeren per decreet.
- Uitzonderingen op het geldende recht van toepassing laten zijn.

5. [REDACTED] Volgens het ontwerp van een zogenoemde "Voorlopige Grondwet", opgesteld in 1970 door het Regionaal Congres, zou de machtsstructuur (moeten) bestaan uit drie onafhankelijke organen: de wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht. In de praktijk zijn deze elementen geconcentreerd binnen de Revolutionaire Commando Raad (RCR), het hoogste beleidsorgaan van het bewind. De RCR bestaat uit acht leden die te zamen de politieke en militaire topleiding vormen. De samenstelling weerspiegelt de voornaamste religieuze en etnische groepen in Irak³.

Saddam Hoessein is voorzitter van de RCR, naast zijn functie als staatspresident, premier en opperbevelhebber van de strijdkrachten. De voorzitter wordt gekozen door de leden van de RCR, op basis van een tweederde

² Zie bijlage 2

³ Zie bijlage 3

[REDACTED]

meerderheid, voor een termijn van vier jaar. De combinatie van alle topfuncties onderstreept de dominante positie van Saddam Hoessein in de RCR en de machtsstructuur als zodanig.

Voor de uitvoering van het beleid is de Raad van Ministers (regering) verantwoordelijk. Dit orgaan wordt gecontroleerd door de RCR, die ook de leden benoemt⁴.

Oppositie.

6. [REDACTED] Van de zijde van de politieke oppositie heeft Saddam Hoessein geen reëel gevaar te duchten. Het optreden van de veiligheidsdiensten, de etnische en religieuze verdeeldheid, politieke rivaliteit en frustratie door noodgedwongen verblijf in het buitenland verhinderen een effectief gecoördineerd optreden van de oppositie tegen het regime.

7. [REDACTED] Lokale oppositie wordt gevormd door de Koerdische partijen/groepen, die streven naar de totstandkoming van een onafhankelijke, Koerdische staat ("Vrij Koerdistan") in het noorden van Irak⁵. Er bestaat een lichtbewapende, Koerdische strijdmacht (de zgn. "Peshmerga's") van ca 30.000 man. Bij deze oppositionele Koerden gaat het voornamelijk om een tweetal partijen, t.w.:

- De Koerdische Democratische Partij (KDP),
o.l.v. Massoud Barzani;
- De Patriottische Unie van Koerdistan (PUK),
o.l.v. Jalal Talabani.

De PUK is geen echte partij, maar een verbond van een aantal groeperingen van diverse politieke signatuur.

8. [REDACTED] De onderhandelingen tussen het Iraakse regime en de Koerdische leiders over de definitieve status van het Koerdengebied - Bagdad denkt aan een Koerdische deelstaat in een Iraakse federatie - werden in oktober 1991 door de Koerden afgebroken. Barzani en Talabani, die eind 1992 eenzijdig een autonoom "Vrij Koerdistan" proclameerden, wijzen bij voortdurende het aanbod van Saddam Hoessein tot hervatting van de "dialog" van de hand.

Sedert het afbreken van de onderhandelingen door de Koerdische leiders en hun creatie van een de facto autonoom "Vrij Koerdistan", past Bagdad een beperkte economische blokkade van het Koerdengebied toe. De druk wordt vergroot door grote Iraakse troepenconcentraties aan de zuidgrens van het gebied (36e breedtegraad). Als gevolg van deze blokkade treden er bij de Koerdische bevolking tekorten op. Maar doordat een aantal van de geallieerden uit de Golfoorlog via zuid-oost Turkije voedselhulp verlenen (operatie "PROVIDE COMFORT"), waarbij in noord-Irak ook VN-medewerkers zijn ingeschakeld, is er in het Koerdische zgn. "veiligheidsgebied" ("Safe Haven") geen sprake meer.

9. [REDACTED] Voortzetting van de humanitaire hulpverlening en militaire bescherming door de geallieerde strijdmacht (Coalition Task Force, CTF) zal Irak weerhouden militaire operaties tegen de Koerden uit te voeren. Voorwaarde voor de aanwezigheid van het CTF, bestaande uit 52 Amerikaanse,

⁴ Zie bijlage 4

⁵ Zie bijlage 5

[REDACTED]

Britse en Franse gevechtsvliegtuigen en ca 2.000 man gestationeerd op de basis Incirlik (zuid-oost Turkije), is de driemaandelijke mandaatverlenging door Turkije. Die kan in gevaar komen indien de geallieerden verdergaande ontwikkelingen in het Koerdische autonomieproces ondersteunen. Turkije is gekant tegen een onafhankelijk Koerdisch gebied aan zijn grens, aangezien een dit een in Turkse ogen ongewenste uitstraling zal hebben naar de eigen Koerdische gemeenschap in het zuidoosten van het land.

10. [REDACTED] Overigens blijft elke Koerdische entiteit, ingeklemd tussen Turkije en Irak, zeer kwetsbaar. Vooral als men bedenkt dat er geen zekerheid bestaat voor voortzetting van de westerse militaire bescherming en voedselhulp in de toekomst, terwijl Irak onderstreept dat er zonder haar geen definitieve regeling van de Koerdische kwestie mogelijk is.

11. [REDACTED] De oppositie die het regime-Saddam Hoessein politiek het meest bedreigt, komt van de kant van de sji'ieten, met name de radicale fundamentalisten.

De organisaties Ad-da'wa al-Islamiyya en vooral de Hoge Raad van de Islamitische Oppositie in Irak (Sairi), voornamelijk gevestigd in de zuidelijke provincies Nasiriyah, Amarah en Basra, vormen het belangrijkste verzet. Hun doelstelling is de vestiging van een islamitische staat volgens de islamitische wet (sharia).

Momenteel zijn beide radicale islamitische groepen de enige die regelmatig - op beperkte schaal - strijd leveren met de Iraakse strijdkrachten. De leiding van beide verzetsgroepen zetelt in Iran, aangezien zij op Iraanse politieke en materiële steun zijn aangewezen. De invloed van Iran op beide organisaties correspondeert echter niet met de gevoelens van de meerderheid van de sji'itische bevolking in (het zuiden van) Irak, die geen bevoogding door het Iraanse regime accepteert. Ad-da'wa en Sairi hebben geen binding met de overige oppositiebewegingen die zijn verenigd in het INC (Iraqi National Congress).

12. [REDACTED] Het INC, dat in juni 1992 is opgericht en is gevestigd in Londen, wordt in het bijzonder door de Verenigde Staten en Groot-Brittannië, maar ook door Koeweit openlijk gesteund. Het is een coalitie van voornamelijk Koerden, niet-orthodoxe sji'ieten, gematigde soennieten en andere nationalistische groepen. Het meest belangrijke lid van het driekoppig INC-presidium (waarvan ook Koerdenleider Barzani deel uitmaakt) is de soenniet en voormalige Iraakse generaal Hassan al-Naquib. Hij staat bekend als een gematigde en pragmatische figuur die in staat is de consensus in het INC te bevorderen. Het INC zegt een democratisch, federaal Irak voor te staan, waarbinnen de Koerden een speciale positie zouden moeten gaan innemen.

13. [REDACTED] Een probleem voor het INC vormt het rudimentaire politieke program dat de verschillende groeperingen moet binden. Er bestaat slechts in grote lijnen overeenstemming. Bovendien

beschikt men niet over een substantiële aanhang in Irak.

Om deze reden tracht het INC het westen te bewegen tot grotere, actieve steun bij haar streven om het Iraakse Ba'ath-regime omver te werpen. Arabische tegenstanders van het Iraakse regime, zoals Saoedi-Arabië en Syrië, stellen zich terughoudend op tegenover het INC. Hoewel zij pogingen om Saddam Hoessein ten val te brengen ondersteunen, willen zij dat Irak

[REDACTED]

als eenheidsstaat intact blijft. Zij vrezen vooral de regionale gevolgen van een mogelijke federalisering van Irak.

Buitenlandse opstelling.

14. [REDACTED] Als gevolg van de invasie van Koeweit (2 augustus 1990) en de daaropvolgende Golfoorlog verkeert Irak in een internationaal politiek isolement. Zolang Irak niet alle resoluties van de VN-Veiligheidsraad volledig uitvoert, blijft het ingevolge VN-resolutie 687 van april 1991 ingestelde internationale handelsembargo gehandhaafd. Naast de tekortschietende medewerking van Irak bij het op termijn onder VN-toezicht houden van de Irakese militaire faciliteiten, zijn er nog andere argumenten voor de Veiligheidsraad om de sancties te handhaven, t.w.:

- de voortdurende inbreuk op de mensenrechten, met name jegens de sji'ieten in zuid-oost Irak;
- het niet aanvaarden van de nieuwe grensafbakening door de VN tussen Irak en Koeweit;
- de weigering informatie te verstrekken over verdwenen Koeweiti's, en
- het niet teruggeven van Koeweitse bezittingen en wapensystemen.

Verder blijven verscheidene Iraakse politieke en militaire autoriteiten herhalen, dat Koeweit historisch gezien deel uitmaakt van Irak.

15. [REDACTED] In een poging primair zijn regionaal isolement te doorbreken, streeft het Iraakse regime naar verbetering van de betrekkingen met landen die politiek niet op het Westen zijn georienteerd. Met Iran, Jemen en Soedan maar ook met de radicale Palestijnse groepen worden de coördinatie en samenwerking uitgebreid. Hoewel er tussen Irak en Iran, als gevolg van de oorlog 1980-1988, nog steeds grote problemen bestaan, vinden beiden zich in een regionaal veiligheidsconcept. Beide landen zijn zondermeer gekant tegen elke buitenlandse (lees: met name westerse) troepenpresentie in het Golfgebied. Vooral Iran ijvert voor een "veiligheidssysteem" voor het gebied, waaraan naast Irak ook de overige Golfstaten zouden moeten deelnemen. Het is echter onwaarschijnlijk, dat de lidstaten van de Gulf Co-operation Council (GCC, bestaande uit Saoedi-Arabië, Koeweit, Verenigde Arabische Emiraten, Katar, Oman en Bahrein), waarvan de meeste veiligheidsverdragen met de VS, Groot-Brittannië en Frankrijk hebben, met een Iraans-Iraaks plan zullen instemmen.

16. [REDACTED] Maar Irak blijft toch ook toenadering tot het Westen zoeken. Tegemoetkomende gebaren van Saddam Hoessein lijken mede te zijn ingegeven door zijn idee dat, met het oog op de dreiging van het radicaal islamitische fundamentalisme in de regio, het Westen Irak als tegenwicht tegen Iran ziet. Saddam Hoessein wordt daarin gesteund door enkele landen van de Arabische Liga, die bij de VS pleiten voor een vermindering van de druk op Irak. De Liga vreest op termijn een reactie van delen van de bevolking in Arabische landen tegen het Westen en hun regimes. Het regime-Saddam Hoessein lijkt voorlopig weinig kans te hebben de sceptische coalitiepartners alsmede de internationale gemeenschap te overtuigen dat Irak geen militaire bedreiging meer zal vormen.

Militaire Samenwerking.

STG. GEHEIM

17. De voorheen uitgebreide internationale militaire samenwerking van Irak is momenteel, als gevolg van de VN-sancties, bijna nihil. Er bestaan beperkte militaire banden met bijvoorbeeld Soedan en Jemen, maar de militaire banden met Rusland, China, Frankrijk, Italië, Oosteuropese (m.n. Polen, Bulgarije, "Joegoslavië") en Latijnsamerikaanse (m.n. Brazilië) landen zijn door deze landen eenzijdig afgebroken.

Aan de meeste landen heeft Irak overigens nog militaire schulden ter grootte van meerdere miljarden US dollars.

Met name Rusland, als opvolger van de voormalige Sovjet Unie, heeft naar schatting US \$ 9 miljard van Irak te vorderen.

Tegen deze achtergrond willen conservatieve krachten in Rusland de resterende vriendschapsbanden met Irak in stand houden, om op termijn de aloude (militaire) betrekkingen volledig te kunnen herstellen. De gedachte is, dat wanneer de VN-sancties worden opgeheven en wellicht beperkte militaire leveranties en samenwerking worden toegestaan, Rusland de export van (defensieve) conventionele wapensystemen naar Irak kan hervatten. Van betekenis hierbij is wel dat Irak via de uitvoer van olie de oude militaire schuld, evenals eventuele nieuwe militaire leveranties, zou kunnen betalen.

Verwachting.

18. Vanwege de ontwikkelingen in de afgelopen jaren, met name zijn regionale militaire aspiraties, zal Irak er voorlopig niet in slagen zijn internationale betrekkingen te normaliseren.

De buurlanden zullen zich in de contacten met Irak de komende jaren terughoudend opstellen.

Er mag van worden uitgegaan, dat het regime-Saddam Hoessein zal blijven trachten de voorziene permanente en langdurige VN-controle van de Iraakse militaire installaties en industrie te traineren. Dit waarschijnlijk tevens met de bedoeling om in de toekomst opnieuw massavernietigingswapens te ontwikkelen/vervaardigen.

19. De etnische en religieuze tegenstellingen, alsmede de sociaal-economische ontevredenheid in Irak, kunnen de komende tijd toemen en uitbreiding van het verzet tegen het Ba'ath-regime met zich brengen. Als Saddam Hoessein in een dergelijke situatie erin slaagt de steun van het veiligheidsapparaat alsmede de belangrijkste eenheden van de strijdkrachten te behouden en zo het verzet te onderdrukken, zal hij zijn positie kunnen consolideren.

Het grootste gevaar voor de machtspositie van Saddam Hoessein/het Ba'ath-regime schuilt echter in een reactie vanuit diezelfde strijdkrachten. Feit is dat er een ontevreden stemming in kringen binnen de strijdkrachten bestaat. Het is niet uittesluitend dat, indien de economische toestand en de situatie van de strijdkrachten de komende tijd verder verslechteren [als gevolg van het politieke isolement van Irak, waardoor de noodzakelijke leveranties van modern materieel zullen uitblijven], de militairen een greep naar de macht zullen doen. Daarmee zullen de militairen tevens willen voorkomen dat Irak in een nog zwakkere positie komt tegenover Iran.

20. Een nieuw regime in Irak zal wellicht meer acceptabel zijn voor de internationale gemeenschap, met name de Verenigde Staten, en zo mogelijk de basis kunnen leggen voor een zekere normalisering van de internationale betrekkingen.

[REDACTED]

VERKLARING SCHEMA MACHTSSTRUCTUUR

bijlage 1 b

1. VOORZITTER VAN DE REVOLUTIONAIRE COMMANDO RAAD (Saddam Hoessein)
2. REVOLUTIONAIRE COMMANDO RAAD
3. NATIONALE DEFENSIE RAAD
4. NATIONALE VERGADERING (PARLEMENT)
5. KOERDISCHE WETGEVENDE RAAD (REGIONAAL PARLEMENT)
6. REGIONALE COMMANDO RAAD (VAN BA'ATH-PARTIJ)
7. REGIONAAL CONGRES
8. AFDELINGSCOMMANDO'S
9. SECTIES
10. GROEPEN
11. MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN (MET DIRECTORAAT VEILIGHEID)
12. RAAD VAN MINISTERS (REGERING)
13. MINISTER VAN DEFENSIE
14. CHEF GENERALE STAF/C-LANDSTRIJDKRACHTEN
15. C-LUCHTSTRIJDKRACHTEN/LUCHTVERDEDIGINGSSTRIJDKRACHTEN
16. C-LANDSTRIJDKRACHTEN (TEVENS CGS)
17. C- ZEESTRIJDKRACHTEN
18. MINISTER VAN STAAT VOOR MILITAIRE AANGELEGENHEDEN
19. C-VOLKSLEGER
20. GENERALE STAF-VOLKSLEGER
21. VOLKSLEGER
22. HOOGSTE MILITAIRE VEILIGHEIDSCOMITE
23. VERENIGDE MILITAIRE VEILIGHEIDSSTAVEN
24. MILITAIRE VEILIGHEIDSAPPARAAT (DIENSTEN PER KRIJGSMACHTDEEL)

REGIONAAL COMMANDO

bijlage 2

[REDACTED]

samenstelling (sedert 1 september 1991)

Saddam Hoessein,	secretaris-generaal
Izzat Ibrahim,	plv secretaris-generaal
Ali Hassan al-Majid	
Kamil Yasin al-Rashid,	plv secretaris Militair Bureau
Sadi Mahdi Salih	
Tariq Aziz	
Muhammad Hamza Kittan al-Zubaydi	(?)
Mazban Qadir Hadi	
Muhammed Ziman Abd-al-Razzaq al-Sadun	
Taha Yasin Ramadan	
Muhammad Yunis Mahmud al-Ahmad al-Masawi	
Khadhr Abd al-Aziz Husayn Ali-al-Duri	
Abd al-Rahman Abd al-Rahman al-Duri	
Nuri Faysal Shahir Abd al-Aziz al-Hadithi	
Abd al-Ghani Abd al-Ghafur	
Mizhir Matni al-Awad al-Hardan al-Dulaymi	
Fawzi Khalaf Ruzayq Mahmud al-Takriti	

REVOLUTIONAIRE COMMANDO RAAD

bijlage 3

Saddam Hoessein *,
opperbevelhebber
premier (formeel)

staatspresident,
der

voorzitter,
strijdkrachten,

Izzat Ibrahim al-Duri *,
Taha Yasin Ramadan *,
Tasha Muhyi al-Din Maruf,
Ahmed Husayn Khudayir,

plv voorzitter
vice-president
vice-president
optredend premier,
minister van financiën

Tariq Aziz *,
Ali Hassan al-Majid *,
Mazban Qadir Hadi *,

plv premier
minister van Defensie
adviseur van de president

* Deze leden zijn tevens lid van het REGIONAAL COMMANDO

Hoofdstuk III

ECONOMIE

BNP.

1. [REDACTED] Irak is een in wezen agrarisch land, waar echter de afgelopen decennia de olie-industrie de belangrijkste economische sector was. Vóór de oorlog met Iran (1980-1988) exporteerde Irak 3.3 miljoen vaten olie per dag, waarmee het de tweede grootste exporteur ter wereld was. Heden zijn de faciliteiten voor de olieproductie, die in de oorlog met Iran en in de Golf-oorlog grote schade hebben opgelopen, nog slechts voor de helft hersteld. Sedert het begin van de tachtiger jaren heeft Irak, vooral door zeer omvangrijke wapenaankopen, een buitenlandse schuld van zeker US \$ 70 miljard opgebouwd. Daarbij komen de herstelbetalingen, aan met name Koeweit, als gevolg van de Golfoorlog. Deze herstelbetalingen bedragen naar schatting US \$ 100 miljard. Dit alles betekent dat Irak bij een normalisering van de economische activiteiten - d.w.z. indien de VN-sancties worden opgeheven - tot in lengte van jaren een hoge schuld met zich zal meedragen.

2. [REDACTED] Voornamelijk door de verwoestingen van de oorlogen, waardoor de infrastructuur en economische activiteit ernstig zijn verstoord, is het niet mogelijk en zelfs nutteloos cijfers over de economie te presenteren. Nauwkeurige cijfers over het Bruto Nationaal Product (BNP) en diverse staatsuitgaven hebben overigens altijd ontbroken. In het begin van de negentiger jaren werd in het Westen uitgegaan van een Iraaks BNP van ongeveer US \$ 35 miljard.

Het Defensiebudget.

3. [REDACTED] De defensie-uitgaven werden in 1990, het jaar van de Iraakse inval in Koeweit, door westerse inlichtingendiensten geschat op ongeveer US \$ 13 miljard. Op dit moment is elke schatting zinloos. Duidelijk is wel dat door de huidige slechte economische omstandigheden de financiële middelen voor de strijdkrachten beperkt zijn. Desondanks wordt toch, zo goed als mogelijk, getracht een wederopbouw en reorganisatie van de strijdkrachten door te voeren.

De defensie-industrie.

4. [REDACTED] P.M.

De militair-strategische produktie.

5. [REDACTED] P.M.

De im- en export van strategische goederen.

6. [REDACTED] P.M.

De buitenlandse steun

7. [REDACTED] P.M.

De energie- en watervoorziening.

Olie.

8. ██████ In 1912 werd de Turkish Petroleum Company (TPC) opgericht door een aantal partijen (waaronder Britten, Duitsers en Fransen) met als doel het exploreren van Iraaks grondgebied. Irak zelf zou dan een bepaald percentage aan royalties ontvangen en daarnaast 50% belasting kunnen heffen.

In 1929 werd de TPC hernoemd tot de Iraq Petroleum Company (IPC) met als belanghebbenden oliemaatschappijen afkomstig uit diverse landen. Irak verleende de IPC toestemming tot het verrichten van proefboringen en eventuele exploitatie.

Aanvankelijk bleef bovenstaande structuur na WO II ongewijzigd tot aan de confiscatie in 1961 door de Iraakse regering van door de IPC nog niet in productie genomen velden.

In 1964 richtte de Iraakse regering de staatsmaatschappij Iraq National Oil Company (INOC) op. Vanaf deze periode nam de INOC steeds meer het initiatief in handen en zocht zelf geschikte partners voor exploratie, waarna zij bij een succesvolle boring zelf de productie ter handen nam.

Bovenstaande situatie schiep problemen die uiteindelijk hebben geleid tot een overeenkomst in februari 1973 tussen de IPC en de Iraakse regering. Dit resulteerde in het nationaliseren van de IPC. Zo beschikt de Iraakse regering thans over een monopolie.

9. ██████ Exploitatie van olie in Irak is vooral geconcentreerd in twee gebieden: de regio Kirkuk-Mosul in het noorden, met het Kirkuk-veld als grootste, en de regio Basra in het zuiden, met de belangrijke Rumailah en Zubair velden. Irak neemt met zijn grote oliereserves (13,3 miljard ton ofwel 100 miljard vaten) de tweede plaats in op de wereldranglijst van olie producerende landen.

Raffinaderijen bevinden zich o.a. in Mosul, Qaijara, Kirkuk, Chaninkin, Baiji, Haditha en Basra. Totale capaciteit in 1989 bedroeg 15,9 miljoen ton. De drie belangrijkste raffinaderijen zijn inmiddels weer volledig hersteld van in de Golfoorlog opgelopen schade.

Voor de Golfoorlog was Irak in staat om 3,1 miljoen vaten per dag te produceren, waarvan er 2,7 miljoen geëxporteerd werden.

Vanaf juni 1992 wordt Irak, na herstelwerkzaamheden, weer in staat geacht om tussen de 2,3 en 2,5 miljoen vaten per dag te produceren. In werkelijkheid worden er echter slechts rond de 400.000 à 450.000 vaten per dag geproduceerd. Deze productie wordt grotendeels aangewend voor binnenlands gebruik, maar ook exporteert Irak olie via tankauto's naar Iran en Jordanië, in ruil voor voedsel, medicijnen en reserve-onderdelen. Dit alles vindt plaats ondanks het VN embargo. De Iraakse staatsmaatschappij belast met verkoop van olie en brandstoffen (SOMO) heeft met de VN onderhandeld over de VN-resoluties 706 en 712. Deze resoluties bieden Irak de mogelijkheid om een deel van de olie legaal te exporteren, zij het onder bepaalde voorwaarden en onder curatele van de VN. Tot op heden heeft Irak van deze mogelijkheid echter geen gebruik gemaakt.

Op dit moment is Irak slechts in staat om een slechte kwaliteit brandstoffen te produceren, omdat de benodigde chemische toevoegingen niet kunnen worden geïmporteerd vanwege de economische sancties tegen het bewind in Bagdad.

10. ██████ De OPEC (Oil Producing and Exporting Countries) is in 1960 in Bagdad opgericht en bestaat in 1993 nog uit 12 lidstaten, waaronder Irak. Irak is onder normale omstandigheden de tweede olieproducent van de OPEC. Overschrijding van in OPEC-verband afgesproken oliequota, met name door Koeweit en de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) aan het eind van de

jaren '80, zorgden pas na 1990 voor problemen. Voor die tijd leverde de overproductie geen problemen op, maar in 1990 zorgde dit voor een sterke daling van de olieprijs op de wereldmarkt. Hiervan werd natuurlijk ook Irak de dupe. Irak eiste daarop van de OPEC (onder dwang van het stationeren van 30.000 manschappen aan de grens met Koeweit) het vaststellen van nieuwe quota en het verhogen van de prijs. Doch hoewel aanvankelijk een akkoord werd bereikt, werd dit door de Iraakse inval in Koeweit verbroken.

Toekomstig probleem is de terugkeer van Irak op de wereldolie Markt, waardoor andere leden gedwongen worden om hun productie weer te verminderen. Het betreft hier dan voornamelijk Saoedi-Arabië, Koeweit en Iran. De terugkeer van Irak betekent ook dat men gedwongen wordt om opnieuw stringente afspraken met elkaar te maken betreffende quota.

11. Voor een overzicht van de olieproductie en -opbrengsten wordt verwezen naar de hierna volgende tabel 1.

Tabel 1. Irak. Olieproductie en -opbrengsten.

JAAR	PRODUKTIE MILJOEN TON	OPBRENGST MILJARDEN \$
1979	170,6	
1986		6,8
1989	138,6	14,5
1990		7,5 *
1991	Nagenoeg nihil**	Nagenoeg nihil **

* 6 aug 1990 inval Koeweit

** vanwege handelsembargo VN

NB: Voor lokaties van (toekomstige) oliepijpleidingen en andere verwante olie-installaties wordt verwezen naar de overzichtskaart in hoofdstuk 5.

Aardgas.

12. Aardgas kwam in Irak voornamelijk vrij bij het winnen van olie en werd tot 1979 voor ongeveer 80% meteen verbrand. Daarna kwamen er projecten op gang, die ertoe hebben geleid dat dit percentage was gedaald naar 40% in 1989. De voornaamste aardgaswinplaatsen in Irak zijn dus qua locatie identiek met de belangrijkste olievelden. Een uitzondering hierop vormt het in 1990 zelfstandig in gebruik genomen aardgasveld bij Al Anfal, met een geschatte reserve van 121,5 miljard m³. In totaal beschikt Irak beschikt over een geschatte reserve van 3000 miljard m³. Aardgas afkomstig uit de noordelijke velden wordt o.a. gebruikt als brandstof voor de elektriciteitscentrales en fabrieken, maar ook voor particuliere huishoudens.

Aardgas afkomstig uit de zuidelijke velden wordt ten dele nationaal gebruikt, maar wordt o.a. ook geëxporteerd naar Turkije.

Deze export bedroeg in 1986 8,3% van de totale productie, in 1989 toenemend naar 30%). Een aantal in aanleg zijnde aardgasleidingen zal Irak in de toekomst willen gaan voltooien, zodra de noodzakelijke technologie en middelen ter beschikking komen.

Vlak voor het begin van de Golfcrisis in augustus 1990 werd de eerste lading LPG per schip geëxporteerd naar Brazilië.

Voor een overzicht van de Iraakse aardgasproductie wordt verwezen naar de hierna volgende tabel 2.

Tabel 2. Irak. Overzicht aardgasproductie.

PRODUKTIEJAAR	PRODUKTIE IN MILJOENEN M ³
1966	5,900
1979	20,160
1984	5,290
1986	8,270
1989	10,680
1990	7,5

NB: Voor gegevens omtrent lokaties van (toekomstige) pijpleidingen en installaties en toekomstplanning wordt verwezen naar de overzichtskaart in hoofdstuk 5.

Elektriciteitsvoorziening.

13. De situatie in Irak wordt gekenmerkt door een sterke toename van het elektriciteitsgebruik. Dit is te wijten aan de grote mate van verstedelijking die de laatste 20 jaren heeft plaats gevonden, alsmede een stijgende vraag vanuit de industrie. In de periode 1968 tot 1988 zijn zo'n 7000 dorpen voorzien van elektriciteit (380/400 en 220/230 volt). Dat betekent dat nu ongeveer 83% van de bevolking is aangesloten op het elektriciteitsnet.

14. De investeringen in deze sector door de overheid zijn gericht op een drietal aspecten:

- uitbreiding van het aantal centrales,
- uitbreiding en renovatie van zowel nationale als regionale hoogspanningsleidingen en
- het treffen van noodvoorzieningen.

15. De elektriciteitscentrales in Irak bestaan uit een drietal types, t.w.:

- oliegestookte centrales,
- waterkrachtcentrales en
- gasturbinecentrales.

16. In december 1987 werd Irak, na het gereedkomen van een hoogspanningsleiding naar Turkije, het eerste land in het Midden-Oosten dat in staat was om elektriciteit te exporteren. Het gaat hier om een hoogspanningsleiding met een capaciteit van 400 miljoen kwh/jr. Voor de Golfoorlog hadden zelfs plannen om naar Koeweit en Jordanië elektriciteit te gaan exporteren.

17. Tijdens de Golfoorlog werd de Iraakse capaciteit om elektriciteit op te wekken sterk verminderd. Pogingen om dit manco weer op te heffen zijn inmiddels in volle gang, doch voor een volledige reparatie is opheffing van het handelsembargo vereist.

Zelf claimt Irak dat in 1992 het elektriciteitsnet weer voor 75% functioneel was.

Voor een overzicht van de Iraakse elektriciteitsproductie wordt verwezen naar de hierna volgende tabel 2.

Tabel 3. Irak. Overzicht elektriciteitsproductie.

PRODUKTIEJAAR	PRODUKTIE IN MILJARDEN WATT
1970	680
1985	2,500
1990	9,000

NB: Voor lokaties van (toekomstige) hoogspanningsleidingen en verwante installaties een verwijzing naar de overzichtskaart in hoofdstuk 5.

Atoomenergie.

18. Nog in aanbouw zijnde, werd de experimentele Iraakse Osirak-reactor (70 MW) in 1981 door de Israëlische luchtmacht bij een bomaanval verwoest. Volgens officiële bronnen was Irak in 1990 nog maar in het bezit van één nucleaire reactor (5 MW) bij Temmuz.

19. Tijdens de Golfoorlog zijn er diverse aanvallen op Iraakse, met het nucleaire programma in verband gebrachte, installaties uitgevoerd, o.a. bij Mosul, Arbil en Tutwaitha. Na afloop van de Golfoorlog werd duidelijk dat i.p.v. gehele verwoesting er hooguit sprake is geweest van gedeeltelijke verwoesting.

Herbouw van het nucleaire complex bij Al Atheer (ten zuiden van Bagdad) is in 1992 in volle gang.

Watervoorziening.

20. Irak heeft, vergeleken met haar buurlanden, de beschikking over relatief veel water, dat voornamelijk afkomstig is uit de beide grote rivieren de Eufraat en de Tigris.

Met betrekking tot de watervoorziening kan men onderscheid maken tussen:

- watervoorziening in agrarische context.
- watervoorziening in huishoudelijke context.
- speciale waterbouwprojecten

21. Een karakterisering van de regionale watervoorziening luidt als volgt:

- NOORDOOSTEN: goede voorziening gedurende het hele jaar afkomstig van rivieren, beken, bronnen en boorgaten.
- NOORDWESTEN: alleen voorziening uit wijd verspreide kleine bronnen en boorgaten die echter vaak verzilt zijn.
- CENTRAAL NOORD: goede voorziening in de omtrek van de Eufraat en de Tigris, op andere plaatsen wordt water onttrokken aan beken, irrigatiekanalen en ondergrondse bronnen. Toch kunnen er tekorten ontstaan in de droge periodes.
- CENTRAAL ZUID: water kan makkelijk onttrokken worden aan het stroomgebied van de Eufraat en de Tigris, verder nog aan andere oppervlaktebronnen alsmede boorgaten. Op andere plaatsen moet men water onttrekken aan ondergrondse bronnen die in droge periodes minder opleveren en verzilt zijn.

[REDACTED]

- ZUID WESTELIJKE WOESTIJN: water is hier schaars. De schaars aanwezige bronnen en putten zijn vaak verzilt en wijd verspreid.

22. [REDACTED] de waterhuishouding in Irak is een internationale aangelegenheid. Zowel de Eufraat als de Tigris ontspringen in Turkije; de Eufraat stroomt daarna ook nog door Syrië. Beide landen gebruiken hun macht over de toevoer van de waterstroom regelmatig als een politiek pressiemiddel op Irak bij allerhande onderhandelingen. Door Irak wordt dit uiteraard als zeer onwenselijk ervaren en zij tekent dan ook regelmatig internationaal protest aan tegen deze gang van zaken.

23. [REDACTED] Ondanks bovenstaande vormt de kwaliteit van het water meer een probleem dan de kwantiteit. De waterkwaliteit is namelijk slecht door het hoge zoutgehalte. In combinatie met irrigatie van landbouwgronden zorgt dit op grote schaal voor verzilting van de bodem.

Watervoorziening in agrarische context.

24. [REDACTED] Van de totale oppervlakte van 43.832 miljoen ha wordt zo'n 12,5% permanent gebruikt voor landbouwdoeleinden. Van dit totaal beschikbare landbouwareaal wordt ongeveer 47% geïrrigeerd.

(zie de kaart in hoofdstuk 5)

Al eeuwen is men in Irak bekwaam in het aanleggen van irrigatie- en drainagesystemen. Vooral de Eufraat en de Tigris zijn uitstekend geschikt als uitgangspunten voor deze doeleinden. Via een net van dammen, reservoirs en aftakkingen zijn er een aantal irrigatiesystemen aangelegd. De aftakkingen naar lager gelegen gebieden, om zo hoge waterstanden te kunnen beteugelen, zijn echter geen succes als het gaat om het nut voor irrigatie. De combinatie van verdamping aan de oppervlakte en de sterke verzilting maakt dit water maar minimaal geschikt voor irrigatie.

In de toekomst zal de ontwikkeling van het irrigatiesysteem zich meer moeten toeleveren op het efficiënter gebruiken van water. Een toename van geïrrigeerd gebied is namelijk onwaarschijnlijk, dit gezien de restricties van de toevoer door Syrië en Turkije.

Aan de andere kant ligt een stijgende agrarische produktie wel in de lijn der verwachting, zodat de vraag naar water zeker zal toenemen.

25. [REDACTED] In de Golfoorlog van 1991 hebben enkele dammen schade opgelopen. De algehele ontwrichting van Iraakse irrigatiesystemen, pompinstallaties, rioolwaterverwerkingsinstallaties etc. was vooral te wijten aan de toegebrachte schade aan Iraakse elektriciteitscentrales, niet aan directe schade. Ondanks herstelwerkzaamheden zijn er in een aantal gebieden (vooral in het zuiden) nog steeds problemen met de watervoorziening. (zie kaart in hoofdstuk 5)

Watervoorziening t.b.v. de huishoudens en industrie.

26. [REDACTED] Veel Iraakse steden en dorpen zijn gelegen in de omtrek van rivieren en irrigatiekanalen. Deze zijn vaak vervuild met zowel menselijk als dierlijk organisch afval. Verder worden deze stromen gebruikt om in te baden, kleding te wassen en voedsel schoon te maken. Dit alles maakt de stromen vaak tot overbrengers van allerhande ziekten.

Gedurende de laatste jaren zijn er grote investeringen gedaan in het moderniseren en uitbreiden van watervoorzieningen in steden. De voornaamste steden hebben een goed functionerende waterleiding.

De steden Basra, Mosul en Kirkuk hebben de beschikking over wateropslag-tanks, waarbij er een chemische behandeling vooraf gaat aan de distributie. Bagdad beschikt over filterinstallaties. Na chemische behandeling

wordt het water via leidingen gepompt naar ofwel de huizen zelf of een openbare pomp .

Kleinere steden en de wat grotere dorpen hebben ten minste de beschikking over de meest elementaire watervoorzieningssystemen. De watervoorraad in de kleine dorpen is meestal onbeschermd en wordt ook zelden getest op drinkbaarheid.

Een tekort aan chloor als gevolg van het VN-embargo zorgt nog steeds voor een gelimiteerde voorraad van drinkwater.

Speciale waterbouwprojecten.

27. Eind jaren '50 werd in Irak een begin gemaakt met diverse waterbouwprojecten. Dit soort projecten zijn in navolgende jaren sterk uitgebreid en er waren vooraf gaande aan de Golfoorlog een groot aantal projecten in uitvoering, o.a. de aanleg van stuwdammen, drinkwaterreservoirs, waterkrachtcentrales en irrigatiekanalen. De meest belangrijke projecten zijn op dit moment die projecten, die zich bezig houden met watervoorziening voor de burgers en de irrigatie voor de landbouw.

28. In bovenstaand verband verdient het zgn. "Derde rivier" project speciale aandacht (zie kaart in hoofdstuk 5). Dit prestigieuze project bouwt voort op plannen uit de jaren '50, die overigens ook gedeeltelijk uitgevoerd zijn, maar door geldgebrek gestaakt moesten worden. Dit project heeft de persoonlijke aandacht van Saddam Hoessein en hij wil hiermee de buitenwereld laten zien, dat Irak ondanks het VN-embargo wel degelijk in staat is e.e.a. te realiseren. Hieronder puntsgewijs een bespreking van dit "Derde rivier" project.

29. Het doel van het project omvat:

- het verbeteren van het drainage-systeem in de omgeving
- het oplossen van zoutwaterproblemen
- de uitbreiding van agrarisch gebied door irrigatie
- het gebruik van de nieuwe waterweg voor transport.

30. Tevens wordt met het project de verhuizing beoogd van de opstandige, shi'itische bevolking, die in het zuiden in de moerasachtige gebieden nabij de grens met Iran leeft, naar meer binnenlandse lokaties, alsmede een betere toegankelijkheid voor de troepen die deze verhuizing moeten afdwingen.

31. Het project bestaat uit het graven van een nieuwe waterweg (centraal kanaal) over 565 km tussen Bagdad en Basra, eindigend in de rivier de Shatt al Arab en beginnend met het uitdiepen, verbreden en verlengen van een reeds bestaand kanaal ten zuiden van Bagdad. Tevens dienen (84) bruggen en (122) dammen/dammetjes gebouwd alsmede een aantal zijkanalen gegraven te worden.

32. De vorderingen tot nu toe:

- Alleen het centrale kanaal is reeds gegraven.
- Er is een begin gemaakt met het graven van alle drainage- en irrigatiekanalen, die weer in verbinding staan met de "Derde rivier".
- De voorbereidingswerkzaamheden voor de constructie van bruggen en dammen zijn gestart.

Het grootste deel van het werk ligt echter nog te wachten.

Het transportwezen.

33. Het transportwezen is binnen de economie van Irak een van de best ontwikkelde en belangrijkste sectoren. Van het budget dat voor binnenlandse ontwikkelingen ter beschikking stond, ging in de jaren '80 een groot gedeelte naar uitbreiding en/of verbetering van bestaande en nieuwe voorzieningen binnen het transportwezen.

De Iraakse regering had hiervoor een aantal redenen. In de eerste plaats is tijdens de oorlog met Iran gebleken dat de logistiek een belangrijke factor is voor het slagen van militaire operaties. Daarnaast is onderkend dat knelpunten binnen het transportwezen de industriële ontwikkelingen meer dan andere factoren kan beperken. Tevens was de regering van mening dat een uitgebreid transportsysteem een belangrijke rol kan spelen bij het verbeteren van de regionale integratie en bij het vergroten van de aanwezigheid van de overheid in de meer afgelegen provincies. Om deze redenen heeft de regering investeringen gepleegd teneinde gelijktijdig het weg-, spoor-, lucht- en waterverkeer uit te breiden en te verbeteren.

34. Het spoor- en wegennet is van het noord-westen naar het zuid-oosten georienteerd; dit wordt met name gedictieerd door het verloop van de TIGRIS en de EUFRAAT.

Het spoorwegnet is de meest belangrijke transportdrager van Irak.

De spoorwegen.

35. De Iraqi Republic Railways (IRR) beschikken over 3081 km normaalspoor (1435mm). Voorheen beschikten de IRR ook over een net van smalspoorlijnen (1000mm), dit is echter grotendeels vervangen door normaalspoor. Alle trajecten van de Irakese spoorwegen zijn enkelsporig, met uitzondering van het traject Bagdad-Ramadan.

Electrificatie was ooit wel voorzien, maar tot opheden nergens in uitvoering genomen.

Het seinstelsel is modern en grotendeels afkomstig uit de voormalige DDR.

36. Het geschatte transportvolume van het Irakese spoorwegnet bedraagt ca. 4 miljoen reizigers en 6,5 miljoen ton goederen per jaar. Aan het einde van deze eeuw hoopt Irak de transportcapaciteit voor passagiers te hebben verdrievoudigd en het goederenvervoer te hebben verdubbeld.

37. De theoretische capaciteit van de meeste lijnen ligt rond de 15.000 ton per richting per dag. Deze capaciteit kan echter door beperkingen op andere terreinen van de infrastructuur alsmede op het gebied van rollend materieel bijna nooit worden gehaald.

38. De trajecten werden goed onderhouden; wat precies de gevolgen zijn van de boycot op de staat waarin het net zich bevindt, is onbekend, maar aangenomen mag worden dat het vooroorlogse niveau niet meer wordt gehaald.

39. Het rollend materieel waarover de IRR kan beschikken is geleverd door een aantal landen, w.o. Rusland, Spanje, China, Japan, Duitsland, Polen en Frankrijk.

Voor een overzicht van het belangrijkste rollend materieel wordt verwezen naar tabel 4.

Tabel 4. Overzicht rollend materieel IRR.

STG GEHEIM

Rollend materieel	Aantal per ultimo 1989
Diesellocomotieven	395
waarvan $\geq 1\ 500\ \text{kW}$	268
Personenrijtuigen	306
zitplaatsen	18296
Gesloten goederenwagens	3807 (4-assig)
Open goederenwagens	304 (4-assig)
Platte wagens	2980 (4/6-assig)
Overige wagens	3533 (4-assig)
Overige wagens	1681 (2-assig)

De inzetbaarheid van het rollend materieel lag rond de 75%, maar is door de op de Golfoorlog gevolgde boycot echter verslechterd. Voor het onderhoud en de revisie van het rollende materieel beschikt de IRR over werkplaatsen in Bagdad, Basra, Kirkuk, Baiji, al Haqlaniyah en al Shatchiyah (omg. Bagdad).

Militair gebruik.

40. [REDACTED] Van militair belang zijn met name de platte goederenwagens. Hiervan is 50 % geschikt voor transport van tanks en van de resterende helft 40% ter beschikking van vervoer van pantservoertuigen en vrachtauto's. In het algemeen kan worden gesteld dat spoorwegen, hoewel kwetsbaarder voor interdictie, zij in Irak een sneller, effectiever en goedkoper transportmiddel vormen dan het vervoer over wegen of rivieren. Voorgaande oorlogen hebben dit aangetoond en hebben ertoe geleid dat de regering het bestaande spoorwegennet verder heeft uitgebreid en meer aanvullende investeringen heeft gepland.

41. [REDACTED] De Golfoorlog heeft slecht geringe schade berokkend aan aan het spoorwegennet. Er is beperkte schade aan locomotieven en goederenwagens geconstateerd. Het tekort aan reservedelen en uitgesteld onderhoud hebben een negatief effect op het goederenverkeer. Syrië heeft na het uitbreken van de oorlog tussen Iran en IRAK de spoorverbinding met de Middellandse Zee geblokkeerd voor verkeer van en naar Irak. Hierdoor is ook de verbinding over Turkije met Europa verbroken. Ondanks deze blokkades en het tengevolge van de Golfoorlog terugvallen van de havens van Basra en Umm Qasr als belangrijkste overlaadpunten voor de Iraakse spoorwegen, blijft de IRR voornamelijk de meest belangrijke en efficiënte transportdrager van het land. Dankzij het gebruik van uitwijkroutes naar de Jordaanse haven Akaba is het wegtransport echter in belangrijkheid toegenomen. Officieel blijft de regering ook in de toekomst de spoorwegen als de voornaamste transportdrager zien.

42. [REDACTED] Tijdens de Golfoorlog is intensief gebruik gemaakt van het spoorwegennet, met name voor het transport van pantservoertuigen, artillerie, vrachtwagens en munitie.

43. ██████ Op het zuidelijke traject van Bagdad via Nasiriyah naar Basra worden af en toe sabotageacties uitgevoerd door de shi'itische opstandelingen.

44. ██████ Voor de Golfoorlog bestonden er plannen om het spoorwegnet uit te breiden. Het betreft de navolgende trajecten:

Internationale verbindingen.

- Al Hadithar via Rutbah naar Amman (Jordanië) en door naar de Rode Zee haven Akaba.
- Rechtstreekse aansluiting op het spoorwegnet van Turkije.
- Verbinding via Koeweit richting VAE en Oman.

Op deze wijze hoopte de Iraakse regering aansluiting te krijgen op een Europa/Perzische-Golf spoorwegennet. De aansluiting met Turkije zou als eerste gerealiseerd worden.

Nationale verbindingen.

- Saddam Railway Project: een tweede lijn vanaf Bagdad via Al-Kut, vervolgens naar Nasiriyah en door naar Basra en Umm Qasr. Dit traject zou worden uitgevoerd voor hoge snelheidstreinen.
- Ringspoorlijn van ongeveer 112 km lengte rondom BAGDAD.

Een kaart met bestaande en geplande trajecten is opgenomen in hoofdstuk 5 onder de paragraaf infrastructuur. Het in punt d genoemde project is het meest belangrijke en zal m.b.t. de uitvoering weinig vertraging opleveren. Deze lijn zal het oostelijk gedeelte van Irak beter ontsluiten en daarmee ook militair gezien van belang zijn. De beperkte verbindingen met Bagdad gedurende de Golfoorlog en de oorlog met Iran waren een groot nadeel. Het totale project behelst de bouw van 100 bruggen over de Tigris, de Eufraat en enkele nevenrivieren.

Deringspoorlijn rond Bagdad is zondermeer de kostbaarste van deze projecten en zal zeker niet de hoogste prioriteit (kunnen) genieten.

Het wegverkeer.

45. ██████ Het eenvoudige en grootmazige verharde wegennet bestrijkt het grootste gedeelte van IRAK m.u.v. het woestijngebied in het westen. Dit wegennet is met name geconcentreerd rondom Bagdad maar bereikt tevens alle grote steden en vliegvelden. De hoofdverkeersaders lopen, zoals reeds vermeld, min of meer parallel aan de Tigris en de Eufraat. Irak beschikt over 35000 km berijdbare wegen. Hiervan is ongeveer 30% verhard. De verharde wegen zijn in het algemeen 6 meter breed met een 1 tot 2 meter verharde berm aan weerszijden. De wegen in de bergen zijn smaller en in de winter door sneeuwblokkades onvoldoende begaanbaar om ondermeer de voedseldistributie naar de diverse regio's te kunnen waarborgen. De meeste bruggen en wegen zijn geschikt voor voertuigen tot 70 t.

Een nieuwe autoweg (1000 km) is in aanleg vanaf de Syrische en Jordaanse grens via Bagdad naar Safwan (Koeweit). Delen van deze weg zijn reeds voor het verkeer opengesteld.

In hoofdstuk 5 is een kaart van de voornaamste wegen opgenomen. Voor een overzicht van de aantallen voorhanden zijnde voertuigen wordt verwezen naar tabel 5.

Tabel 5. Voorhanden zijnde voertuigen

personenauto's	670.000
bussen	45.000
vrachtauto's	195.000

46. De tijdens de Golfoorlog uitgevoerde bombardementen hebben grote schade toegebracht aan de bruggen van met name de twee hoofdwegen vanaf Bagdad naar het gebied bij Basra. Alle routes zijn weer begaanbaar, de bruggen zijn gerepareerd of daar waar nodig vervangen door tijdelijke infrastructurele voorzieningen. De transportcapaciteit van het wegennet is gedaald in vergelijking met het niveau van voor de Golfoorlog. Het voldoet echter in de nationale behoefte. Dit dankzij het feit dat de vooroorlogse investeringen en uitbreidingen aan het wegennet voorzagen in een behoefte die hoger lag dan eigenlijk nationaal benodigd was.

47. Tijdens de Golfoorlog was het welslagen van herbevoorradingsooperaties sterk afhankelijk van het gebruik van de snelwegen, met name de snelweg van Basra naar al Jahra (Koeweit) was een voorname aanvoerroute. Knelpunten in deze aanvoerroute waren afslagen bij al Rwadatayn en al Jahra. Eveneens zijn divisie en brigade overslagpunten tijdens het overladen van de vrachtauto's zwakke plekken.

De binnenscheepvaart.

48. Irak beschikt over twee natuurlijke waterwegen: de Tigris en de Eufraat en twee belangrijke havens: Basra en Umm Qasr, welke ook voor de zeescheepvaart belangrijk zijn. De Tigris is dankzij baggerwerkzaamheden en dankzij de aanleg van kanalen ten zuiden van Bagdad bevaarbaar van Basra tot Bagdad. De mogelijkheden om de Tigris ook tussen Mosul en Bagdad alsmede om de Eufraat tussen de plaatsen Al Hadithah en Al Qurnah voor bevaarbaar te maken is onderzocht en technisch haalbaar bevonden maar om financiële redenen nog niet uitgevoerd.

De "derde rivier" is sedert 1972 in aanleg tussen de omgeving van Bagdad en de Shatt al Basra. In de paragraaf watervoorziening (3.e.) wordt op dit project nader ingegaan.

49. De jaarlijkse transportcapaciteit van de binnenschepen wordt geraamd op een half miljoen ton. De Irakese binnenschepen kunnen worden onderscheiden naar de navolgende soorten en aantallen zoals in de navolgende tabel 6 aangegeven.

Tabel 6. Overzicht binnenvloot

vrachtschepen	468
rivierstoomboten	52
motorboten	1087

De zeehavens.

50. De steden Umm Qasr en Basra beschikken over havens die de commerciële toegangspoort tot Irak vormen. Hiermede zijn zij de natuurlijke distributiecentra voor bevoorrading van en naar overzeese bestemmingen. De havens van Basra, Umm Qasr alsmede de oliehaven Al Faw hadden alle drie te kampen met capaciteitsproblemen. Olietankers waren namelijk snel groter geworden en de ligplaatsen van Fao boden alleen toegang aan schepen met geringe diepgang. Uitbreiding van de havencapaciteit was noodzakelijk gezien het feit dat de goederenstroom over land (o.a. afkomstig van Middellandse Zeehavens) wel eens stagneerde.

51. In de Al Maqilhaven van Basra zijn de ligplaatsen aan de kade uitgebreid van 10 tot 15 en zijn er 13 ligmogelijkheden aan boeien in de rivier. Enkele ligplaatsen hebben een rechtstreekse aansluiting op het spoorwagennet. Eveneens werd 21 km ten zuiden van de Al Maqilhaven de haven Abu Flus gebouwd, die over een 575 meter lange kade beschikt. De haven van Basra is nog steeds gesloten i.v.m. de vele wrakken en mijnen die nog in de vaarroute liggen.

52. De haven van Umm Qasr was vroeger van gering belang. Echter, door de blokkade van de Shatt al Arab moesten de functies van Basra worden overgenomen. Hiertoe is de haven geheel gemoderniseerd en het aantal ligplaatsen aanzienlijk uitgebreid. Eveneens zijn veel voorzieningen getroffen die overslag op spoorvervoer mogelijk maken. Umm Qasr is hiermee uitgegroeid tot een van de voornaamste overslaghavens van de Golfregio.

53. Twee olieterminals, Khor al Amaya en Khor al Bakr, zijn op enige afstand in zee gebouwd (off-shore) en zijn middels een onderzeespijpleidingsysteem met het vasteland verbonden. Zij bieden aanlegplaatsen voor tankers met grotere diepgang. Een derde olieterminal bevindt zich bij Al Faw.

Door zeeschepen bevaarbare waterwegen.

54. De Shatt al Arab verbindt Basra met de Perzische Golf. Zij is normaal bevaarbaar voor tankers en oceaanschepen dankzij voortdurende, intensieve baggerwerkzaamheden. Tijdens de oorlog met Iran is de rivier echter geblokkeerd door wrakken en mijnen.

Men tracht nu om deze blokkade op te heffen.

De Shatt al Basra is een alternatieve verbinding tussen Basra en de Perzische Golf. Zij is echter niet bevaarbaar voor grotere tankers en oceaanschepen.

De handelsvloot.

55. Deze bestaat momenteel uit:

Tabel 7. Overzicht groothandelsvloot in relatie tot binnenvloot.

handelschepen	149
tankers	28
binnenschepen	2372

De burgerluchtvaart

56. [REDACTED] Irak beschikt over twee grote internationale luchthavens: bij Basra en Bamerni (Bagdad). Het "Saddam International" bij Bagdad is pas sedert het einde van de tachtiger jaren in gebruik. Omstreeks 1987 werd bij Basra de luchthaven uitgebreid met een vier km lange startbaan en andere faciliteiten die deze luchthaven een belangrijke internationale status gaf. Door deze aanpassingen is zij tevens toegankelijk voor de grootste vliegtuigen op dit moment in gebruik. Tevens werd een plan gemaakt voor de bouw van een derde internationale luchthaven bij Mosul met als basis een veld dat momenteel echter in gebruik is als militair vliegveld. Als voormalig civiel vliegveld kan Muthenna bij Bagdad nog genoemd worden.

57. [REDACTED] De nationale luchtvaartmaatschappij van Irak, "Iraqi Airways" bestaat uit twee onderdelen, nl. de "Iraqi Aviation Company" (die de commerciële aspecten voor zijn rekening neemt) en de "National Company for Aviation Services" (welke de vliegtuigen en de luchthavens beheert en onderhoudt). E.e.a. is door Saddam Hoessein geïnitieerd en vervolgens geprivatiseerd.

58. [REDACTED] De Iraakse luchtvaartmaatschappij beschikt over vliegtuigen van zowel westerse als Russische makelij. Voor een overzicht van de vloot wordt verwezen naar tabel 8.

59. [REDACTED] In tabel 9 wordt het transportvolume door de lucht over een aantal jaren uitgedrukt. Deze cijfers geven een beeld van de mogelijkheden en de groei van handel en toerisme in Irak, zoals deze zich voorafgaande aan de Golf oorlog manifesteerde.

Tabel 8. Overzicht civiele luchtvloot Irak

Type	aantal	actie radius (KM)	tonna- ge (KG)	passa- giers
Boeing 747 200 C	3	13278	1800-	
Boeing 707	2			
Boeing 727	6			
Boeing 737	3	5280	24804	149
Boeing 747 sp	1			
Ilyushin Il 76 T/M "CANDID"	30	6700	40000	
Antonow An 12 "CUB"	6			
Antonow An 24 "COKE"	3			
Lockheed C-140 Jetstar II	6			
Dassault Falcon 50	4	6480	1570	12
Dassault Falcon 20 F	2			
Piaggio P 166	4	1390	1092	8

Medio 1992 werd bekend dat Irak 5 Airbusen A310-300 wilde kopen. Detailafspraken m.b.t. de financiering werden echter uitgesteld i.v.m. de door de VN opgelegde economische sancties. De uitlevering van het eerste toestel was voorzien in 1992.

Tabel 9. Afgehandelde passagiers en luchtvracht.

categorie	reke- nehd	1970	1975	1980	1985
passagiers	1000	144	408	671	766
inkomend	1000	73	203	338	438
uitgaand	1000	71	205	333	328
vracht	1000 t	0,9	3,0	15,2	13,5
inkomend	1000 t	0,4	1,0	4,7	3,0
uitgaand	1000 t	0,5	2,0	10,5	10,4
post	t	98	468	260	386
verzonden	t	64	406	192	232
ontvangen	t	34	62	68	154

De verwachte groei van het toerisme bedroeg jaarlijks 10 %.
 Het vrachtvervoer groeide van 16.833 ton in 1987 tot 31.539 ton in 1989.
 In 1990 werden plannen bekend gemaakt om een aparte vrachtlijn op rich-
 ten, de Iraqi Airways Cargo.

Telecommunicatie

60. De telecommunicatiemiddelen zijn in handen van het staatsbedrijf PTT. De PTT ressorteert onder het Ministerie van Transport en Communicatie. De PTT heeft de afgelopen 10 jaar een uitgebreid moderniseringsprogramma ondernomen, dat geresulteerd heeft in een geleidelijke vervanging van alle oude installaties, met name in het zuiden (Basra en Faw). Grote delen van het platteland zijn nu aangesloten, de centrales hebben een grotere capaciteit en ook is de capaciteit van de transmissiemiddelen sterk toegenomen.

De laatste Golfoorlog heeft echter grote invloed gehad op deze moderne verbindingsmiddelen. Met name de luchtoorlog heeft veel vernietigd. Dit resulteerde in een sterk afgenomen effectiviteit van met name de telex-verbindingen, internationale telefoon-verbindingen en de nationale televisie. Het telefoonverkeer (nationaal en internationaal) is - hoewel ook delen van het land zonder telefoonverbindingen zaten - wel redelijk blijven functioneren, maar zeer waarschijnlijk voornamelijk door handbediende centrales.

Lijnverbindingen.

61. Irak beschikt over een coaxkabelnet wat dient als een aanvulling op het radioverbindingen-netwerk. De capaciteit van de verschillende kabelroutes ligt over het algemeen tussen de ??? en ??? kanalen. Uitzonderingen zijn de noordelijke route Bagdad - Jalula - Kirkuk - al Mawsil met 2400 kanalen en de westelijke route Bagdad - Jordaanse grens die slechts 480 kanalen heeft. De verbinding met Koeweit werd onderhouden met een modern coaxkabelnet dat loopt van Bagdad tot aan Safwan. Binnen dit net bevindt zich een aftakking naar Basra en een aftakking naar al Kut. De verbindingen zuid van Basra naar de grens met Koeweit zijn niet meer in gebruik, het overig deel wel.

Telefoon- en radioverbindingen.

62. Het merendeel van de bijna 1 miljoen telefoonaansluitingen was in 1988 aangesloten op een geautomatiseerde centrale. De centrales waren onderling verbonden door coaxkabelnetwerken of radiorelayeestations. De radiorelayeestations volgen ongeveer dezelfde route als de grote coaxkabelnetwerken, beschreven onder paragraaf 61. Binnen een beperkt aantal gebieden zijn echter nog geen geautomatiseerde centrales operationeel, waardoor er nog gebruik wordt gemaakt van operators. Gedurende de Golfoorlog zijn veel centrales vernield. Het aantal herstelde en ingebruik zijnde centrales is onbekend. De telexverbindingen waren voor de Golfoorlog ook grotendeels geautomatiseerd maar momenteel is het grootste deel als gevolg van deze oorlog nog handbediend.

Irak beschikt over een geautomatiseerd internationaal telefoon- en telexverbindingssysteem. Echter gedurende de oorlog met IRAN en gedurende de Golfoorlog werd het systeem overgenomen door een handbediende centrale in het Internationale Communicatie centrum te Bagdad. Het internationale telefoonverkeer werd door apparatuur van met name Thomson CSF (MT-20) en NEC gerealiseerd en het telexverkeer door apparatuur van het Amerikaanse bedrijf Frederick Electronics Corporation. Tijdens de Golfoorlog werd het grootste deel van de radiorelaye- en coaxkabelverbindingen met de buurlanden verbroken. De verbindingen met Koeweit en Jordanië werden vernield en die met Turkije en Syrië werden door de Irakezen buiten bedrijf genomen. Het is zeer waarschijnlijk dat de verbindingen met Jordanië en Syrië weer zijn hersteld, de verbinding met Syrië mogelijk met een gereduceerde capaciteit. De verbinding met Koeweit zal nog langere tijd

buiten bedrijf zijn, de verbinding met Turkije zal waarschijnlijk weer in gebruik zijn omdat er een vorm van telecommunicatie noodzakelijk is voordat de oliepijpleiding door Turkije gebruikt kan worden.

63. Het Iraakse mediatransmissienetwerk is verbonden met:

- SYRIE : d.m.v. een radio relayeerverbinding: 240 kanalen;
coaxkabel: 1260 tot 1690 kanalen.

- JORDANIE: d.m.v. een radiorelayeerverbinding: 960 kanalen;
TV-kanaal: 1;

coaxkabel: 480 kanalen.

- KOEWAIT : d.m.v. een radiorelayeerverbinding: 1140 kanalen;
TV-kanaal: 1;

coaxkabel: 2700 kanalen.

- TURKIJE : d.m.v. een radiorelayeerverbinding: 960 kanalen;
TV-kanaal: 1;

coaxkabel: 160 kanalen.

Satellietverbindingen.

64. De internationale telefoon- en telexcommunicatie vindt plaats door middel van satellietverbindingen. Een groot scala aan satellietverbindingmogelijkheden bezat Irak voor de Golfoorlog door het bezit van twee grondstationcomplexen. Eén van deze complexen is gelegen in Al Dujayl, het andere in Latafiya. Het complex in Al Dujayl heeft twee 'Standard A' antennes (diameter 32 meter) die verbinding onderhouden via de Intelsats boven de Atlantische en de Indische oceaan en een antenne (diameter 11 meter) die verbinding onderhoudt via de Intersputnik Stationsar-4 satelliet. Het grondstation in Latafiya heeft een antenne (diameter 11 meter) die staat gericht op een satelliet van de Arabsat organisatie. Deze onderhoudt contact tussen de landen van het Midden-Oosten. Beide complexen werden in de Golfoorlog uitgeschakeld maar Irak heeft de het grondstation in Latafiya gerepareerd en de 11m antenne van al Dujayl gereorienteerd op een Intelsat satelliet boven de Atlantische oceaan.

Het is waarschijnlijk dat Irak gebruik maakt van hun drie Inmarsat mobiele grondstations en met behulp van de in Koeweit gestolen uitrusting ook de Intersputnik-link weer operationeel heeft.

65. Het civiele interlokale verbindingennetwerk zoals eerder beschreven wordt ook door de strijdkrachten gebruikt. Men maakt daarbij gebruik van gereserveerde kanalen zowel binnen het radiorelayeersysteem als binnen de coaxkabelnetwerken.

Radio en televisie.

66. Alle radio- en televisieuitzendingen worden verzorgd door de Omroepdienst van de Republiek Irak. Deze dienst staat onder controle van de regering. De meeste programma's worden in de studio's in Bagdad gemaakt en via de verschillende zenders in het land uitgezonden.

67. De nationale radio gebruikt frequenties binnen de Midden Golf, de Korte Golf en de FM-band. Ongeveer 3,5 miljoen luisteraars stemmen af op de nationale radio. De uitzendingen zijn zowel in het Arabisch (de 'Stem van de massa') als in een aantal minderheidstalen (Turkumaans, Assyrisch en Koerdisch). De programma's worden via de midden- en de korte golf uitgezonden. De FM wordt gebruikt in de omgeving van Bagdad.

Internationale uitzendingen vinden plaats op de midden- en korte golf en zijn voornamelijk gericht op het Midden-Oosten maar ook op Europa, Noord-Afrika en Azië in voornamelijk het Perzisch, het Arabisch, Engels, Frans, Duits en het Hebreeuws.

68. Voor de Golfoorlog werden de voornaamste woongebieden voorzien van twee kanalen kleuren-televisieuitzendingen. Na de Golfoorlog is dat nog maar één kanaal. De Iraakse televisie gebruikt het SECAM B-systeem. De gebruikte zenders zijn alle relatief sterk, tussen de 144 en 360 Kw.

Overige telecommunicatiesystemen.

69. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en het Directoraat Politie maken beide op grote schaal gebruik van een mobiel radionetwerk in de HF, VHF en UHF-band. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van een speciaal fax- en telexnetwerk.

70. Hoewel beschadigd tijdens de Golfoorlog, beschikken de Irakezen over een speciaal verbindingssysteem voor de olieindustrie onder beheer van de Staatsorganisatie voor Oliezaken, omvattende zowel radiorelayeers als HF, VHF en UHF radiosystemen. Ieder oliepijpleidingstraject beschikt over een eigen communicatiesysteem van aanvang tot einde. Met name de pijpleiding naar en door Turkije wordt met hoogste prioriteit gerepareerd.

71. De spoorwegverbinding Baigi-Bagdad-Al Haditah kent een eigen verbindingssysteem dat trein/trein, spoor/trein, stations en draagbare verbindingen omvat. Dit systeem is operationeel.

72. De grote doorgaande wegen kennen praatpalen die verbonden zijn met het nationale verbindingssysteem. De wegen van Bagdad naar Syrië, Jordanië en Koeweit zijn ervan voorzien, maar alleen het systeem langs de weg naar Syrië was direct na de oorlog operationeel.

73. Het commando en controle systeem van de staatselectriciteitsmaatschappij heeft een eigen verbindingssysteem dat de centrales onderling verbindt.

74. De binnenvaart heeft een HF radioverbindingssysteem dat gebruikt wordt voor de scheepvaart op de Tigris. Daartoe zijn er vier stations in Bagdad, Al Kut, AL Amarah en Al Absrah.

75. De International Civil Aeronautical Organisation (ICAO) maakt gebruik van de zogenaamde 'Aeronautical Fixed Telecommunications Network (AFTN)', via welk zij verbinding hebben met het "Saddam Hussein International Airport in Bagdad. De afspraken tussen Irak en de ICAO gebieden Irak berichten van de ICAO direct door te zenden naar de geadresseerde luchthaven indien het een door de ICAO erkende luchthaven is. Het communicatiesysteem is echter aan het begin van de Golfoorlog door de Irakezen uitgeschakeld en naar verwachting pas weer ingeschakeld worden nadat het internationale vliegverkeer op Bagdad weer genormaliseerd is.

77. De diensten van de SITA (Societe Internationale de Telecommunications Aeronautiques) zijn te gebruiken door tussenkomst van SITA-agenten op de luchthavens van Bagdad (SADDAM HUSSEIN INTERNATIONAL) en Al Basrah. Aan het begin van de Golfoorlog is het systeem stilgelegd en is tot nu toe niet opnieuw in gebruik genomen.

78. [REDACTED] De staatsorganisatie voor havens heeft een eigen maritiem verbin-
dingsstelsel. Hoewel het stelsel schade heeft opgelopen tijdens de
Golfoorlog, is het momenteel weer (beperkt) in gebruik. De oorzaak daarvan
ligt in het gering aantal scheepsbewegingen en naar verwachting zal het
stelsel volledig operationeel zijn indien het aantal scheepsbewegingen
toe neemt.

[REDACTED]

Economische vooruitzichten.

79. [REDACTED] De genoemde slechte omstandigheden maken duidelijk dat Irak in een ernstige economische crisis verkeert. Deze situatie brengt een ernstige sociale ontwrichting met zich. Zelfs bij een eventuele hervatting van de olie-export zal de slechte situatie naar verwachting nog vele jaren voortduren. Vooral vanwege de langdurige aflossing van de buitenlandse schuld. Irak zal voor zijn geplande economische wederopbouw en verdere ontwikkeling sterk afhankelijk zijn van importen uit het buitenland. Het geeft de afhankelijke en economisch kwetsbare positie van Irak op termijn weer.

Hoofdstuk V

Demografie

Bevolking

1. In het gebied van het huidige Irak leefde de, betrekkelijk welvarende, bevolking, tussen de achtste en twaalfde eeuw voornamelijk langs de rivieren de Eufraat en de Tigris. Bagdad gold als het bloeiend centrum van een zich ontwikkelende Arabische beschaving.

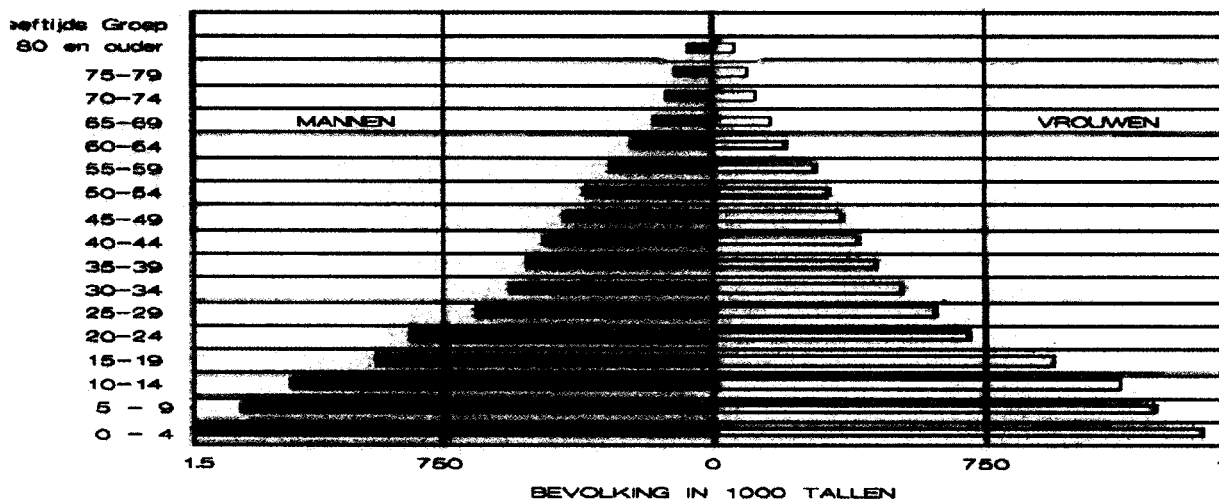
Aan het eind van de dertiende eeuw echter ontstond groot verval. Dit werd veroorzaakt door Mongoolse veroveraars die de bevolking sterk uitdunden en de steden en het goed ontwikkelde irrigatiesysteem verwoestten. Generaties lang leefde de bevolking tussen en in de zo ontstane ruïnes. Onderdrukking en verwaarlozing kenmerkten de Turkse overheersing, die begon in de zestiende eeuw. Het maakt de drie provincies Bagdad, Basra en Mosul, met minder dan 1,3 miljoen inwoners, tot een achtergebleven grensgebied van het Ottomaanse rijk.

Na 1916 onder Brits bestuur, trad herstel in en toen in 1932 Irak zelfstandig werd schatten Britse ambtenaren het bevolkingsaantal op ca. 3,5 miljoen. Vanaf het moment dat Irak een republiek was geworden (1958), maar vooral nadat de Ba'ath Partij (1968) aan de macht was gekomen, nam de bevolking toe.

Volgens de United Nations Economic Commission for Western Asia (ECWA) bedroeg het jaarlijkse groeipercentage van de bevolking in de periode 1975-1978 8,6%.

Deze snelle bevolkingsgroei, is een gevolg van een hoog blijvend geboortecijfer en een voortdurend dalend sterftecijfer. Het land krijgt dus een steeds jeugdiger bevolking.

2. Bevolkingspiramide 1990

Het bevolkingsaantal in 1987 was 16.3 miljoen, in het jaar 1990 was dit al 17.9 miljoen.

3. Bekijkt men de bevolkingsspreiding dan valt op, dat van de drie voormalige Ottomaanse provincies Mosul, Bagdad en Basra de laatst genoemde

(of zuidelijke regio) in 1876 het grootste aantal en in 1975 het kleinste aantal inwoners telde.

De provincie Bagdad, de centrale regio, telde daarentegen in 1867 iets minder inwoners dan de zuidelijke provincie, maar in 1975, door de sedert de jaren dertig vooral op Bagdad gerichte urbanisatie, ruimschoots meer dan de noordelijke en de zuidelijke regio tezamen. De noordelijke regio (Mosul) heeft haar inwoners procentueel vrij constant zien blijven.

In 1977 leefde ca. 64% (in 1965 nog slechts 44%) van de bevolking in de stedelijke gebieden. In 1987 was dit percentage opgelopen tot ruim 70%. De toename, na het begin van de oorlog Iran-Irak, werd vooral veroorzaakt door een grote migratie naar de steden.

Tegelijkertijd nam echter ook de in de dorpen wonende plattelandsbevolking toe. Het betrof met name die dorpen waar akkerbouw kan worden bedreven.

(RUIJTE VOOR KAARTJE:bevolkingsdichtheid
in vergelijking met NL)

Tabel 10: Aantallen inwoners van de steden Bagdad, Mosul en Basra, 1947-1987 (afgerond):

Jaar	BAGDAD	MOSUL	BASRA	
1947	515.500	133.500	134.000	
1957	793.000	178.000	165.000	
1965	1.491.000	264.000	311.000	
1977	2.600.000	450.000	550.000	
1987	3.850.000	?	?	

4. In tegenstelling tot de stedelijke gebieden heeft het woestijngebied, voornamelijk in het westen en zuidwesten van Irak, een zeer geringe bevolkingsdichtheid. In 1979 bevonden zich in deze gebieden slechts 0-2 personen per vierkante kilometer. De bedoeïenen die hier verspreid leven maakten in 1905 nog 18% (393.000) van de bevolking uit, terwijl volgens de volkstelling van 1977 dit aantal was teruggelopen tot minder dan 95.000 personen, ca. 1%.

Bevolkingssamenstelling.

5. Naar schatting 75% van de bevolking bestaat uit Arabieren, ongeveer 20% uit Koerden, terwijl Turkmene, Assyriërs, Armeniërs en andere relatief kleine groepen de resterende 5% uitmaken.

6. De Koerden zijn de grootste groep van de niet-Arabische minderheid. In 1987 bedroeg hun aantal ca. 3,1 miljoen. Zij vormen de overgrote meerderheid in de noordelijke provincies AS SULAYMANIYAN, IRBIL en DAHUK. Hoewel de regering het ontkent, maakten de Koerden ook het voornaamste deel uit van de bevolking in de regio van KIRKUK, Iraaks rijkste olieproducerende gebied. Zij zijn aanhangers van de soennitische richting binnen de islam.

7. De Turkmene (ook wel Turkomanen) maken minder dan 2% (200.000) van de bevolking uit en zijn dorpsbewoners in het noordoosten van IRAK, tussen de Koerdische en Arabische gebieden. Een aantal van hen woont in de stad IRBIL. De Turkmene leven niet meer strak georganiseerd bij elkaar. De meesten zijn soennieten. Oorspronkelijk achtergebleven na de Ottomaanse veroveringstochten, vestigden de eerste Turkmene zich bij de vallei-ingangen, die toegang gaven tot Koerdistan. Hun historisch vredelievende rol heeft echter tot een gespannen verhouding met de Koerden geleid.

8. De Assyriërs worden tot de derde grootste groep (naar schatting 133.000 personen) van minderheden in Irak gerekend. Ofschoon officiële Iraakse statistieken hen niet als ethnische groep weergeven, wordt hun aantal op 133.000 personen geschat. Zij stammen af van het oude volk uit Mesopotamië. De Assyriërs leven hoofdzakelijk in de belangrijkste steden en op het platteland in noordoost-Irak.

9. De Armeniërs worden, gezien hun geringe aantal niet verder behandeld. Hun aantal is onbekend.

10. De Jezidi's, ethnisch tot de Koerden behorend, zijn vooral te vinden in de berggebieden ten noordoosten van MOSUL, waar zij werkzaam zijn als akkerbouwers en veehouders. Het zijn leden van een Synkretische sekte, die in wezen een vermenging van de Grieks-christelijke en oosterse levenswijze nastreven. Zij leven in kleine zeer geïsoleerde groepen, en hun aantal wordt op ca. 1% van de totale bevolking geschat.

11. De Mandaeërs of Moeras-Arabieren wonen in zuidwest-IRAK, in het gebied dat zich ongeveer laat afbakenen door de driehoek Basra-Nasiriya-Amara. Hun aantal bedraagt ca. 0,5 miljoen, die in een moeilijk toegankelijk gebied wonen en dat daarom in het verleden veel gebruikt werd als toevluchtsoord voor onderdrukte en vervolgte groepen. Ook bedoeïnen hebben hier menigmaal een goed heenkomen gezocht.

(RUIJTE voor foto: Levensomstandigheden van de Moeras-Arabieren bij EUHUD,...)

Talen

12. ■■■■■ Bijna alle Irakezen spreken in meer of in mindere mate Arabisch. Deze taal is in 1988 tot de moedertaal verklaard voor meer dan 177 miljoen mensen, in een gebied van Marokko tot de Arabische Zee. Het is een Semitische taal verwant aan o.a. het Syrisch en het Hebreeuws.

Binnen de gehele Arabische wereld bestaat de taal uit drie vormen:

- het klassieke Arabisch van de Koran,
- de geschreven taal, ontwikkeld uit het klassieke Arabisch tot het huidige moderne Arabisch (Modern Standaard Arabisch - MSA) en
- de spreektaal, in Irak het Iraaks-Arabisch.

13. ■■■■■ Het Arabisch onderwijs richt zich op tweetaligheid - het MSA en in het eigen dialect van gesproken Arabisch. Zelfs analfabeten, die in Irak 60% van de bevolking uitmaken, kunnen iemand die MSA spreekt begrijpen, ook al kunnen zij het zelf niet spreken. Klassiek Arabisch is, met uitzondering van bekende teksten uit de Koran, uitsluitend voorbehouden aan geschoolde specialisten.

De dialecten van het gesproken Arabisch, die binnen de Arabische wereld worden gebruikt, zijn zeer gevarieerd.

Toch schijnen de meeste Irakezen in Syrië, Libanon en delen van Jordanië gewoon te kunnen communiceren, zelfs waar andere dialecten worden gebruikt. Het onderwijs wordt op de lagere en middelbare school in het Arabisch gegeven. In het gebied waar de Koerden wonen worden de kinderen in het Koerdisch onderwezen.

14. ■■■■■ Het Koerdisch is een Indo-Europese taal, d.w.z. dat het deel uitmaakt van de grote familie van talen waartoe bijna alle talen van Europa en ook een aantal belangrijke talen in India en Iran behoren. Binnen deze familie vormen de Iraanse talen een nauw samenhangende groep. De naaste verwant van het Koerdisch is het Perzisch, de nationale taal van Iran.

Hoewel het gebruikelijk is het Koerdisch als één taal te beschouwen, is het in feite een verzameling van talen én dialecten die onderling sterk van elkaar verschillen. De veelheid van gesproken vormen is een gevolg van het isolement waarin de Koerden vroeger leefden in hun bergen en valleien. Pas in de moderne tijd zijn de onderlinge contacten toegenomen en is de behoefte gegroeid aan een standaardtaal waarin sprekers van verschillende dialecten elkaar kunnen verstaan. De politieke en culturele ontwikkeling heeft bovendien het schriftelijk gebruik van de taal bevorderd.

15. ■■■■■ In grote trekken worden de Koerdische dialecten verdeeld in drie groepen:

- De noordelijke dialecten, samengevat onder de naam **Kurmandji**, zij worden gesproken in Turkije, Syrië, Armenië, Azerbaidzjan en in de Noordiraakse provincie Mausil (Zakhu, Dahuk).

Het **Kurmandji** wordt met Latijnse letters geschreven. Het alfabet is in de jaren dertig van deze eeuw ontworpen door Koerdische intellectuelen, die hiermee een belangrijk hulpmiddel voor de nationale bewustwording hebben geschapen. Het is gebaseerd op het moderne Turkse schrift en geeft een vrij nauwkeurig beeld van de uitspraak. Er verschijnen veel boeken en tijdschriften in deze taal, maar dit is alleen mogelijk in Europa, omdat in Turkije het Koerdisch nog steeds een verboden taal is.

- De centrale dialecten, die **Sorani** of **Baba Kurdi** worden genoemd. dit zijn de dialecten van de Koerden in het noordoosten van Irak

(de provincies Arbil, As Sulaymaniyah en Kirkuk) en het westen van Iran (de provincies Koerdistan en Azerbaidzjan) en wordt dus door de meeste Koerden gebruikt. Het alfabet is gebaseerd op het Arabische schrift maar, in afwijking van het Arabisch, aangepast zodat alle klinkers precies kunnen worden aangegeven.
- De zuidelijke dialecten, die alleen in Iran (provincie Bakhtaran) voorkomen.

16. Verder zijn er enkele aangrenzende talen die door sommigen ook tot het Koerdisch worden gerekend, b.v. het Zaza of Dumili in de Turkse provincie Tunceli en de taal van de Koerden in IRAN.

17. De overige bevolkingsgroepen spreken de navolgende talen en dialecten:

Turkmenen (of Turkomanen): Turkmeens;

Jezidi: Sommige geïsoleerde groepen spreken een dialect, verwant aan het Koerdisch;

Assyriërs: Aramees of dialecten, verwant aan het Aramees;

Armeniërs : Armeens.

Religie

18. [REDACTED] Algemeen.

De Islam is in Irak de overheersende godsdienst en is in de grondwet als staatsgodsdienst vastgelegd; 95% van de Irakezen is moslim, echter behorend tot diverse islamitische geloofsrichtingen. Ruwweg tweederde van de moslims behoort tot de sjiïeten tegen éénderde soennieten.

Verder leven in Irak nog kleine minderheden van niet-islamieten, waaronder Christenen (\pm 3% van de bevolking), Mandaëers (\pm 2%) en Jezidi's (\pm 1%). Ondanks het feit dat de meerderheid van de Irakezen zeer religieus is, streeft de in wezen agnostische Ba'athpartij naar een scheiding tussen kerk en staat. De partij heeft echter nooit gearzeld om het islamitische geloof voor propagandadoeleinden te gebruiken. Een voorbeeld hiervan is, dat president Hoessein vaak biddend wordt afgebeeld op posters.

Officieel spreekt de, sterk door soenniten gedomineerde, Ba'athpartij geen voorkeur uit voor een bepaalde islamitische geloofsrichting. Zelfs christenen maken deel uit van de regering en bekleden belangrijke functies (b.v. Tariq Aziz).

De religieuze groeperingen

19. [REDACTED] De sjiïeten steunen de opvolging van Mohammed in de lijn van Ali (Mohammeds neef en schoonzoon), diens beide zonen Hasan, Husain en de nakomelingen van de laatste.

De sjiïeten stammen van de partij (= shi'a), die na Mohammeds dood de zijde van diens neef en schoonzoon koos.

De ontwikkeling van de sjiïtische stroming is niet zonder conflicten verlopen. Zo kwam bij een veldslag met de soennieten bij Karbala in 680, Husain - Ali's tweede zoon - om het leven. Door de sjiïeten wordt dit als een martelaarsdood gezien en Karbala wordt daarom als een belangrijke heilige plaats beschouwd.

Ook Najaf is voor hen een heilige plaats omdat daar de in 661 vermoorde Ali begraven ligt. Het bestaan van deze grote groep sjiïeten in een soennitische omgeving wordt toegeschreven aan de hier aan te treffen grote intensiteit van geloofsbeleving van de sjiïeten, terwijl de islam-beleving bij binnendringende bedoeïnen weinig intens was. Verder werd de sjiïetisatie mede gestimuleerd door rondtrekkende 'mumans' (een soort missionarissen).

Dat de noordelijke regio's nooit zijn overspoeld door het sjiïisme ligt waarschijnlijk aan het feit dat deze regio's zich economisch altijd veel sterker hebben gericht op het soennietische (niet-Arabische) Turkije. Waar Koerden echter toch het sjiïtische geloof hebben aangenomen, worden ze lokaal Fayliyya-Koerden genoemd.

20. [REDACTED] De soennieten steunen de opvolging van Mohammed in de lijn van Abu Bekr (Mohammeds trouwe vriend), Omar en Othman. Deze stroming vertegenwoordigt de overgrote (orthodoxe) meerderheid der Islamieten in de wereld, voor wier geloofsovertuiging naast de Koran vooral de 'Soenna' (= gewoonte) van Mohammed bepalend is, d.w.z.: het geheel van diens gedragingen en uitspraken zoals die zijn vastgelegd in de 'kadith', de Heilige Overlevering. Voor hen is na de Koran, de Soenna de tweede grondpijler voor de 'fikh' (islamietische plichtenleer) en 'kalam' (= theologie). Tot de soennieten behoren ook de Turkmenen en de overgrote meerderheid van de Koerden.

21. [REDACTED] De Soefisten.

De soefisten vormen de derde religieuze groepering binnen de islam in Irak. Sinds de 11e eeuw zijn binnen de islam verschillende mystieke stromingen ontstaan, samengevat onder de naam soefisme. De leden worden soefisten genoemd naar het eenvoudige wollen kleed dat deze asceten veelal droegen ('soef'=wol). Er is vroeger nogal wat verzet geweest tegen deze mystieke stromingen omdat zij vaak tot pantheïsme en verontachtzaming van de uiterlijke godsdienstplichten leidden. Vooral de soennietische Koerden hangen het soefisme aan.

22. De Christenen.

Onder de niet-islamitisch religieuze minderheden nemen de christenen de belangrijkste plaats in. We vinden hen vooral in de provincies Nineveh, Dahuk en Bagdad.

In de loop der eeuwen hebben zij zich hier weten te handhaven door zich te vestigen in de gebergtes of in de steden waar zij dan als 'volk van het Heilige boek' (de Bijbel) bescherming genoten van de plaatselijke heersers. Ook stond de islam in het algemeen tolerant tegenover anders-gelovigen. Zo bestond ten tijde van de Ottomaanse overheersing het z.g. Milletstelsel. Daarbij werd aan christelijke minderheidsgroepen (en aan joden) officieel de status van Millet toegekend, hetgeen betekende dat zo'n gemeenschap autonomie verkreeg op verschillende sociaal-culturele terreinen.

Door hun over het algemeen betere opleiding hebben de christenen tegenwoordig meestal een redelijke betrekking. De meesten spreken Arabisch. Bij kerkdiensten gebruiken zij hun eigen taal.

Ze hebben een wat lagere natuurlijke aanwas dan de islamieten en de status van de vrouw is hoger.

Tot de christenen in Irak worden gerekend de geüniteerde gemeenschappen, de Jacobieten, de Armeniërs en de Assyriërs.

23. De Mandaeërs.

De Mandaeërs of moeras-arabieren zijn leden van een oude, gnostische doperssekte. De doop is bij hen voorwaarde voor de verlossing. De bloei van deze sekte lag in de eerste eeuwen van de christelijke jaartelling in Mesopotamië.

24. De Jezidi's.

Deze religieuze minderheidsgroep, die geconcentreerd is in het bergachtige gebied Djabal Sindjar (noordwest Irak), zijn leden van een synkretische sekte. Ook een kleine groep Koerden behoort daartoe. Ze vereren o.a. de gevallen engel Melek Taoes, die tijdelijk de wereld zou besturen. Hierom worden de Jezidi's soms (ten onrechte) ook wel 'duivelsaanbidders' genoemd. Tot hun verplichtingen behoort een jaarlijks bezoek aan het heiligdom van sheik Adi, nabij het dorpje Badrah.

Cultuur en gewoonten

25. Traditioneel zijn nomaden zeer gastvrij. Het is een goede gewoonte dat buitenstaanders worden uitgenodigd om een maaltijd te nuttigen of thee te drinken. Men kan zich voor een maaltijd excuseren, maar een theeceremonie kan men niet afslaan zonder de gastheer te beledigen. Men moet er op voorbereid zijn dat een theeceremonie veel tijd in beslag neemt. Het is namelijk niet bedoeld om je dorst te lessen, maar het is een welkomsceremonie. Het is verplicht om de drie glaasjes thee te drinken; als men het tweede of derde glaasje zou afslaan, wordt dat als een grove belediging opgevat.

26. [REDACTED] Om in de islamitische landen geen onbedoelde belediging te uiten, is het verstandig de volgende leefregels te hanteren:
- Als men wordt uitgenodigd in een huis of tent binnen te komen danwel indien men een moskee betreedt, dient men de schoenen uit te trekken.
 - Een ieder dient "net" gekleed te gaan en bijvoorbeeld zeker niet in een korte broek te lopen.
 - Vrouwen hebben in de Arabische cultuur een ondergeschikte rol. Vrouwen houden zich op de achtergrond. Men dient als Europese man niet zomaar het woord te richten tot een vrouw, zeker niet als ze begeleid wordt door een man.
 - Mannen gedragen zich erg kameraadschappelijk. Het is niet vreemd als mannen gearmd lopen of elkaar zoenend begroeten.

1. Inleiding

De dagelijkse gewoonten binnen een islamitische samenleving in IRAK worden voor een groot deel beheerst door de religie. Om de waarden en normen van de moslims te kunnen begrijpen, is enige kennis van de geschiedenis noodzakelijk. Hierna volgt een uiteenzetting van de belangrijkste grondslagen van de islam.

2. De grondslagen van de islam

a. Mohammed, de profeet.

In 610 na Chr. begon in Mekka de profeet Mohammed te prediken. Hij verzette zich tegen het politeïsme dat in Mekka heerste. Dit veroorzaakte veel agressie bij de gevestigde orde. In 622 waren Mohammed en zijn volgelingen gedwongen naar Medina te vluchten. Deze vlucht, ook wel bekend als de 'hijra', geeft het begin van de islamitische jaartelling aan. In Medina zette de profeet zijn prediking voort en slaagde erin zijn tegenstanders te verslaan. Hij kon zijn spirituele en wereldrijke macht in Arabië consolideren. Na de dood van Mohammed in 632 na Chr. werden al zijn openbaringen schriftelijk vastgelegd in de Koran, de heilige schrift van de moslims. Ook zijn gedrag werd op schrift gesteld; dit staat bekend als de 'Hadith' (=Heilige Overlevering). Deze twee geschriften vormen samen een spirituele en ethische gids voor iedere moslim.

b. De vijf zuilen van de islam

De belijdenis van de islam rust op vijf zuilen, de vijf plichten die iedere moslim moet nakomen.

Deze vijf zuilen zijn:

- de geloofsbelijdenis ('sjahada');
- het gebed ('salat');
- de godsdienstige belasting ('zakaat');
- het vasten ('sawm of sijaam') en
- de bedevaart ('hadj').

Sjahada

Het uitspreken van de formule: "Er is geen andere God dan God en Mohammed is zijn Profeet". Hiermee geeft de gelovige aan dat hij deze uitspraak als de basis van zijn geloof ziet.

Salat

Dit is de belangrijkste van de rituele plichten. De 'salat' is een gebed dat vijf maal daags op een vast tijdstip moet worden uitgevoerd. De bewoordingen en de houdingen liggen vast. De salat wordt voorafgegaan door een rituele reiniging. In de wet wordt onderscheid gemaakt tussen twee vormen van wassing. De kleine wassing ('woedoe') van gezicht, handen, armen en voeten en de grote wassing ('goesl') van het hele lichaam. De grote wassing is vereist na seksueel contact, menstruatie en bevalling. De salat wordt als volgt verricht. Nadat de moslim zich in de richting van Mekka heeft opgesteld, begint hij met het uitspreken van de intentie om te gaan bidden. Het uitspreken van de intentie gebeurt bij alle rituele plichten. Zonder de intentieverklaring is de salat ongeldig. Hierna heft men de handen tot naast de oren en zegt de woorden "Allahoe akbar" (God is de grootste). Staande reciteert men hierna de zeven verzen van de 'Fatiha', de openings-soera van de koran. Daarna gaat hij in de posternatie. Bij deze houding knielt men, waarbij de handen op de grond worden geplaatst en men zo ver vooroverbuigt dat het voorhoofd de grond raakt. In deze houding van uiterste nederigheid zegt hij de 'soedjoed', ingeleid door

een 'Allahoe akbar'. De 'soedjoed' is het driemaal uitspreken van de zin: "Lof zij U, mijn Heer, de Hoogste." Daarna spreekt de moslim, zittend op zijn hielen, de woorden: "O God, vergeef mij en heb genade." Dan volgt een tweede soedjoed. En tijdens een 'Allahoe Akbar' gaat hij weer rechtop staan. Daarmee is één rak'a voltooid.

Elke salat bestaat uit twee tot vier rak'aas. Het afsluitingsritueel na de laatste rak'a bestaat uit het zeggen van de 'tasjahhoed'. De 'tasjahhoed' eindigt met de woorden van de 'sjahada': "Ik getuig dat er geen godheid is dan God en dat Mohammed zijn Profeet is." Tenslotte wendt men hoofd eerst naar rechts en dan naar links onder het uitspreken van de moslim-groet: "Heil zij over u en de genade van God". Dit staat symbool voor de terugkeer in de wereld. Er zijn per dag vijf verplichte salats:

De salaat al-fadjr, het ochtend gebed.

De salaat al-zoehr, het middag gebed.

De salaat al-asr , aan het eind van de middag voor zonsondergang.

De salaat al-maghrib, na zonsondergang.

De salaat al-isjaa, in de late avond.

De fadjr- en de maghrib-salat tellen respectievelijk twee en drie rak'a's, de overigen vier. Door middel van een 'adzaan' worden de moslims opgeroepen om te bidden. Het bidden kan overal plaatsvinden waar het schoon is. Alleen het vrijdag-gebed moet collectief worden verricht.

Zakaat

In de koran is de zakaat sterk met de salat verbonden. De term zakaat is al even moeilijk te vertalen als salat. Nu eens wordt het woord weergegeven door aalmoezen, dan weer met armenbelasting of godsdienstige belasting. De koran heeft het in ieder geval niet over belasting, maar eerder over het doen van giften aan de armen. Door de invoering van algemene belastingen raakte de zakaat in veel streken in onbruik. De laatste jaren wint de zakaat in een aantal moslim-landen weer terrein, vooral onder invloed van fundamentalistische stromingen. De vrijwillige zakaat komt vrijwel niet meer voor. In de islamitische landen bestaat nog wel de gewoonte om zakaat al-fitr te betalen. Deze volksbelasting bedraagt hooguit enkele guldens. Het wordt voor het einde van de Ramadan aan de moskee afgedragen.

Sawm

Evenals de dagelijkse salat, grijpt de sawm diep in op het gewone leven. De sawm is het vasten gedurende de hele maand Ramadan. In die maand werd, in het jaar 624, door de moslims bij Badr een grote overwinning op de Mekkanen behaald. Tevens werd in deze maand de koran neergezonden. Anders dan het katholieke vasten voor Pasen, vormt het vasten van de moslims geen periode van boetedoening. Het feest na afloop van de Ramadan is niets anders dan de afsluiting van de lange periode van vasten. Ook het karakter van het vasten verschilt. Het is totale onthouding van eten, drinken, roken en seksueel verkeer, vanaf de dageraad tot zonsondergang. Gedurende de avond en nacht gelden er echter geen beperkingen.

Van het vasten vrijgesteld zijn zieken, reizigers en menstruerende, zwangere en zogende vrouwen. Ondanks de zware opgave die de Ramadan inhoudt, is het vasten populair. Het heeft iets van een uitdaging, men kan laten zien dat men zichzelf volledig de baas is. Elke dag die men vast wordt als overwinning gezien. Een bijzondere periode in de Ramadan vormen de laatste tien dagen. Vrome moslims brengen die dagen door in retraite

in de moskee, waar ze ook 's nachts verblijven. Een van de laatste nachten van Ramadan is de 'lailat al-kadr', de nacht waarin de koran is geopenbaard.

Hadj

De hadj is de jaarlijkse bedevaart naar Mekka. Iedere volwassen moslim, die daartoe de middelen heeft, moet ten minste eens in zijn leven een hadj verrichten. Het hadj-ritueel begint met het aannemen van de 'ihraam', de gewijde staat van de pelgrim. Voor mannen houdt het in dat zij gekleed gaan in twee witte ongenaaide doeken. Eén van de doeken (de 'idaa') wordt om de linkerschouder geslagen en de andere (de 'izaar') om de lendenen. Voor de vrouw geldt slechts dat haar handen en haar gezicht onbedekt moeten blijven. Tijdens de 'ihraam' heeft de 'moehrim' (hij of zij die in gewijde staat verkeert) zich van seksueel verkeer te onthouden. Verder is het scheren en knippen van haar en nagels en ook het kammen niet toegestaan. Bij het aannemen van de 'ihraam' spreekt men de woorden "Labbaika allahoema" (ik ben tot Uw dienst bereid, o God) en begint de bedevaart met een bezoek aan de Ka'ba-moskee.

Beginnend in de oosthoek van de Ka'ba, kust de pelgrim de zwarte steen, die in de muur is ingemetseld. Dan gaat hij rechtsom en maakt tegen de wijzers van de klok in een zeventvoudige omgang (tawaaf) rond de Ka'ba. Daarna verricht hij zevenmaal de 'sa'j', de wandeling tussen de grote moskee en de heilige plaatsen Safa en Marwa. Nadat de pelgrims op de zevende dag een preek van de Kadi (rechter) van Mekka hebben bijgewoond, begeven zij zich op de achtste dag naar Arafa, een vlakte die dertig kilometer ten oosten van Mekka ligt. Hier brengen zij de nacht door in tenten. De voornaamste rite bestaat hier uit het 'vertoeven' (woekoeef), vanaf het midden van de volgende dag tot na zonsondergang. Daarna begeeft men zich in een massale wedloop in westelijke richting naar Moezdalifa, waar men de nacht doorbrengt en bij de ochtendschemering een korte woekoeef houdt.

Deze woekoeef wordt opnieuw gevolgd door een wedloop, nu naar Mina. Deze plaats ligt acht kilometer ten oosten van Mekka. Men moet hier rond zonsopgang aankomen. Iedere pelgrim gooit zeven steentjes op een steenhoop. Dit gebeurt in navolging van Abraham. Het is namelijk de plaats waar Abraham de satan verdreef, toen deze hem wilde verleiden om zijn zoon niet te offeren. Hierna vindt het offeren van een schaap plaats, dit is het 'ied al-adha'. Het vlees is grotendeels voor de armen bestemd. Dit offerritueel is niet verplicht. Nadat men het hoofd heeft laten scheren (bij vrouwen wordt alleen symbolisch een lok afgeknipt) is de 'hadj' ten einde. Na een 'tawaaf' om de Ka'ba keert men van Mekka naar Mina terug, waar men de elfde, twaalfde en eventueel de dertiende dag feestelijk doorbrengt. Hier worden opnieuw, nu op drie steenhopen, elke dag zeven steentjes geworpen, zodat men in totaal 49 tot 70 steentjes werpt. Na een afscheids-'tawaaf' keert de pelgrim huiswaarts.

De waarde die aan de 'hadj' wordt gehecht is groot. De persoon die in een afgelegen dorp als enige de hadj heeft verricht, geldt als een autoriteit op het gebied van religieuze aangelegenheden. Door de relatief hoge kosten die eraan verbonden zijn, hebben slechts enkele moslims de mogelijkheid om een 'hadj' te verrichten. Voor de moslims die thuisblijven de dag van het offer (de ied al-adha), de feitelijke feestdag. Deze dag wordt ook wel het Abrahamsfeest of schapenfeest genoemd. In de moskee vindt op deze dag (na zonsopgang) een feest-salat plaats. Daarna wordt in ieder

[REDACTED]

gezin een schaap geslacht. Van het vlees geeft men een deel weg aan de armen.

Djihad

Als zesde zuil van de islam werd eertijds soms de heilige oorlog, of 'djihad', beschouwd. Voor de charidjieten geldt dat gebod nog steeds. Tijdens de militaire expansie in de eerste eeuw van de islam werd de wereld door de moslims ingedeeld in twee helften. De 'daar al-islam' en de 'daar al-harb', respectievelijk het gebied van de islam en het nog voor de islam te veroveren gebied. Nadat men zich de omvang van deze taak beseftte, ontwikkelden zich ideeën die meer op de verdediging van het gebied van de islam gericht waren dan op uitbreiding ervan. Moderne moslims interpreteren de 'djihad' doorgaans uitsluitend als een verdedigingsoorlog, die alleen geoorloofd is als het gebied van de islam wordt aangevallen. In de periode van het westerse kolonialisme is de strijd voor onafhankelijkheid, hoewel nationalistisch bepaald, vaak als 'djihad' beschouwd.

Aanvullende voorschriften

Naast de vijf zuilen geldt voor de moslim een aantal aanvullende voorschriften. Die voorschriften zijn deels ontleent aan de Koran. Zij behandelen vooral het familierecht (huwelijk, echtscheiding, erflating). Verder zijn er een aantal verboden aangaande het voedsel, zoals: verbod tot het eten van varkensvlees en van dieren die een natuurlijke dood zijn gestorven, het niet-ritueel slachten, het verbod op consumeren van bloedprodukten en het verbod alcohol te drinken. Deze voedings-voorschriften stammen uit de tijd waarin het leven in de woestijn groot infectiegevaar met zich meebracht.

Hoofdstuk VI

Militaire geografie en meteorologie

Fysiografie

1. Irak is een van de Arabische landen van het Midden-Oosten met Bagdad als hoofdstad. Het land beslaat een oppervlak van 434.924 km² en is daarmee 10,5 maal zo groot als Nederland. Irak wordt begrensd door Iran in het oosten, door Turkije in het noorden, door Syrië en Jordanië in het westen en door Saudi-Arabië en Koeweit in het zuiden. Een smalle strook in het zuiden, met een breedte van slechts 20 km, grenst aan de Perzische Golf, die door de rivier Shatt Al-'Arab voor de havenstad Basra bereikbaar wordt gemaakt. Irak wordt beheerst door de rivieren Eufraat en Tigris, die dwars door het land stromen en boven Basra in de Shatt Al-'Arab samenvloeien. Het land ontleent zijn naam aan het Arabische Al Irak

('de klip' of 'de kust'), een naam die oorspronkelijk werd gegeven aan het land van de delta van de Eufraat en de Tigris, in tegenstelling tot Al Jazira ('het eiland'), het gebied tussen de twee grote rivieren ten noorden van de delta. Beide rivieren staan ook aan de basis van de fysiografische indeling in verschillende terreintypen.

2. Irak is gelegen in een geologisch onrustig gebied, getuige de vele aardbevingen die zich voordoen in het grensgebied met Iran en Turkije. Vóór de alpine plooiingsperiode moet dit gebied een groot rustig bekken zijn geweest. In het zuidwesten werd het begrensd door het Arabisch-Nubische schild dat in de loop der geologische geschiedenis een lichte kanteeling heeft ondergaan, in die zin dat het aan de Rode Zee-zijde iets omhoog is getild en aan de Perzische Golf-zijde wat naar beneden is gezakt. In het noordoosten werd het bekken begrensd door het Zagrosgebergte en in het zuidoosten door het gebergte van Oman. Het bekken had het karakter van een shelf, een door de zee overspoelde randgedeelte van een continent. Als gevolg van tektonische bewegingen is het Arabisch schild in tweeën gebroken. De breuk viel ongeveer samen met het bovengenoemde Zagrosgebergte.

3. Structureel en geologisch kan het land aldus verdeeld worden in drie contrasterende gebieden: de bergen in het noord-oosten, de woestijnen in het zuiden en westen en de alluviale vlakte van de Eufraat-Tigrisdelta (Zie kaart 1: Irak - Terrein)

4. Het berggebied in het noordoosten ligt ten oosten van de Tigris en strekt zich in noord-zuid richting uit van de Turkse grens tot ongeveer 100 km ten noorden van Bagdad. Dit gebied zal in de verdere fysiografische beschrijving terreintype 1 genoemd worden. Aangezien dit berggebied geen regelmatig karakter heeft, kan dit gebied verder onderverdeeld worden in een tweetal gebieden: Het grillige Zagrosgebergte in het uiterste noord-oosten (terreintype 1a) en het glooiende gebied tussen het Zagrosgebergte en de Tigris (terreintype 1b). Dit gebied, dat aangeduid wordt met 'Voorland' of 'Foothills', ligt tussen het Zagrosgebergte en de Tigris. Deze glooiende strook met een gemiddelde breedte van ± 100 km strekt zich uit van de Syrische grens in het noordwesten tot de alluviale vlakte, die 100 km ten noorden van Bagdad begint. Dit voorland is van grote agrarische waarde voor Irak.

[REDACTED]

Het onderscheid tussen het Zagrosgebergte en het voorland hiervan komt vooral tot uitdrukking in de bodemverheffing.

5. [REDACTED] Het woestijn- en steppe-gebied ligt ten westen van de Tigris en strekt zich in westelijke en zuid-westelijke richting uit tot de grens van Saudi-Arabië. Dit gebied zal worden aangeduid met terreintype 2. Ook dit gebied kan worden onderverdeeld in een tweetal subgebieden, het reeds genoemde Al Jazira ('het eiland'), het steppegebied tussen de Eufraat en de Tigris 100 km ten noorden van Bagdad (terreintype 2a) en het woestijngebied ten westen van de Eufraat (terreintype 2b).

6. [REDACTED] Het gebied met terreintype 3 ligt in het zuid-oosten van Irak. Deze alluviale vlakte van de Eufraat en de Tigris begint ongeveer 100 km ten noorden van Bagdad en loopt als een strook, met een breedte van ca. 250 km, in zuid-oostelijke richting naar de Perzische Golf (Zie kaart 2: Irak - Terreintypes).

Terreintype 1a - Bodemverheffing

7. [REDACTED] Het Zagrosgebergte bestaat uit parallelle bergketens, die voornamelijk een west-noordwest/oost-zuidoostelijke strekkingsrichting hebben. Dit gebergte heeft een ruig en grillig karakter. De keten met de hoogste toppen vormt de grens met Turkije en Iran. Deze keten bevindt zich in het uiterste noordoosten van Irak. De hoogste berg van Irak, de Algurd Dagh, ligt in deze keten op 5 km van de Iraanse grens, en is 3607 m hoog. Verder in zuidelijke richting nemen de bergen in hoogte af tot gemiddeld ongeveer 2000 m. Ook in oostelijke richting zijn de toppen, die de grens met Turkije vormen, lager dan in het noordoosten. De gemiddelde hoogte van deze bergen is ongeveer 2500 m. Bij de hoogste bergen kan het hoogteverschil tussen de dalen en de toppen oplopen tot 2500 m. In de overige delen van het Zagrosgebergte is dit hoogteverschil gemiddeld 1000 m.

Terreintype 1a - Afwatering

8. [REDACTED] In het Zagrosgebergte bevinden zich een tweetal laaggelegen vruchtbare bekkens, waarin stuwweren aangelegd zijn. Het bekken met het stuwmeer Dukan bevindt zich 60 km ten noordwesten van As Sulaymaniyah en ligt op een gemiddelde hoogte van 700 m. Het tweede bekken met het stuwmeer Darband I Khan bevindt zich 35 km ten zuidoosten van As Sulaymaniyah en ligt op een gemiddelde hoogte van 550 m.

In het gebied van het Zagrosgebergte stromen talrijke beken en rivieren, die gevoed worden door de neerslag die in het berggebied valt. Deze rivieren hebben zich diep in het landschap ingesneden. De afwatering in het gebied gaat via een drietal grotere rivieren die op elk weer in de Tigris uitmonden, namelijk de Zab Al Kabir, de Zab As Saghir en de Diyala.

9. [REDACTED] De Zab Al Kabir of Grote Zab ontspringt in Turkije, nabij de grens met Iran, ongeveer 150 km ten noorden van Irak. De rivier komt in het noordoosten Irak binnen en stroomt de eerste 30 km door een zeer smal dal, dat 500 tot 800 m diep is, in zuidelijke richting. De berghellingen zijn hier gemiddeld 50 % met uitschieters tot wel 100%. De dalbodem is vaak niet breder dan de rivier zelf, die gemiddeld 50 m breed is. Vervolgens stroomt de Zab Al Kabir door een langgerekt dal in zuidoostelijke richting. Dit dal heeft een minder scherp karakter dan het voornoemde. Het is minder diep

(± 300 m), minder steil (gemiddeld 30 %) en de dalbodem heeft een breedte van 500 tot 1000 m. Daarna stroomt de rivier in zuidwestelijke richting

het voorland van het Zagrosgebergte in om vervolgens 45 km ten zuidoosten van Mosul in de Tigris te stromen. De rivier heeft in dit gedeelte een vlechtend karakter, wat impliceert dat het verval, en dus ook de stroomsnelheid, van de rivier groot is. De breedte van dit gedeelte van de rivier is gemiddeld 500 m. Door een voortdurend wijzigende waterloop wordt niet deze gehele breedte bedekt door water, maar zijn er diverse laagliggende droge delen in de rivier.

10. De **Zab As Saghir** of KLEINE ZAB ontspringt in Iran op slechts enkele kilometers verwijderd van de Iraakse grens. De rivier stroomt in zuidoostelijke richting evenwijdig aan de hoge bergketen, die de grens tussen Iran en Irak vormt. Door een smal dal stroomt de Zab As Saghir binnen in Irak, alwaar zij uitmondt in het Dukan reservoir. Dit is een stuwmeer met een oppervlakte van ongeveer 200 km² en heeft een opslagcapaciteit van 6300 miljoen m³. De dam, gereedgekomen in 1959, en een waterkrachtcentrale bevinden zich bij de stad DUKAN. De krachtcentrale levert elektriciteit voor de belangrijkste steden in het noordoosten. Vanaf deze dam stroomt de rivier het voorland van het Zagrosgebergte in. De benedenloop van deze rivier heeft dezelfde kenmerken als de Zab Al Kabir, met dien verstande dat de Kleine Zab smaller is en minder water vervoert, hetgeen natuurlijk ook al uit de naam blijkt. Bij de stad Shaykh stroomt de Kleine Zab in de Tigris.

11. De **Diyala** begint bij het Darband I Khan reservoir, dat gevoed wordt door enkele kleine rivieren, die uit het hooggebergte komen. De stuwdam is gereedgekomen in 1961. Het reservoir heeft een opslagcapaciteit van rond 3250 miljoen m³. Vanaf het stuwmeer stroomt de rivier door een breed dal en bereikt reeds na 50 km de alluviaale vlakte in centraal Irak. De Diyala mondt ongeveer 20 km ten zuiden van Bagdad uit in de Tigris.

Terreintype 1a - Bodemgesteldheid

12. De bodemgesteldheid in het Zagrosgebergte is op de twee reeds genoemde bekkens na uniform. De grond bestaat uit een harde onderlaag van kalk, gips of zandsteen. Op de toppen en hellingen van bergen en heuvels komt deze onderlaag aan de oppervlakte, eventueel bezaaid met stenen en grind. De bodem in de bekkens ten noordwesten en zuidoosten van As Sulaymaniyah is kastanjebruine zandgrond. Als de stuwmuren in een eerder stadium buiten hun oevers zijn getreden, kunnen er op die plaatsen klei-afzettingen voorkomen.

Terreintype 1a - Terreinbegaanbaarheid

13. Op laatstgenoemde plaatsen kunnen zich bij natte weersomstandigheden terreinbegaanbaarheidsproblemen voordoen. De bodem in het berggebied levert verder voor de terreinbegaanbaarheid onder alle weersomstandigheden geen problemen. De terreinbegaanbaarheid wordt wel bemoeilijkt door het grillige karakter van het gebergte; er komen regelmatig hellingspercentages van meer dan 60 % voor.

Terreintype 1b - Bodemverheffing

15. De bergen in dit gebied zijn veel lager en glooiender dan in het gebied met terreintype 1a. Het relatief vlakke gebied ligt op een gemiddelde hoogte van 400 m. Dit vlakke gebied wordt afgewisseld door enkele bergruggen, die allen een noordwest / zuidoostelijke strekkingsrichting hebben. Deze ruggen zijn slechts 5 tot 15 km breed en liggen

[REDACTED]

gemiddeld 400 tot 600 m hoger dan het omliggende land. Een opvallende bergrug is de Jabal Hamrin die 175 km lang en 5 km breed is. Hij loopt vanaf de stad Mansuriyah, 100 km ten noordoosten van Bagdad, tot aan de Tigris. In het verlengde hiervan loopt de bergrug aan de westzijde van de Tigris door, onder de naam Jabal Makhul. Ten noordwesten van Kirkuk liggen een tweetal bergruggen, waarvan de Jabal Qarah Jawq de hoogste is: hij steekt 700 m boven het omliggende land uit. Een andere afwijking in het glooiende landschap is de berg, die 30 km ten noordoosten van Mosul ligt. Deze, in omtrek kleine, bult steekt 700 m boven het omliggende land uit.

De hellingspercentages op de hierboven genoemde bergruggen en bergen kunnen meer dan 30 % bedragen. In het overige gebied van het Voorland komen de hellingspercentages niet boven de 10 %.

Terreintype 1b - Afwatering

16. [REDACTED] De belangrijkste rivier in het Voorland is de Tigris, een regenrivier. Aangezien de Tigris grote invloed heeft op de alluviale vlakke in het zuidoosten, zal deze rivier bij terreintype 3 in zijn geheel worden beschreven.

17. [REDACTED] Grote zijrivieren in dit gebied zijn de Khabur, de Adhaim, de Diyala, de Grote en de Kleine Zab. De drie laatstgenoemden zijn reeds bij terreintype 1a behandeld.

18. [REDACTED] De Khabur stroomt van oost naar west door de stad Zakhu en vormt de laatste 40 km voor uitmonding in de Tigris de grens met Turkije. De rivier heeft een breedte van 100 m met daarin grind- en zandbanken.

19. [REDACTED] De Adhaim ontspringt in de omgeving van Kirkuk en stroomt in zuidelijke richting naar de Tigris. Na het doorsnijden van de Jabal Hamrin neemt de rivier een meanderende vorm aan, hetgeen duidt op een relatief lage stroomsnelheid.

In het gebied komen verder veel wadi's voor; dit zijn droogstaande beek- en rivierdalen die tijdens perioden met veel neerslag veranderen in snelstromende waterlopen. De wadi's slijpen dalen in loodrecht op de strekkingsrichting van de bergruggen van enkele meters tot tientallen meters diep. Aan de onderzijde van de hellingen kunnen puinwaaiers ontstaan. Daarna slingeren ze door de vlakten als geulen.

Terreintype 1b - Bodemgesteldheid

20. [REDACTED] De bodem in het voorlandgebied is loess-achtig, het klei-percentage is echter meer dan 10 %, zodat de CCM-klasse 3 is. De dikte van de bodemlaag is 1 tot 2 m, daaronder bevindt zich een rotsachtige laag van kalk- of zandsteen. Op heuveltoppen kan de zachte bodemlaag een stuk minder dik zijn, tot enkele tientallen centimeters.

Terreintype 1b - Terreinbegaanbaarheid

21. [REDACTED] Een bodem met CCM-klasse 3 impliceert goede begaanbaarheid in droge weersomstandigheden. In natte tijden is deze bodem echter moeilijk begaanbaar tot onbegaanbaar.

4. WOESTIJN- EN STEPPEGEBIED (TERREINTYPE 2)

Het woestijn- en steppe-gebied ligt ten westen van de TIGRIS en strekt zich in westelijke en zuid-westelijke richting uit tot de grens van SAUDI ARABIE. Dit gebied kan onderverdeeld in een tweetal subgebieden, het

[REDACTED]

reeds genoemde al Jazira ('het eiland'), het steppegebied tussen de EUFRAAT en de TIGRIS ten noorden van de BAGHDAD (terreintype 2a) en het woestijngebied ten westen van de EUFRAAT (terreintype 2b).

(Kaart terreintype 2)

Terreintype 1a - Bodemverheffing
Terreintype 1a - Afwatering
Terreintype 1a - Bodemgesteldheid
Terreintype 1a - Terreimbegaanbaarheid

5. VLAK STEPPEGEBIED AL JAZIRA (TERREINTYPE 2A)

Het zuidelijk gedeelte van het gebied kan geclassificeerd worden als halfwoestijn. In noordelijke richting gaat deze over in een steppegebied. Het verschil tussen deze twee gebieden ligt vooral in de begroeiing.

a. Bodemverheffing

Het JAZIRA-gebied is een licht golvend plateau, dat in hoogte varieert van 175 tot 300 m. Noordwaarts stijgt het plateau geleidelijk naar de JABAL SINJAR. Deze bergrug heeft een lengte van 75 km en is 1519 m hoog. Ongeveer 30 km ten noorden van de stad RAWAH aan de EUFRAAT ligt een cirkelvormige heuvel, die ongeveer 100 m boven het omringende land uitsteekt. Geografisch gezien is de heuvel zelf niet zo interessant; Het feit dat er op die heuvel een groot aantal wadi's ontstaan is echter wel belangrijk, aangezien deze riviergeulen zich diep in het landschap ingesneden hebben. Reliëf van enige betekenis komt, behoudens de door wadi's ingesneden geulen, op het plateau verder niet voor.

b. Afwatering

De grote rivieren EUFRAAT en TIGRIS zullen bij terreintype 3 in zijn geheel beschreven worden. In het gebied zijn een groot aantal wadi's, die geen eenduidige strekkingsrichting hebben. De grootste wadi is de WADI ATH THARTHAR, die in het voorland van het ZAGROSBERGTE gevormd wordt door een groot aantal kleinere wadi's. De wadi stroomt in zuidelijke richting en mondt uit in de BUHAYRAT ATH THARTHAR, een laagte met zoutmoeras en meer. Dit meer heeft een oppervlakte van 1500 km².

c. Bodemgesteldheid

In het midden en zuidelijk deel van de JAZIRA-woestijn wordt veel gipssteen aan de oppervlakte aangetroffen. Ook kan de oppervlakte bezaaid zijn met kiezelstenen. In het gebied komen tientallen depressies voor (sebkha's). Ze liggen als bekkens 5 tot 10 m onder het omringende land. De bodem bestaat meestal uit platen samengesteld uit klei. Bij tijd en wijle staan de sebkha's onderwater; het water verdwijnt vrijwel alleen door verdamping, aangezien de kleibodem vrijwel ondoordringbaar is. Door het verdampingsproces zijn er in de bekkens zoutafzettingen ontstaan.

d. Terreimbegaanbaarheid

Behoudens de plaatsen waar zich zoutmoerassen voordoen, levert het overgrote deel van het gebied dat CCM-klasse 1 heeft onder geen enkele weersomstandigheid problemen op.

[REDACTED]

Terreintype 1a - Bodemverheffing
Terreintype 1a - Afwatering
Terreintype 1a - Bodemgesteldheid
Terreintype 1a - Terreimbegaanbaarheid

6. WOESTIJNGEBIED (TERREINTYPE 2B)

Het woestijngebied wordt in het noordoosten begrensd door de EUFRAAT; in westelijke richting loopt de woestijn door tot ver in de westelijke buurlanden SYRIE, JORDANIE en SAUDI ARABIE. Tussen de zuidgrens en de alluviale vlakte van de EUFRAAT en TIGRIS ligt nog een strook woestijngebied met een breedte variërend van 150 tot 200 km. Deze strook loopt door tot in KOEWAIT.

a. Bodemverheffing

De bodemverheffing in het woestijngebied heeft een geleidelijk verloop. Vanaf het dal van de EUFRAAT stijgt het landschap in westelijke richting naar een hoogte van ongeveer 800 m. Het plateau dat op deze hoogte ligt loopt door tot in de buurlanden SYRIE, JORDANIE en SAUDI ARABIE. Anders dan bij het ZAGROSGEBERGTE in het noordoosten kan in deze regio geen scherpe geografische scheiding gevonden worden tussen IRAK en zijn buurlanden.

Het woestijngebied kent geen grote abrupte hoogteverschillen. Het westelijk gedeelte van de woestijn bestaat uit een ruig stenen oppervlak. Hier kunnen zich kleine rotskliffen en zandverstuivingen voordoen. Verder naar het zuiden, langs de Saudische grens richting KOEWAIT gaat de steen- en gravelwoestijn eerst over in een steenwoestijn; bij de grens met KOEWAIT bevindt zich een glooiende zandwoestijn, waar zich zandduinen voor kunnen doen tot enkele tientallen meters hoog. Het gehele woestijngebied wordt doorsneden door een groot aantal wadi's, die een overwegend zuidwestelijk-noordoostelijke strekkingsrichting hebben. Vooral de wadi's in het westen kunnen steile oeverhellingen hebben.

b. Afwatering

De vele kleine waterlopen, die in noordoostelijke richting naar de EUFRAAT lopen, staan voor het grootste deel van het jaar droog. Het water blijft in de beddingen staan en verdampt. In het gebied bevindt zich een meer, dat ongeveer dezelfde kenmerken heeft als het meer BUHAYRAT ATH THARTHAR, een laagte met zoutmoeras en meer, genoemd bij terreintype 2a. Dit meer, BUHAYRAT AR HABBANIYA heeft een oppervlakte van 1000 km² en ligt 75 km ten zuidwesten van BAGHDAD.

c. Bodemgesteldheid

Het gehele westelijke gebied bestaat uit een steen- en gravel-woestijn, ontwikkeld op een kalkstenen bodem, af en toe onderbroken door Sebka's, dit zijn moerasachtige zoutbekkens. Verder in zuidelijke richting langs de Saudische grens gaat de stenen bodem over naar een zandbodem.

d. Terreimbegaanbaarheid

Behoudens de Sebka's kan het gehele gebied geclassificeerd worden als CCM-klasse 1, hetgeen geen terreimbegaanbaarheidsproblemen oplevert. In een nat-weer situatie kunnen de kleine Sebka's problemen opleveren. Gezien het woestijnklimaat is een nat-weer situatie in deze regio echter zeer onwaarschijnlijk.

Terreintype 1a - Bodemverheffing

Terreintype 1a - Afwatering
Terreintype 1a - Bodemgesteldheid
Terreintype 1a - Terreïnbegeenbaarheid

7. ALLUVIALE VLAKTE (TERREINTYPE 3)

De alluviale vlakte, beheerst door de beide grote rivieren, de EUFRAAT en de TIGRIS, beslaat de gehele zuidoost-hoek van IRAK. Het is een strook met een breedte van gemiddeld 150 km, die ongeveer 100 km ten noordwesten van BAGHDAD begint en vervolgens in zuidoostelijke richting naar de PERZISCHE GOLF loopt. Dit gebied is economisch gezien het belangrijkste deel van het land.

(Kaart terreintype 3)

a. Bodemverheffing

Zoals al uit de betiteling van terreintype 3 blijkt is de bodemverheffing in het zuidoostelijk deel van IRAK van geringe betekenis. In de gehele strook, die overigens een lengte heeft van 650 km, bedraagt het grootste hoogteverschil slechts 60 m. Dit is het verschil tussen het begin van de vlakte ten noordwesten van BAGHDAD en de zeespiegel in de PERZISCHE GOLF.

b. Afwatering

De afwatering in het zuidoosten is van grote invloed geweest op de ontwikkeling van het landschap. Oorzaak hiervan is de geringe bodemverheffing in deze regio, de fluctuerende waterstanden en de hoeveelheid sediment dat door het water meegenomen wordt. Deze afwatering wordt beheerst door de rivieren de EUFRAAT en de TIGRIS, welke ten noorden van BASRA in de SHATT AL-'ARAB samenvloeien.

Er zijn veel theorieën ontwikkeld over de ontstaanswijze van de EUFRAAT-TIGRISDELTA in zijn huidige vorm. Zo wordt gesteld dat de EUFRAAT en de TIGRIS 10000-5000 v. C. ieder een geheel eigen koers volgden en dat ze op verschillende plaatsen uitmondten in de PERZISCHE GOLF. De kustlijn lag toen enkele honderden kilometers noordelijker dan de huidige kustlijn, namelijk slechts enkele kilometers ten zuiden van BAGHDAD. Door de beide delta's werd enorm veel sediment meegevoerd, als gevolg van de grote erosieve kracht die beide rivieren in hun bovenloop ontwikkelden. Bij afname van de gradient, en dus de stroomsnelheid, van beide rivieren werd het meegenomen sediment gedeponeed, waardoor de kustlijn zich gestaag in zuidoostelijke richting bewoog. Dit gebeurde met een gemiddelde snelheid van 1 km per 30 jaar.

Hoewel de EUFRAAT en de TIGRIS vaak in één adem worden genoemd, is het karakter van beide rivieren totaal verschillend. De TIGRIS vervoert meer water en is onstuimiger dan de EUFRAAT, ondanks het feit dat eerstgenoemde korter en smaller is. Zoals al bij terreintype 1 is geconstateerd heeft de EUFRAAT in IRAK geen grote zijrivieren meer, terwijl de TIGRIS in IRAK gevoed wordt door een viertal grote zijrivieren, te weten de ADHAIM, de DIYALA, de GROTE en KLEINE ZAB. Deze vier rivieren verzorgen de afwatering van het gehele ZAGROS GEBERGTE, daar waar de jaarlijkse hoeveelheid neerslag niet gering is. Er valt per jaar namelijk meer dan 800 mm neerslag, en dat is meer dan de gemiddelde jaarlijkse neerslag in Nederland. De onstuimigheid van de TIGRIS wordt veroorzaakt door de onregelmatigheid van de neerslag die in het ZAGROS GEBERGTE valt. Hevige lokale regenbuien in dit gebergte kunnen binnen enkele uren grote veranderingen teweeg brengen in de waterstand in de TIGRIS. Niveau-stijgingen van 3-4 m binnen 24 uur zijn niet ongewoon, terwijl de normale waterdiepte niet meer dan 2 m is. Men kan zich voorstellen dat dit soort stijgingen van het waterpeil voor het laagland ten zuiden van BAGHDAD grote gevolgen heeft. Een niveau-stijging van 9 m heeft in 1954 dan ook grote schade toegebracht aan het vlakke land en heeft vele duizenden bewoners dakloos gemaakt.

[REDACTED]

(figuur seizoensfluctuaties Tigris)
(The Middle East, W.B. Fischer, fig 13.2, blz 367)

De TIGRIS ontspringt in het ARMEENSE HOOGLAND in TURKIJE en is 1850 km lang. De laatste 950 km hiervan stroomt over Iraaks grondgebied. De EUFRAAT ontspringt eveneens in het ARMEENSE HOOGLAND in TURKIJE, maar stroomt in tegenstelling tot de TIGRIS eerst nog door SYRIE. De EUFRAAT is 2350 km lang, waarvan 840 km op Iraaks grondgebied. Onderstaand kaartje laat het afwateringsgebied van beide rivieren zien.

(Kaart afwatering EUFRAAT en TIGRIS)
(The Middle East, Beaumont, fig 12.5, blz 356)

Tot aan de alluviale vlakte hebben beide rivieren een vrij grote gradient, wat inhoudt dat de stroomsnelheid groot is. Gevolg hiervan is dat beide rivieren zich door de erosieve kracht van het relatief snelstromende water diep hebben ingesneden in het JAZIRA-plateau en het voorland van het ZAGROS-GEBERGTE ten noorden van BAGHDAD. Op enkele plaatsen is het hoogteverschil tussen het water en het plateau 50-100 m. Door deze erosie vervoeren de rivieren veel sediment. De TIGRIS vervoert aan sediment 2300 g/m³, tegen bijvoorbeeld slechts 1700 g/m³ voor de NIJL. Onderstaande tabel laat de gemiddelde jaarlijkse waterafvoer in het TIGRIS-EUFRAAT rivierensysteem zien.

Rivier	Mln. m ³ /jaar
Eufraat (in Hit)	31.820
Tigris (in Mosul)	23.210
Zijrivieren van de Tigris	29.485
Totaal	84.515

Er wordt met nadruk op gewezen dat er in de tabel gemiddelde waarden staan. In droge jaren kan de waterafvoer van het gehele systeem namelijk teruglopen tot 25.000 mln. m³/jaar. Uitgaande van het soortelijk gewicht van zand kan het volume van het meegenomen sediment berekend worden. Na berekening volgt dat een land als Nederland jaarlijks bedekt zou worden met een 2 mm dikke laag aan sediment.

Het is echter niet zo dat al dit materiaal de PERZISCHE GOLF bereikt. Dat is ook de reden dat er in de tabel wordt vermeld in welke plaats de waterhoeveelheid gemeten wordt. In het moerasgebied in het zuidoosten sijpelt veel water weg, het wordt gebruikt voor irrigatie of het verdampt. Ten zuiden van AL KUT verliest de TIGRIS 90 % van haar water. Van het volume van de EUFRAAT bereikt slechts 63 % het HAMMAR-meer.

De loop van beide rivieren in het laagland ten zuiden van BAGHDAD is niet eenduidig te beschrijven. Door toedoen van mens en natuur zijn er veel zijrivieren, kanalen, moerassen en meren ontstaan. De eerste irrigatie-activiteiten dateren van ver voor onze jaartelling en hebben aan de basis gestaan van één der oudste beschavingen in de wereld. Door het geringe verval van beide rivieren in het laagland, slechts 4 cm/km over de laatste 300 km van de EUFRAAT, en minder dan 8 cm/km voor de TIGRIS. Ze stromen hier in feite door opgehoogde uiterwaarden of verhoogde beddingen van modder en slib, dat door de rivieren zelf is afgezet. De breedte kan hier oplopen tot 150 m. Ten opzichte van de omringende vlakte stromen ze op verschillende plaatsen 1 tot 1.5 m boven het maaiveld. Door deze relatief hoge ligging en de soms abrupte niveaustijgingen van beide rivieren worden grote delen van het laagland geïnundeerd. Resultaat hiervan is dat een groot deel van de zuidoostelijke regio een onverstoord moeras is, dat vrijwel onbewoond is. Om deze niveaustijgingen te reguleren zijn er op verschillende plaatsen in de bovenloop van de EUFRAAT en de TIGRIS (en de zijrivieren hiervan) dammen gebouwd.

[REDACTED]

Voordat de EUFRAAT zich verenigt met de TIGRIS stroomt deze eerst door een watervlakte, het HAMMAR-meer. Dit is een oude lagune die nu gevoed wordt door de EUFRAAT. Op vele plaatsen is het meer niet dieper dan 1-2 m. Ten noorden van het HAMMAR-meer ontstaat dan uit beide grote rivieren de SHATT EL ARAB, die uitmondt in de PERZISCHE GOLF.

c. Bodemgesteldheid

Uit de bovenstaande beschrijving moge blijken dat door de grote invloed van de grote rivieren ook de bodemgesteldheid in dit gebied complexer is dan de eerder beschreven woestijn- en berggebieden. De bodems in het laagland zijn geheel gevormd door alluviaal sediment en ze hebben, als gevolg van het feit dat deze bodems relatief jong zijn, nog geen goed gedefiniëerde structuur. Oorzaak van het ontbreken van deze structuur is tevens dat er weinig vegetatie is en dat de hoge zomertemperaturen organisch materiaal snel afbreken.

Het sediment bestaat voornamelijk uit klei en silt. Het silt, dat een korrelgrootte heeft die een fractie groter is dan die van klei, wordt voornamelijk op de oeverwallen van de rivieren afgezet. Deze oeverwallen blijven door regelmatige overstromingen doorgroeien, waardoor het water van de zijrivieren de hoofdstroom niet meer kan bereiken. Gevolg hiervan is dat er meren en moerassen ontstaan. De klei wordt, door de kleinere korrelgrootte, verder van de rivier afgezet.

d. Terreinbegaanbaarheid

In de alluviale vlakte is de terreinbegaanbaarheid in het algemeen erg moeilijk. Oude rivierbeddingen, moerassen en meren, en de kanalen en greppels van geïrrigeerde landbouwgebieden vormen hindernissen. In de lente maken overstromingen de kleibodem onbegaanbaar. In deze periode kan slechts gebruik gemaakt worden van bestaande wegen. In de zomer drogen veel moerassen op, zodat deze dan wel begaanbaar zijn. Ook in deze periode blijven er echter nog altijd moerassen en meren over, die een obstakel vormen.

Hoofdstuk VII
De Strijdkrachten

P.M.

Hoofdstuk VIII

De Landstrijdkrachten

OPTREDEN

1. De militaire doctrine

a. Algemeen

De Irakese militaire doctrine is oorspronkelijk op de Britse gebaseerd, zoals nog steeds blijkt uit de gehanteerde voorschriften en het lesmateriaal op kr_gsscholen. Sinds de zestiger jaren hebben Irakese officieren stage gelopen op Sovjet kr_gsscholen. Daarnaast hebben Pakistaanse, Jordaanse en Indiase officieren te lande geïnstrueerd. Het Irakese leger is dus geenszins een kleinschalig Sovjet leger, maar is gebaseerd op Britse, Sovjet en eigen ideeën en ervaringen opgedaan in de oorlog met Iran.

b. De operationele planning

Tervoorbereiding van operatieplannen en -bevelen worden devolgende factoren in beschouwing genomen, op grond waarvan het besluit wordt genomen:

(1) de opdracht: de opdracht moet duidelijk worden geformuleerd, zodat elke commandant weet wat er van hem wordt verwacht.

(2) het terrein: naast de terreingegevens worden ook de vakgrenzen hierb_vastgelegd.

(3) de v_and: locatie, samenstelling, sterkte, bewapening, uitrusting en luchtsteun worden behandeld en resulteren in v_andel_ke mogelijkheden en beperkingen.

(4) de t_druimtefactoren.

(5) het weer: wordt i.v.m. de lokale bestendigheid amper in beschouwing genomen.

(6) de eigen troepen: waarb_de nadruk ligt op de ver-eiste vuursteun voor het behalen van succes.

c. Nucleaire, biologische en chemische oorlogvoering

(1) Nucleair arsenaal

De Golfoorlog heeft o.a. geresulteerd in het nog voortdurende ontmantelen van Iraks nucleaire wapen-programma.

(2) Biologische str_dmiddelen

[REDACTED]

De in het biologische onderzoekcentrum te Salman Pak ontwikkelde en aanwezige hoeveelheden anthrax en botulinum z_n inmiddels vernietigd. De status van de op vier locaties omgeving Bagdad geproduceerde biologische str_dmiddelen is onbekend, vermoedel_k bevinden z_ zich ergens in opslag.

(3) Chemische str_dmiddelen

Door de VN z_n in de loop van 1992 ongeveer 85.000 (van de naar schatting 150.000) stuks bommen, raketten en granaten naast ongeveer 100 ton (≈ de jaar- l_kse productiecapaciteit) mosterdgas, sarin en tabun vernietigd. De capaciteit tot chemische oorlogvoering bl_ft echter bestaan, gezien de beschikbare technologie en inzetmiddelen.

(4) Inzetmiddelen t.b.v. chemische oorlogvoering

Irak beschikt over de volgende inzetmiddelen:

- 44 FROG TELs (Transporter Erector Launcher) met ± 800 raketten;
- onbekend aantal gemodificeerde SCUD-B TELs met ± 200 raketten;
- ± 1.850 kanonnen en houwitser s ≥ 122mm;
- ± 80 raketwerpers ≥ 122mm;
- ± 375 jagers, jagerbommenwerpers en bommenwerpers;
- 360 helikopters.

(4) De doctrine t.a.v. chemische oorlogvoering

Aan elk legerkorps en elke divisie is een chemische officier toegevoegd, verantwoordel_k voor het plan voor de chemische vernietiging van door de commandant onderkende doelen. Dit plan wordt b_ elke militaire operatie gemaakt en ingepast in het operatiebevel.

Doelen z_n t_dens het offensief ondermeer commando-posten, vuursteeneenheden, logistieke inrichtingen, vliegbases, reserves en bevolkingscentra. T_dens het defensief worden chemische str_dmiddelen gebruikt om doorgedrongen v_and te bestr_den, de flanken te beveiligen of de terugtocht mogel_k te maken.

(5) NBC-bescherming

Veel ervaring werd opgedaan in de oorlog met Iran.

Het staande leger inclusief de Republikeinse Garde heeft de beschikking over een gasmasker en beschermende kleding en z_n getraind in ontsmetting. T_dens de Golfoorlog ontbrak het de opgeroepen reservisten aan beschermende kleding en de geoefendheid in ontsmetting.

- T.b.v. de onderdeelsontsmetting beschikt
- de brigade over een ontsmettingssectie binnen het NBC-peloton;
 - de divisie over een voertuig- en een uitrusting- ontsmettingspeloton binnen de NBC-compagnie;
 - het legerkorps eveneens over twee ontsmettingspelotons binnen de NBC-compagnie.

2. Commandovoering

a. Verbindingen

De verbindingszaken op Britse leest geschied, hetgeen betekent:

- een minimum aan netten;
- twee commandonetten vanaf divisieniveau en hoger;
- radioverbindingen indien de commandant zich in z_n commandovoertuig bevindt, anders l_n verbindingen;
- de gevechtseenheden maken gebruik van een commandonet en een net voor algemeen gebruik;
- verbindingsoorders die codes, roepnamen, frequenties, trigrammen en wachtwoorden bevatten;
- intensief gebruik van nationale PTT-systemen boven divisieniveau;
- korte, liefst ver_cferde uitzendingen.

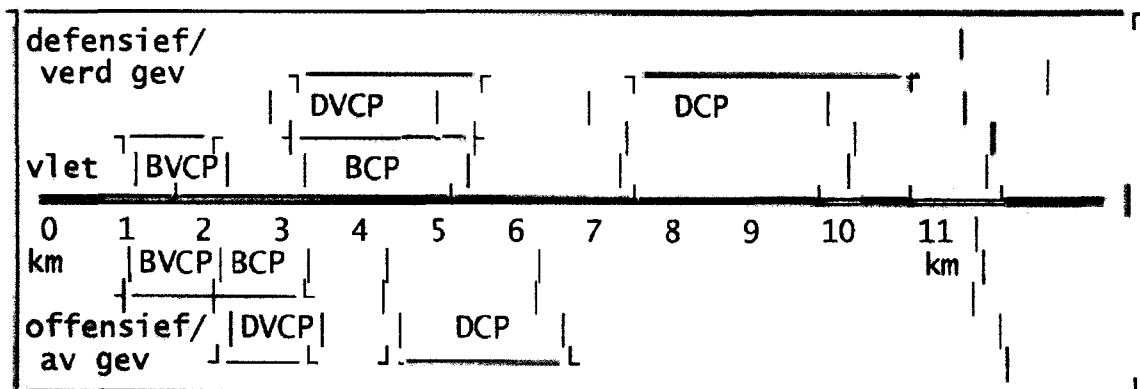
b. Commandoposten

Er worden twee soorten commandopost uitgebracht:

- een **(hoofd)commandopost**, aanwezig op alle niveaus, de hoofdlocatie van waaruit de eenheid wordt geleid en
- een **vooruitgeschoven commandopost**, die ver naar voren wordt ingericht om de commandant in staat te stellen het aanvallend gevecht effectiever te kunnen leiden. Deze wordt m.n. ingericht door tank- en gemechaniseerde infanteriebrigades en niet infanteriebrigades, aangezien hun hoofdcommandoposten al dicht genoeg b_ de voorste rand weerstandsgebied liggen.

De vooruitgeschoven brigadecommandopost bevindt zich doorgaans b_ één der bataljonscommandoposten en be- staat uit de brigadecommandant, een stafofficier toegevoegd en de afdelingscommandant van de ondersteunende artillerie.

De vooruitgeschoven divisiecommandopost bestaat uit de divisiecommandant, een stafofficier toegevoegd, de G3 (niet b_ infanteriedivisies), de divisieartilleriecommandant, een artillerieofficier toegevoegd, commandanten of vertegenwoordigers van ondersteunende eenheden en eventuele liaisonofficieren.

[REDACTED]

Figuur ... : Schematische weergave van de ontplooiing van brigade- en divisiecommandoposten.

3. Gevechtsvormen

a. Het defensief/verdedigend gevecht

T_dens het defensief/verdedigend gevecht worden de volgende gevechtsvormen onderscheiden:

- de statische verdediging;
- de mobiele verdediging;
- de tegenaanval;
- de voorbereide of niet-voorbereide terugtocht.

b. Het offensief/aanvallend gevecht

T_dens het offensief/aanvallend gevecht worden onderscheiden:

- de opmars;
- het ontmoetingsgevecht;
- de aanval op een zich verdedigende tegenstander (van- uit de mars of direct gevechtscontact);
- de achtervolging.

4. Het defensief

a. Algemene principes

De Irakezen hanteren de volgende principes t_dens defen- sieve operaties:

- het uitbuiten van het terrein;
- het goed voorbereiden en voortdurend verbeteren van de rondombeveiliging;
- het elkaar laten overlappen van flankerende vuren;
- het voorzien in goede basis- en gevechtsinlichtingen;
- het aanhouden van reserves op elk niveau ter beveiliging van het achtergebied en t.b.v. tegenaanvallen;
- het toepassen van camouflage en het betrachten van geheimhouding;
- het voeren van de verdediging in meerdere l_nen;
- het dichten van gaten in de verdediging m.b.v. indirect vuur, m_nenvelden, hindernissen en reserves.

b. Het defensief van het legerkorps

Legerkorpsen voeren het defensief onder rechtstreeks commando van de Generale Staf met de Republikeinse Garde als strategische reserve.

De vakbreedte van een legerkorps bedraagt 90-160 km en de diepte 50-80 km.

5. Het verdedigend gevecht

a. Algemeen

| _____ [REDACTED]

[REDACTED]

Onderkend worden de statische en de mobiele verdediging. Infanteriedivisies worden geacht de statische verdediging te voeren. Gemechaniseerde en tankdivisies worden geacht de mobiele verdediging te voeren en z_n voorbestemd voor de tegenaanval. De vakbreedte van een infanteriedivisie bedraagt 24-45 km (brigade 8-12 km) en de diepte 20-30 km (brigade 5-7 km). Voor gemechaniseerde infanterie- en tankdivisies is dat respectievelijk 24-60 km (brigade 8-20 km) en 20-60 km (brigade 5-15 km).

b. De beveiligingszone

Voor een divisie in de verdediging bevindt zich de beveiligingszone met een diepte van 8-10 km. De fysieke bezetting van dit gebied bestaat uit het divisieverkenningsebataljon met een genie- en een NBC-peloton onder bevel, eventueel versterkt met een (gemechaniseerde) infanteriecompagnie onder operationeel bevel als reserve. De vuursteun wordt verzorgd door een artilleriebat-ter_één km voor de voorste rand weerstandsgebied. Soms worden door de brigades in eerste l_n ook nog gemechaniseerde infanterie- en tankeenheden uitgebracht in het kader van de nab-beveiliging.

c. De statische verdediging

Een uit drie brigades bestaande divisie richt een eerste verdedigingsl_n met twee brigades in en een tweede verdedigingsl_n met één brigade. De organieke tank- en antitankeenheden worden in de diepte opgesteld t.b.v. de tegenaanval.

Doel van de statische verdediging is het doorbreken door de v_and van de eerste verdedigingsl_n te voorkomen. Hiertoe worden dan ook over de gele vakbreedte hinder-nissen aangelegd in de vorm van m_nenvelden, concertina's, tankgrachten, aarden wallen en met brandbare olie gevulde loopgraven. Op enkele plaatsen in de eerste verdedigingsl_n laat men bewust gaten open: hier tracht men de v_and in vuurzakken ('killing zones') te lokken. De tegenaanval, waarvan er verscheidene z_n voorbereid en voorgeoefend, moet nu de beslissing brengen.

d. De mobiele verdediging

Een gemechaniseerde infanterie- of tankdivisie bestaande uit drie respectievelijk vier brigades treedt op met één respectievelijk twee versterkte brigade(s) in de eerste verdedigingsl_n. De twee overige brigades worden achter de hand gehouden t.b.v. de tegenaanval.

Doel van de eerste l_nsbbrigade(s) is het vertragen en tot staan brengen van de v_and.

e. De tegenaanval

De tegenaanval is de sleutel van elk verdedigend gevecht. Om kleine inbraken tegen te gaan z_n een tankbataljon of de antitankreserve voldoende. Terbesteding van grotere penetraties d.w.z. ter sterkte van één of meer v_andel_ke divisies is de legerkorpsreserve beno-digd. Tegenaanvallen worden terdege

[REDACTED]

[REDACTED]

voorbereid en voor- ge oefend, soms op soortgel_ k door de genie
geconditio- neerd terrein.

f. De voorbereide terugtocht

Teneinde met succes een terugtocht uit te voeren, dient te z_n voldaan aan drie voorwaarden:

- opperste geheimhouding;
- dekkingstroepen, die opereren vanuit zorgvuldig gekozen opstellingen;
- goede commandovoering, opdat de terugtocht niet in een massale vlucht omslaat.

De terugvalposities voor de twee voorbrigades worden b_ daglicht ingenomen door de reservebrigade. 's Nachts vallen de voorbrigades terug op deze posities; de reser- vebrigade gaat naar een nieuw verzamelgebied en bereidt zich voor op de tegenaanval.

g. De niet-voorbereide terugtocht

Alhoewel voor deze gevechtsvorm de voorwaarden en uit- voering gel_ k z_n is het essentiële verschil, dat voor deze actie geen toestemming is verkregen van de naastho- gere comman- dant. Toestemming achteraf wordt verkregen, als de teruggetrokken eenheid met succes de tegenaanval heeft uitgevoerd.

6. Het offensief

a. Algemene principes

De Irakezen hanteren de volgende principes t_dens offensieve operaties:

- het voorzien in goede basis- en gevechtssinlichtingen;
- het uitbuiten van het terrein;
- het handhaven van het momentum;
- het aanhouden van reserves op elk niveau;
- het bereiken van verrassing;
- het adequaat logistiek ondersteunen;
- het concentreren van de middelen;
- het handhaven van een hoog moreel;
- het hebben van eenhoofdige leiding.

b. Het offensief van het legerkorps.

Legerkorpsen voeren het offensief onder rechtstreeks commando van de Generale Staf met de Republikeinse Garde als strategische reserve.

De vakkbreedte van een legerkorps bedraagt 30-50 km en de diepte 90-150 km.

7. Het aanvallend gevecht

a. Algemeen

De vakkbreedte van een infanteriedivisie bedraagt 8-15 km (brigade 4-5 km) en de diepte 30-40 km (brigade 10-15 km). Voor

[REDACTED]

[REDACTED]

gemechaniseerde infanterie- en tankdivisies is dat respectievelijk
8-20 km (brigade 4-7 km) en 30-50 km (brigade 10-25 km).

b. De opmars

Tijdens de opmars van een divisie wordt een brigade als voorhoede
uitgebracht. Deze brigade treedt over één à twee assen op met op
elke as een bataljon of gevechts- groep. Indien men over twee assen
optreedt, is de op- marssnelheid gelijk aan die van de langzaamste
eenheid, zodat de onderdelen elkaar kunnen blijven steunen.

Indien men over één as optreedt, bestaat de voorhoede uit
een (voorhoede)detachement ter sterkte van een bataljonsstaf,
drie gemechaniseerde infanteriecompag- niën, een tankeskadron,
een artilleriebatter_, een anti- tankpeloton, een sectie luchtdoel-
artillerie, een genie- en een NBC-element met een totale lengte
van 3-5 km.

De hoofdmacht - bestaande uit een brigadestaf, twee
gemechaniseerde infanteriebataljons, een tankbataljon minus,
een artillerieafdeling minus, een antitankbatter_ en een
luchtdoelartilleriebatter_ minus - en de achter- hoede volgen tot
op 25 km.

Elementen van de brigadegeniecompagnie - behoudens delen in
het voorhoededetachement - bevinden zich in het gehele opmars-
vak.

De taken van het detachement zijn:

- een ongehinderde voortgang van de hoofdmacht te verze-
keren;
- gunstige voorwaarden te scheppen voor de inzet van de
hoofdmacht;
- de hoofdmacht te behoeden voor verrassingsaanvallen;
- het binnendringen van v_andel_ke verkennings-elementen
te voorkomen.

Indien men te maken krijgt met een zwakkere tegenstander, zal
het voorhoededetachement een omtrekkende beweging maken om de
reserve te belemmeren een tegenaanval uit te voeren, terwijl de
hoofdmacht de v_andel_ke str_dkrachten vernietigen onderhandhaving
van het momentum.

Indien de v_and sterker is, zal het voorhoededetachement de
v_and binden, terwijl de hoofdmacht een omtrekkende beweging maakt.

De divisie volgt over een afstand van 35-70 km.

c. Het ontmoetingsgevecht

Het ontmoetingsgevecht doet zich voor wanneer beide
part_en gel_kt_dig hun doelen trachten te verwezenl_ken d.m.v.
aanvallende acties en wordt gekenmerkt door:

- een voortdurend en intensief gevecht ter verkr_ging
of behoud van het initiatief;
 - een snelle overgang van mars- naar gevechtsformatie;
 - een hoge mate van onzekerheid omtrent het verloop en
de uitkomst van het gevecht;
 - zich snel en drastisch w_zigende omstandigheden;
 - een beweegl_ik optreden over een breed front met open
flanken;
 - voortdurende en gedegen verkenning om van succes te
z_n verzekerd;
- [REDACTED]

- [REDACTED]
- snelle besluitvorming en stoutmoedig optreden om met een inferieure str_dmacht een superieure v_and te verslaan;
 - het cruciale belang van initiatief en creativiteit van bataljons- en lagere commandanten.

d. De aanval op een zich verdedigende tegenstander

Hierb_ kunnen twee typen worden onderscheiden: een stille aanval zonder en een niet-stille aanval met vuur- steun. De stille aanval wordt m.n. 's nachts uitgevoerd.

Men onderkent de volgende aanvalsformaties:

- de wig (tot het bereiken van de stormaanvalsl_n);
- geëchelonneerd naar links of rechts (ter ondersteuning van voorwaarts gaande eenheden tot de stormaanvalsl_n);
- de linie (na de stormaanvalsl_n met twee voor en één achter);
- de ruit (in bergachtig gebied).

T_dens de aanval wordt de coördinatie gewaarborgd door het bepalen van verzamelgebieden, afwachtingsgebieden, vakgrenzen, startl_nen en stormaanvalsl_nen.

T_dens de aanval vanuit direct gevechtscontact streeft men naar een gevechtskrachtverhouding van 3 tot 10:1 in de doorbraaksector. B_ een aanval vanuit de mars neemt men genoeg met 2 tot 6:1. Vanaf compagniesniveau wordt ongeveer een derde in reserve gehouden.

B_ infanteriezwaaar optreden kunnen tanks in de formatie meer_den ter verhoging van het moreel, naast het steunen vanuit vuurbases. Na de aanval bl_ven enkele tanks achter om de infanterie t_dens de consolidatie/reorganisatie te helpen tegenaanvallen af te weren. De overige tanks gaan naar een voorwaarts gelegen verzamelgebied, vanwaar z_ de infanterie op het genomen aanvaldoel kunnen steunen. Pas als de infanteriecommandant met al z_n middelen het doel heeft bereikt, kunnen de tanks na een achterwaarts gelegen verzamelgebied voor onderhoud. Hier wordt onderhoud gepleegd t_dens een lage graad van gereedheid, maar nog steeds onder bevel van de infanteriecommandant.

De vuursteun bestaat uit het vernietigen van de v_ande- l_ke antitankwapens en het afgeven van rook. Artillerie- waarnemers staan hiertoe in verbinding met de tanks. Directe steun van gemechaniseerde artillerie heeft de voorkeur. Duur van de voorbereidende beschietingen is 45-60 minuten.

e. De achtervolging

B_ de achtervolging wordt bv. een tankbrigade ingezet met twee bataljonsgevechtsgroepen over twee assen voor en één in reserve, eventueel versterkt met een compagnie uit het divisieverkenningsbataljon. De locaties voor de diverse bataljonscommandoposten z_n vantevoren aan de hand van een kaartstudie vastgelegd.

- In het plan voor de achtervolging z_n de volgende zaken bepaald:
- de achtervolgingsformatie;
 - het gebruik van de (luchtdoel)artillerie;
 - de inzet van de genie;
 - de bevelvoering (fasel_nen, codewoorden).
- [REDACTED]

8. Vuursteun

a. Algemeen

De Irakezen kennen geen artilleriegroepen à la Sovjet doctrine, maar maken gebruik van de organieke artillerie-eenheden op de te onderscheiden niveaus.

b. Vuursteun tijdens de aanval

Voor de aanval bevinden de artillerie-eenheden zich samen met de te ondersteunen eenheden in verzamelgebieden om liaison tot stand te brengen en verbindingsproblemen op te lossen. Hier worden de vuropdrachten verstrekt en voorwaartse waarnemers toegewezen.

Doctrinair heeft elke brigade z_n eigen artillerieafdeling voor rechtstreekse steun en beschikt de divisie over een artillerieafdeling voor algemene steun.

Tijdens de aanval worden onderkend:

- voorbereidende beschietingen; deze worden uitgevoerd vanaf divisieniveau m.n. door de raketwerpers gedurende de 45 tot 60 minuten met als doel het uitschakelen van vandelke opstellingen en commandoposten, het verbreken van het verband en het aantasten van het moreel. Zodra de eigen troepen de startlijn z_n gepasseerd, verplaatsen de vuren zich naar voren.

- vuren ter rechtstreekse steun; deze worden uitgevoerd door de brigade-afdelingen en het divisieartilleriebataljon in rechtstreekse steun. Elke batterij krijgt drie tot acht doelen toegewezen, die z_n opgenomen in het plan voor de vuursteun. Zodra de voorbereidende beschietingen naar voren worden verlegd, worden de voorste opstellingen bestookt tot de aanvallende troepen deze opstellingen hebben bereikt. Vervolgens worden meer achterwaarts gelegen opstellingen aangegrepen.

Vuursteuneenheden in rechtstreekse steun richten zich vooral op antitankwapens, waarnemingsposten, ingegraven opstellingen, m_nenvelden en reserves. Vuursteuneenheden in algemene steun richten zich op commandoposten, artillerie- en luchtdoelbatterijen, reserves en genie-eenheden. De raketwerpers worden gebruikt om artillerie- en luchtdoelbatterijen, logistieke inrichtingen, hindernissen en reserves aan te grijpen.

c. Vuursteun tijdens de verdediging

Tijdens de verdediging worden onderkend:

- reddende vuren; deze vuren z_n gericht op of nab eigen troepen onder uiterst kritieke omstandigheden.
- afmattende vuren; deze worden gebruikt voorafgaande aan het gevecht en tijdens gevechtspauzes.
- massale vuren; deze worden uitgebracht op tankconcentraties, nadat z_ in een vuurzak z_n gereden.

Vuursteuneenheden in rechtstreekse steun richten zich vooral op aanvallende eenheden, voorwaartse waarnemers, vuurzakken, mortieropstellingen, m_nenvelden en reserves. Vuursteuneenheden in algemene steun richten zich op commandoposten, artilleriebatterijen, genie-eenheden, reserves en logistieke

[REDACTED]

inrichtingen. De raketwerpers
en luchtdoelbatter_en,
munitie-opslagplaatsen

worden gebruikt om artillerie-
verzamelgebieden, hindernissen,
en reserves aan te gr_pen.

d. Uitvoering

De inzet van de artillerie is gebaseerd op de dracht en de mobiliteit van de verschillende systemen.

Afdelingsstellinggebieden bestaan uit drie batter_stellingen in wigvorm, waarb_ de batter_en een oppervlak van 150 x 150 m bezetten met een tussenruimte van 100-150 m. De stukken zelf staan doorgaans op linie (getrokken artillerie) of in een halve cirkel (gemechaniseerde artillerie).

c. Doelopsporing

B_ de artillerie wordt naast gevechtsweldebewakingsradar gebruik gemaakt van:

- passieve radarverkenning en -peiling;
- actieve radarpeiling;
- geluidmeting;
- voorwaartse waarnemers, die t.b.v. de grondwapensysteembestr_ding in teamverband opereren voor de voorste l_n eigen troepen met k_kers en laserafstandmeters.

d. Raketeenheden

Sinds de Golfoorlog beschikt Irak nog steeds over ± 650 raketten van het type SCUD-B, Al-Hussein en Al-Abbas, uitgerust met conventionele munitie en in staat tot het dragen van chemische munitie.

e. Luchtdoelartillerie

De luchtverdediging van de landstr_dkrachten in voorste l_n wordt primair verzorgd door draagbare luchtdoelraketsystemen, gemechaniseerde en getrokken luchtdoelkantsystemen. Gemechaniseerdeluchtdoelraketsystemen worden meer in diepte opgesteld.

In het b_zonder worden troepenconcentraties, vakgrenzen en commandoposten verdedigd.

f. Antitankeenheden

Op legerkorps- en divisieniveau wordt beschikt over een antitankbataljon, uitgerust met op voertuig gemonteerde geleide antitankraketten.

Op brigadeniveau komt sporadisch een antitankcompagnie voor, uitgerust met tlv 106mm en antitankgeleide raketten.

Op bataljonsniveau heeft het verkenningspeloton van een BMP-bataljon een aantal op voertuig gemonteerde geleide antitankraketten. Daarnaast heeft elk gemechaniseerd infanteriebataljon een antitankpeloton uitgerust met tlv 106mm en op voertuig gemonteerde geleide antitankraketten binnen de ondersteuningscompagnie.

9. Genie

[REDACTED]

a. Legerkorps

Op legerkorpsniveau wordt beschikt over een veldgeniebatljon met vrachtwagens, bulldozers en leg- en tordeer- uitrusting en een geniebrugbataljon met vloten, schaar- en pontonbruggen.

De veldgenie is bestemd voor het leggen en ruimen van hindernissen, het maken van veldversterkingen, wegconstructie, genieverkenning, waterbevoorrading en steunverlening b_ brugslog.

b. Divisie

De divisie beschikt over een veldgeniebataljon bestaande uit één verzorgings- en drie veldgeniecompagnieën, die doorgaans onder operationeel bevel worden gesteld van de brigades in voorste l_n.

Uitrusting en taak komen overeen met die van de legerkorpsveldgenie met dien verstande, dat ook hand- en spandiensten b_ ontsmettingsoperaties worden verricht.

c. Brigade

Tank-, gemechaniseerde infanterie- en Republikeinse Gardebrigades hebben de beschikking over een geniestormcompagnie.

De stormgenie houdt zich met name bezig met het ruimen van hindernissen en genieverkenning.

d. Optreden genie-eenheden t_dens de aanval

T_dens de aanval ondersteunt de genie offensieve operaties d.m.v. genieverkenning en mobiliteitsbevorderende maatregelen. Hoofdtak is het doorbreken van m_nenvelden of andere hindernissen langs de hoofdaanvalsrichting.

M_nen worden met de hand geruimd na opsporing d.m.v. detectoren of sondes, mechanisch d.m.v. op tanks gemonterde ploegen c.q. rollers of d.m.v. explosieven. Per compagnie wordt een doorgang van 8-12m breed geforceerd.

e. Optreden genie-eenheden t_dens de verdediging

T_dens de verdediging is de genie verantwoordel_k voor: het leggen van hindernissen, het maken van veldversterkingen, wegconstructie, genieverkenning, waterbevoorrading, camouflage van commandoposten en de aanleg van landingsplaatsen voor helikopters. Een b_zondere taak is het de v_and ontzeggen van de toegang tot water.

f. Camouflage

De genie houdt zich bezig met de vervaardiging en plaatsing van modellen van tanks, vliegtuigen, raketten en (luchtdeel)artillerie. Veel modellen z_n uiterst gedetailleerde en accuraat beschilderde dummies van kunstvezel of metaal.

10. Verkenningen

a. Soorten verkenningen

Verkenningen worden onderverdeeld in:

- de luchtverkenning; die zich primair richt op het verkr_gen van gegevens over de v_and en het terrein in de diepte. Doctrinair geschiedt dit vanaf 15 km voor eigen troepen.
- de grondverkenning; die zich richt op het verkr_gen van gegevens over de v_andel_ke slagorde en het terrein, dan wel over nucleaire inzetmiddelen en bevelvoeringscentra (lange afstandsverkenning).
- de elektronische verkenning; die zich richt op het intercepteren en vervolgens peilen van apparatuur, die elektromagnetische energie uitstraalt (radio, radar, bakens e.d.).

b. Het optreden van verkenningseenheden

(1) Het legerkorpsverkenningsebataljon bestaat uit twee verkenningsscompagnieën met drie pelotons à zes wielverkenningervoertuigen elk en een stafcompagnie met v_f commandovoertuigen. Daarnaast heeft dit bataljon een component voor het uitvoeren van lange afstandsverkenningen.

(2) Het divisieverkenningsebataljon bestaat uit twee verkennings-, een staf- en een onderhoudscompagnie. Ook deze verkenningsscompagnieën tellen drie pelotons à zes wielverkenningervoertuigen. Dit bataljon treedt tot 50 km voor de divisie op.

(3) Het brigadeverkenningsspeloton, dat met zes wielverkenningervoertuigen tot op 25 km voor de brigade optreedt.

(4) Het bataljonsverkenningsspeloton (niet b_ infanteriebataljons), dat met zes wielverkenningervoertuigen tot op 5 km voor het bataljon optreedt.

T_dens offensieve acties hebben de verkenningseenheden tot taak v_andel_ke wapensystemen en gaten in de verdediging te localiseren, zo mogel_k hindernissen te ruimen, te waarschuwen b_v_andel_ke tegenzetten en de commandant in z_n algemeenheid op de hoogte te houden.

Daarnaast kunnen z_ optreden als flankbeveiliging. In een verdedigende context bevinden de verkenningseenheden zich in de beveiligingszone.

11. Luchtmobiele inzet

Irak beschikt niet over specifieke luchtlandingsstorm- of luchtlandingseenheden. Wel maken de Irakezen gebruik van heligelande troepen ter verovering van overheersende terreindelen. De hiervoor benodigde helikopters z_n afkomstig van één van de tot het legerkorps behorende squadrons met een variabele sterkte van 15 tot 20 HIPs. Maximaal één infanteriebataljon zonder mortieren kan hiermee worden vervoerd, hetgeen zware beperkingen legt op de tactisch overbrugbare afstand.

12. B_zondere vormen van optreden

[REDACTED]

a. Elektronische oorlogvoering

Irak beschikt over een compleet scala aan EOY-middelen, het dat het een mengelmoes betreft van ouder Sovjet en meer geavanceerde Westerse uitrusting. z
materieel

- b. Misleiding
- c. Het nachtgevecht
- d. Het gevecht in de bergen

13. Logistiek

- a. Standaarddagvoorraden
- b. Bevoorradingssysteem
- c. Transportsysteem
- d. Onderhoudssysteem
- e. Geneeskundig systeem

B_lage A: normen

B_lage B: afbeeldingen materieel (invulling door A-3 d.t.k.v. Slo)

Overzicht logistiek systeem.

Doctrine.

- Combinatie van halen (westers) en brengen (sovjet): tot op korpsniveau worden de voorraden gehaald bij het naasthogere niveau, op het niveau van het Verenigd Cdo Laskn (VCL) worden de voorraden vanuit achterwaartse depots met eigen transportmiddelen naar voorwaarts gelegen depots gebracht. Dit is echter flexibel, zodat een vtg van het korps naar een punt 'halverwege' zou kunnen rijden teneinde daar de lading over te dragen aan een vtg van de brigade.

- Eenheden moeten gedurende een bepaalde periode 'self-supporting' zijn, zelfs op grote afstanden van de centrale cdo las depots.

Aantallen dagen voorraad op de diverse niveaus bedraagt:

Enkele soldaat-, cie, bat	1	dag	
Brigade	1-2	dagen	
Divisie	1-2	dagen	
Korps	3	dagen	totaal: 6-10 dagen
VCL transportgebied	26-30	dagen	totaal: 32-40 dagen.

[REDACTED]

Alle voorraden zijn mobiel indien de ehdn gealarmeerd zijn, met uitzondering van art ammo.

- De logistieke organisatie is gebaseerd op een tweedeling:
het gevechtsgebied, FEBA-Korpsgebied
het transportgebied, gelegen achter het hoofdgevechtsgebied van het korps.

Binnen het gevechtsgebied ligt een aanvullingsplaats op een zodanige afstand van het naasthogere echelon, dat een cyclus rijden naar naasthoger-laden-terugrijden-lossen onder dekking van de duiternis kan worden voltooid.

Verantwoordelijk voor de aanvullingsplaats is de kwartiermeester van het betreffende niveau.

Voorraden zijn als volgt onderverdeeld:
actieve voorraden, reserves (gevechts- of operationele) en reparatie voorraden. Actieve voorraden vormen de standaarddagvoorraad. De gevechtsreserves zijn voorraden welke de gevechtseenheden voor en tijdens het gevecht ter aanvulling dienen. Reparatievoorraden dienen ter vervanging van beschadigd materieel/materieel met storingen.

Eerstelijnsvoorraden: bat/brig

Tweedelijnsvoorraden: div

Derdelijnsvoorraden : korps en VCL voortransportgebied

Vierdelijnsvoorraden: VCL achterwaartse depots

Logistiek binnen de divisie.

De achterdivisieaanvullingsplaats (ADAP) ligt buiten het bereik van vijandige artillerie, met voldoende dekking en in de nabijheid van LOCs. Bestaat uit één distributiepunt per brig/andere zelfstandige eenheden. Hier staan de vtgn met ammo, POL, rantsoenen gedurende de gevechtshandelingen. Ook zijn hier de mobiele onderhoudsplaatsen en de administratieve ondersteuning van de onderhoudseenheden van de divisie te vinden. Onderlinge afstand en ontplooiing van de diverse distributiepunten zijn afhankelijk van de ontplooiing van de eenheden in het veld.

De distributiepunten worden gerund door het zgn. 'regelcentrum'. De taak van dit centrum is om de voorraadsituatie in de gaten te houden, de stroom van voorraden naar de distributiecentra te regelen en toezicht te houden over de naderingsroutes.

De voordivisieaanvullingsplaats (VDAP) ligt achter de art bats van de divisie en verdeeld in bat gebieden. Deze bataljonsaanvullingsplaatsen zijn weer verdeeld naar klasse goederen of type ammo. Voorraden worden vanuit de ADAP naar de VDAP gebracht naar behoefte. Gedurende de herbevo zijn de vaus uitsluitend voor dit pendelen.

Op brigadeniveau, in het brigadelogistiekgebied vindt men een werkplaats, een medische eenheid en een bevoctie. Voorraden komen vanuit een divisie-distributiepunt.

Zelfstandige brigades hebben een aanvullingsplaats overeenkomstig die van de divisie. Cdt van deze aanvullingsplaats is de kwartiermeester van de brigade.

[REDACTED]

[REDACTED]

Elk bataljon vraagt aan bij de VDAP. De VDAP op haar beurt vraagt voorraden aan bij de ADAP. Van hier worden de goederen naar de VDAP getransporteerd, vanwaar een verdere distributie naar de bataljons volgt. De bataljons transporteren de goederen verder naar voren in hun eigen voertuigen. Deze vtgn parkeren achter de posities van hun voorste eenheden. Hier worden de voorraden afgehaald door deze voorste eenheden, tot op het niveau van de stuksbemanning.

Standaardvoorraden

Soldaat: 1 dag munitie, water, rantsoen.
De standaarddagvoorraad (inf.sld) munitie is 120 schoten.
Van pel tot en met brig 3 dagen, div 5 dagen.
Elk echelon vult per dag aan.

Het divbevohk richt bevoorradingspunten in, waar ammo, POL, voedsel en materieel opgeslagen wordt. (In geval van alarm/oorlog mobiel). Deze voorraadplaatsen liggen op beschermde plaatsen in de nabijheid van LOCs. De brigs halen hier hun voorraden af met gebruikmaking van hun eigen transportmiddelen.

Het divbevoht is verdeeld in afzonderlijke locaties (per brig). De verschillende klassen goederen zijn gescheiden binnen elke locatie. Een afzonderlijke locatie wordt ingericht voor alle andere eenheden van de divisie. De locaties liggen doorgaans 10-15 km achter de frontlinie teneinde buiten het bereik van de art van de tegenstander te blijven. Ze worden voorzien van veldversterkingen. Per brigade worden de volgende bevoipunten ingericht:

- ammo
- POL
- rantsoenen
- materieel

Artbrigs en groepen die verplaatsen krijgen mobiele voorraden mee. Artammo wordt bij art posities opgeslagen; te grote hoeveelheden moeten echter worden vermeden.

Bij brandstofvoorraden op de diverse niveaus zijn inbegrepen de brandstof in en op de vtgn. Standaardactieradius 250km. De voorraden op bat en brig niveau worden 'eerstelijnsreserve' genoemd (150 km). Op divniveau bevinden zich de 'tweedelijnsreserve' (100 km).

De genie is verantwoordelijk voor het exploreren, oppompen en zuiveren van het water. Drie waterpunten per divisie. De medische dienst is verantwoordelijk voor het testen van het water en geeft aanwijzingen omtrent de te gebruiken zuiveringsmethodes.

Het onderhoudssysteem.

Verdeeld in vier niveaus:

Eerste niveau.

Eerstelijns onderhoudsgroepen bevinden zich op brig niveau en bij de zelfstandige eenheden van de divisie. Deze groepen voeren lichte tot middelzware herstellingen uit.

Binnen de brig zijn de herstgpn toegewezen aan het brigkh,

[REDACTED]

[REDACTED]
de bats en aan minder belangrijke ehdn zoals de tpcie.

Tweede niveau.

Op divniveau bevinden zich mobiele werkplaatsen. Deze voeren middelzware herstellingen uit. Een divwrkpl kan reppen uitzenden ter ondersteuning van de eerstelijnsonderhoudsgroepen. Verder is één gp toebedeeld aan het divhk.

Derde niveau.

De VCL werkplaatsen voeren reparaties uit welke boven het kunnen van de divwrkpln liggen. Het aantal wrkpln is afhankelijk van het aantal divs binnen het korps (één op één), aangevuld met één werkplaats voor het korps. Buiten vreedstijd zijn deze wrkpln gesubordineerd aan het korps.

Vierde niveau.

Dit zijn VCL werkplaatsen waar moeilijke reparaties worden verricht. Langs de LOCs vanuit het achtergebied naar het Front worden mobiele en middelgrote werkplaatsen ingericht. Deze moeten tweede- en derdelijnsworkplaatsen assisteren en zich naar het Front verplaatsende voertuigen repareren.

Voorrang bij reparaties wordt gegeven aan kapotte pantservtgn en overige vtgn welke snel kunnen worden gerepareerd. Lege voertuigen welke richting achtergebied rijden nemen gewonde soldaten of beschadigd materieel mee. Kapotte vtgn worden gebracht naar het niveau waar ze kunnen worden gerepareerd (inschatten schade).

De transportcompagnie.

Deze bestaat uit: hk, ≥ 3 bevopeles, 1 gemengd \leq pel en een herstgp.

In een pabrig of mechbrig 60-120 vaus, cap 3-5/10 t.

Verder twee tankvtgn.

Elke tpcie kan de standaarddagvoorraad van een brig afleveren (denk aan nacht!-red)

Het gemengd \leq pel bestaat uit drie ammo/POL gpn en een rantsoenen/ui-trustinggp. De taak van het gemengd \leq pel is het bevoorraden van die eenheden in de brig die het brigbevopt niet kunnen bereiken. Sterkte max: 1/31/14/- . Elk tppel heeft 30+3 vaus alsmede enkele extra voor eigen gebruik. Pels die tbv mechinf en tkbrigs werken hebben extra twee tankvtgn.

Tpcie van de bevoadmin bestaat uit 30 vtgn (5t) of, in het geval van een zware tpcie 10t. Verder POLtpcien.

Indien noodzakelijk maakt de bevoadmin gebruik van vlgtn, heli's en binnenvaartschepen.

Een zwtpreg (low-loaders) kan onder bevel worden gesteld van een korps. Vanuit de civiele sector kunnen zware opleggers worden ingeschakeld, waarvan een groot aantal beschikbaar is.

Verplaatsingen bij voorkeur 's nachts, bewaakt door lua/sam.

Medische dienst.

[REDACTED]

[REDACTED]

Per korps/div een medbat, dat uit drie subehdn bestaat.
Bevoorrading uitsluitend vanuit de civiele sector. Een medbat beschikt over 21 vaus, 9 hospitaal auto's en 20 zaus, evt. aangevuld met p(w/r)gwts (VRC).

Logistiek in het KTO.

Gedurende de invasie in augustus 1990 en de eerste fase van consolidatie daarna werd de Iraakse logistieke doctrine gevolgd. Het cdo van de RGFC richtte een depot in bij AL JAHRA op korpsniveau. De meeste voorraden op divniveau werden mobiel gehouden.

Met het vertrekken van de RGFC veranderde de log situatie. Het AL JAHRA depot werd gesloten. Vanaf half sep richtte het 3e korps een depot in in hetzelfde gebied als het VCL transportgebied in Z-Irak (omg. AL BASRA). Geen divaanvullingsplaatsen. De brigs haalden hun voorraden bij "ontmoetingsplaatsen" van ong. 5x5 km. Geïdentificeerd zijn AL JAHRA en KOEWAIT INT AIRPORT.

Het divniveau wordt dus overgeslagen. Overigens was dit al eens waargenomen tijdens de oorlog Iran/Irak. Aangenomen werd dat de brigs mer voorraad hadden (2-4 dagen).

Transport

Rail

Veel gebruik van het spoor, voor zowel mat als voorraden.

Lopplaatsen: AL ZUBAYR (2X) en AL BASRA, vanwaar wegen naar Koeweit leiden. Eerst vooral transport van rups en mechart.

Later ook vaus en ammo.

Bagdad-Basra-Umm Qasr: STNE (laatste deel AF-14: DTNE)

Weg

Ri. Koeweit via de Basra- Al Jabra autoweg (2/4 rijstroken)

Ondanks extra (verbeterde) wegen was bovenstaande autoweg de hoofdader. Er waren rond 50 000 vaus ter beschikking (SU-productie).

Rond 8 000 hiervan in KTO.

Vanuit civ. sector nog eens >60.000. (≥10t)

Lucht

Op grote schaal werd gebruik gemaakt van heli's en vliegtuigen om voorraden in te vliegen naar Koeweit.

Beoordeling

Voorraden voor 90-100 dagen voor de 22 divs in het KTO.

In Irak 1.2 miljoen t ammo in depots, 0.8 miljoen in open lucht, POL voor 1 jr.

Door de lange aanvoerlijnen is de log kwetsbaar.

Ook kwetsbaar zijn de grote concentraties vaus bij de "ontmoetingsplaatsen". (G-24 10/90)

Ammo-opslag in Koeweit

[REDACTED]

[REDACTED]

Vanaf okt.90 belangrijke uitbreiding opslagplaatsen ammo.
Zeker 6 depots met aarden wallen.

Met name bij de art depots geen indeling depots volgens de doctrine (geen distributiepunten). Bij tkdivs en mechdivs lijkt dit wel het geval.
Artbatbevoptn 1-2 km achter de btn. (G-17 12/90)

TOPSTRUCTUUR

Uitvoering bij kwartiermeester-generaal in de GS onder supervisie van de plv chef voor administratie.

Onder de KMG een directoraat-materieel,-bevo/tp en
-mech/el techn.

Het DM is verantwoordelijk voor de aanschaf van alle materieel en ammo.
Het DBT is verantwoordelijk voor de opslag van ammo, POL en rantsoenen,
voor het functioneren van veldbakkerijen en de brandweer en zorgt voor
het water.

Het DMET is verantwoordelijk voor alle onderhoud behalve genie, chemisch
en verbindingsmaterieel. Deze laatste zijn de verantwoordelijkheid van
die resp. directoraten.

Het directoraat personeel is verantwoordelijk voor de medische verzorging.

[REDACTED]

Hoofdstuk 8

De luchtstrijdkrachten

INLEIDING

1. De Al Quwwat al Jawwiya al Iraaqiya, ofwel de Iraakse Lucht- en Luchtverdedigingsstrijdkrachten (ILLSK), hebben als structuur een combinatie van Russische- en Westerse modellen waaraan duidelijke Arabische invloeden zijn toegevoegd.

ALGEMEEN

2. Een niet effectieve inzet van de luchtstrijdkrachten, gekoppeld aan de toegepaste, zeer gecentraliseerde, Russische "Command, Control and Communications" (C3) filosofie hebben in het begin van de Iran-Irak oorlog bijgedragen aan aanzienlijke verliezen. Aanpassingen van de tactieken resulteerden in een reductie van de verliezen maar verlaagden tevens de effectieve inzet van de ILLSK, een beeld wederom waargenomen tijdens de recente Golf oorlog.

ORGANISATIE

3. De ILLSK, met het hoofdkwartier in Bagdad, is ondergeschikt aan de opperbevelhebber van de Iraakse strijdkrachten. De ILLSK bestaan uit een Generale Staf (GS), de Luchtstrijdkrachten (LSK) en de Luchtverdedigingsstrijdkrachten (LVD), met een geschatte sterkte van ca. 30.000 - 35.000 man, waarvan mogelijk een totaal van 1.000 vliegers. De landstrijdkrachten en marine beschikken over eigen LSK organisaties, die wel nauw samenwerken, maar echter niet ondergeschikt zijn aan de ILLSK. Voor zover van toepassing is de informatie betreffende de LaLSK en M-LSK onder de relevante LSK paragrafen opgenomen.

4. Voor de uitvoering van alle taken staan ca. 350 jagers en jabows, ca 25 transportvliegtuigen alsmede 500 gevechts/transport helicopters ter beschikking (Bijlage .). 136 Vliegvelden in Irak zijn geschikt voor militaire gebruik. Van deze vliegvelden, worden de 15 met een permanente bezetting aangeduid als "Main Operating Bases" (MOB). Verder worden 54 vliegvelden beschouwd als "Dispersal Operating Bases" (DOB). Deze vliegvelden zijn niet permanent bezet door vliegtuigen, hoewel de hiervoor benodigde infrastructuur wel aanwezig is. De overige velden bestaan voor het merendeel uit kleine strips, meer geschikt voor het uitvoeren van helioperaties.

TAKEN

5. Luchtstrijdkrachten. De LSK zijn verantwoordelijk voor de volgende taken:

- het verdedigen van het Iraakse luchtruim in samenwerking met de LVD;
- "Close Air Support" (CAS) ten behoeve van de landstrijdkrachten;
- "Battlefield Air Interdiction" (BAI);

- [REDACTED]
- taktische- en strategische verkenning;
 - tactisch transport voor de andere Iraakse strijdkrachten;
 - speciale operaties, waaronder de inzet van chemische strijdmiddelen;
 - de projectie van de Iraakse slagkracht buiten de nationale grenzen/"Air Interdiction" (AI).

6. [REDACTED] Luchtverdedigingsstrijdkrachten. De LVD zijn verantwoordelijk voor de volgende taken:

- het verdedigen van het Iraakse luchtruim, dit in samenwerking met de LSK;
- het functioneren als de nationale LVD C3 autoriteit;
- het verzorgen van "air battle management";
- het waarschuwen voor een vijandelijke luchtdreiging.

Voor het uitvoeren van deze taken staan, grond-lucht geleidewapen systemen (GLGW), lucht doel artillerie (LUA), radars en door "Ground Controlled Intercept" (GCI) systemen geleide vliegtuigen ter beschikking.

7. [REDACTED] Land-Luchtstrijdkrachten. De La-LSK zijn opgericht in 1981, het eerste jaar van de Iran-Irak oorlog. De oprichting was het gevolg van wensen van LaSK commandanten om snel te kunnen reageren op verzoeken voor taktische luchtsteun, dit als gevolg van het niet adequate reageren van de LSK op dergelijke verzoeken. Ondanks de oprichting van deze "eigen" La-LSK worden verschillende taken nog altijd in nauwe samenwerking met de LSK/LVD uitgevoerd. Voor het uitvoeren van de gestelde taken zijn nagenoeg alle helicopters, PC-9 en PC-7 lichte vliegtuigen bij de La-LSK ondergebracht.

8. [REDACTED] De land-luchtstrijdkrachten (La-LSK) zijn primair verantwoordelijk voor:

- CAS;
- "air-assault" operaties.

Secundaire taken bestaan uit:

- verkenning, w.o. artillerie waarneming;
 - "Forward Air Controlling" (FAC);
 - heli-transport van personeel en materieel;
 - "Search And Rescue" (SAR);
 - medische transporten (Medivac);
 - VIP-vluchten.
- [REDACTED]

[REDACTED]

9. [REDACTED] Marine-Luchtstrijdkrachten. (M-LSK). De M-LSK zijn verantwoordelijk voor:

- verkenning;
- "Anti-Submarine Warfare" (ASW) en/of "Anti-Shipping".

10. [REDACTED] De M-LSK hebben in het verleden alleen met helicopters geopeerd, waarbij de marine verantwoordelijk was voor de inzet en de La-LSK voor het onderhoud van de toestellen. Gezien de geleden verliezen tijdens de Golf Oorlog wordt d.z.z. betwijfeld of momenteel nog van separate M-LSK kan worden gesproken, of dat de betreffende taken door de helicopters van de La-LSK zullen worden uitgevoerd, waarbij marine personeel als waarnemer/coördinator zal optreden.

VLEEGTUIGEN EN HELICOPTERS

11. [REDACTED] Als gevolg van de voor de ILLSK desastreus verlopen Golf oorlog zijn vele van de onderstaande vliegtuigen slechts gedeeltelijk of geheel niet inzetbaar. Thans is nog altijd niet duidelijk welke aantallen vliegtuigen als geheel operationeel inzetbaar kunnen worden aangemerkt. Ook worden momenteel vliegtuigen en/of helicopters ingezet voor taken waarvoor deze toestellen oorspronkelijk niet waren ontworpen, gebouwd of aangeschaft.

12. [REDACTED] Bommenwerpers. Voor het (mogelijk) uitvoeren van AI alsmede het optreden op grote afstanden buiten de grenzen heeft de LSK de beschikking over een zeer beperkt aantal BLINDER-A EN BADGER-A/HU-6 bommenwerpers. Gedurende de Iran-Irak oorlog zijn deze vliegtuigen enkele malen ingezet tegen grote landdoelen. De BADGER-varianten zijn, uitgerust met C-601 "Anti-Shipping" raketten, gebruikt tegen zee oppervlakte doelen.

13. [REDACTED] Jagerbommenwerpers. Voor het aanvallen van gronddoelen beschikken de LSK over Russische jabo's van het type FISHBED, FROGFOOT, FLOGGER, FITTER en FENCER, alsmede de Franse MIRAGE F.1. Een aantal FISHBEDs beoefent de LVD-taak als "secondary role". De bewapening voor deze vliegtuigen bestaat uit "Tactical Air-to-Surface Missiles" (TASM), "guns", bommen en ongeleide raketten. De MIRAGE F.1 kan worden uitgerust met de EXOCET lucht-grond geleide raket.

14. [REDACTED] Jagers. Evenals bij de jabo's bestaat het merendeel van de jagers, m.u.v. de MIRAGE F.1, uit de Russische typen FISHBED, FLOGGER, FOXBAT en FULCRUM. Voor wat betreft de LVD vliegtuigen bestaat de bewapening uit "Air-to-Air Missiles" (AAMs) en "guns".

15. [REDACTED] Verkenningsvliegtuigen. Vermoedelijk zijn nog een klein aantal inzetbare verkenningsvliegtuigen van het type FOXBAT-B/D en/of FISHBED-H aanwezig.

16. [REDACTED] Helicopters. De strijdkrachten zijn uitgerust met een diversiteit aan "attack"- "assault"- en transporthelicopters. Het merendeel van deze helicopters behoort tot de La-LSK. De La-LSK heeft voor het uitvoeren van de aanvalstaken de beschikking over HINDS, BOLKOW 105s, GAZELLES en Alouette IIIs. HOOKs, PUMAs en HIPs worden ingezet in de "assault" rol. BELL 214s, PUMAs en mogelijk HOUNDs worden door de LSK voor

[REDACTED]

[REDACTED]

VIP/personeel transport gebruikt. Tot de sterkte van de M-LSK behoren nog enkele SUPER FRELONS, voor van maritieme verkenningen, alsmede HORMONES voor het uitvoeren van SAR vluchten.

17. [REDACTED] Transportvliegtuigen. Naast de transporttaken, uitgevoerd door CANDIDs, CUBs, CURLs en COKEs, hebben een aantal vliegtuigen, t.w. FALCONS, JETSTARS en DEVONS, een VIP-transporttaak. Lichte transport/liaison vluchten worden uitgevoerd door COLTs. Een van de CANDID transportvliegtuigen is nog altijd omgebouwd voor "Airborne Early Warning" (AEW), maar is thans niet operationeel inzetbaar. LSK transportvliegtuigen worden veelal met civiele registratie en in civiele configuratie waargenomen.

INZET

18. [REDACTED] Algemeen. De aanschaf van zowel Russisch- als Westers materieel kan, als bij een aantal andere landen w.o. India, Libië en Egypte, leiden tot een gemengde inzet tijdens operaties. Dit "gemengde" optreden zal normaliter geen afbreuk aan de operationele inzet doen, daar een aantal in gebruik zijnde wapensystemen uit Oost en West elkaar goed aanvult. Met name is dit met de inzet van helicopters tijdens oefeningen gebleken, waarbij GAZELLEs als waarnemer of "scout" optraden, HINDs vuursteun afgaven en BOLKOWs uitgerust met HOT enkele tanks/pantservoertuigen bestreden.

19. [REDACTED] Doctrine. De Iraakse doctrine geeft aan dat een luchtoverwicht aanwezig dient te zijn in het Iraakse luchtruim. Tevens dient een lucht-overwicht te worden behaald en zeker gesteld boven de aan een gevecht deelnemende eigen grondtroepen. Na het behalen van het benodigde overwicht zal een verder luchtoffensief worden aangevangen om de vijandelijke lucht-, land- en marinestrijdkrachten te neutraliseren.

20. [REDACTED] Beperkingen, ingegeven door het Iraakse politieke leiderschap, hebben geresulteerd in een conservatieve, voor het merendeel defensieve, strategie bij de inzet van de LSK. Bij deze inzet zijn de tactisch/strategische mogelijkheden van het "luchtwapen" slechts in zeer geringe mate gebruikt, waarbij behoud van vliegers en vliegtuigen van groter belang was dan het succesvol uitvoeren van de missie.

21. [REDACTED] LVD. De huidige LVD strategie is, voor zover bekend, gebaseerd op het verdedigen van Baghdad, gevolgd door andere steden met een grote bevolkingsdichtheid en locaties met een hoge militaire of economische waarde.

22. [REDACTED] Voor de inzet van LVD-jagers bestaat een alarmeringssysteem (drie niveaus) waarbij een toenemend aantal vliegtuigen op de verschillende vliegvelden in staat van paraatheid wordt gebracht. Gedurende vreedetijd (normale paraatheid) is de toestemming voor een "scramble" door het Baghdad "Air Defence Operations Center" (ADOC) via een "Sector Operations Center" (SOC) waarschijnlijk gedelegeerd aan een "Fighter Division Post/Intercept Operations Center" (FDP/IOC). Hierbij is het verlenen van toestemming om het doel aan te vallen voorbehouden aan het ADOC. Bij verhoogde paraatheid c.q. massale aanval zal de inzet van LVD jagers worden gedelegeerd aan een SOC.

23. [REDACTED] LVD-tactieken bestaan voornamelijk uit "single pass look-up" aanvallen, bij voorkeur uitgevoerd met radar geleide AAMs. Hierbij wordt één AAM gelanceerd als het doel binnen de "engagement-envelope" is gekomen.

[REDACTED]

[REDACTED]

Dit wordt gevolgd door een tweede launch op een afstand van 7 - 10 km van het doel. Bij de onderscheppingen wordt nagenoeg altijd gebruik gemaakt van GCI-stations. "Combat Air Patrols" (CAP) bestaan normaal uit twee tot maximaal zes vliegtuigen. LVD jagers zijn in het verleden ook waargenomen als escorte van vliegtuigen belast met het uitvoeren van AI missies en tijdens het optreden buiten de nationale grenzen.

24. [REDACTED] La-LSK Helicopters zijn in het verleden in beperkte mate ingezet in de LVD-rol. Zo zijn HIND, BOLKOW en GAZELLE helicopters met gebruikmaking van de boordbewapening of "gunpods" ingezet tegen vijandelijke helicopters. Ook zijn proeven genomen met SA-7 GRAILS gemonteerd aan de GAZELLE om te worden ingezet tegen heli's en langzame transport- liaisonvliegtuigen. Voor zover bekend vinden thans nog altijd proeven plaats om een aantal helicopters van specifieke lucht-lucht raketten te voorzien.

25. [REDACTED] CAS. Ondanks de daartoe speciaal aangeschafte vliegtuigen (FROGFOOT), helicopters (HIND) en andere hiervoor geschikte vliegtuigen (FITTER en FLOGGER), waardoor grote aantallen CAS missies mogelijk waren, heeft CAS in het verleden een gering effect gehad bij het optreden van de Iraakse LaSK. De minimale inzet van vliegtuigen voor CAS is waarschijnlijk mede het gevolg van de gecentraliseerde commando structuur, waarbij de onvoldoende verbindingsmogelijkheden regelmatig "airspace coordination" problemen hebben veroorzaakt. Ook heeft het ontbreken van geavanceerde "Identification Friend or Foe" (IFF) apparatuur alsmede de inzet van LuA- en GLGW-eenheden in "free-fire-zones", veelvuldig aanleiding gegeven tot problemen tijdens het uitvoeren van CAS missies.

26. [REDACTED] CAS missies worden in het algemeen tijdens daglicht gevlogen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van terreinmaskering en "Electronic Counter Measures" (ECM). Tijdens CAS-missies is het gebruik van FACs, zowel vliegend als grondgebonden, vastgesteld. Tot op heden is de samenwerking-/coördinatie tussen vlieger en FAC niet bijzonder effectief gebleken. De aanvallen vinden normaliter plaats door middel van één pass uitgevoerd door één tot vier "elements", waarbij een element bestaande uit twee tot vier vliegtuigen. Bij de inzet van meerdere elements wordt het doel aangevallen met een interval van één tot twee minuten tussen de elements. Hierbij kan de aanvalshoogte tussen de elements sterk variëren.

27. [REDACTED] Helicopter tactieken zijn gebaseerd op Russische modellen, aangepast aan de eigen Iraakse behoefte. Bij zowel offensieve- als defensieve optredens wordt vuursteun gegeven vliegende boven de "Forward Line Own Troops" (FLOT), dit om verliezen aan materieel zoveel mogelijk te beperken. HINDs worden over het algemeen ingezet in formaties bestaande uit vier helicopters. Gewoonlijk worden de ongeleide raketten afgevuurd vanaf lage hoogte tijdens de vlucht. Bij het uitvoeren van "pop-up" tactieken wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de aanwezige terrein dekking. Om de kwetsbaarheid te verminderen tegen effectieve vijandelijke lucht-afweer en zo doende de overlevingskansen te vergroten, zijn aanvallen door een aantal HIND helicopters van één doel vanuit verschillende posities waargenomen. Om de effectiviteit van attack-helicopters te vergroten worden ook teams van drie helicopters ingezet, bestaande uit één GAZELLE met HOT, één BOLKOW 105 met ongeleide raketten en één HIND voorzien van de standaard bewapening die tevens optreedt als teamleider.

28. [REDACTED] De inzet van La-LSK eenheden tegen een zwakke tegenstander in een conflict met een lage tot middelmatige intensiteit (zoals de inval in Koeweit alsmede het optreden tegen Koerden) zal thans ook geen problemen

[REDACTED]

[REDACTED]

opleveren. De effectiviteit van de inzet tegen een goed uitgeruste, getrainde en agressief optredende vijand wordt zeer twijfelachtig geacht. De inzet van eenheden in de assault- of interdictie rol is nog nooit op grote schaal waargenomen. Gezien de starre commandostructuur is artillerie waarneming en inzet van luchtmobiele FACs d.m.v. helicopters tot op heden weinig succesvol gebleken.

29. [REDACTED] BAI. Inzet van vliegtuigen in de BAI rol verloopt nagenoeg identiek als die bij CAS, met dien verstande dat hierbij geen gebruik van FACs wordt gemaakt. Als gevolg van het ontbreken van voldoende verkenningcapaciteit kunnen problemen met de identificatie van doelen voorkomen. Om verliezen te voorkomen zullen de gevechtshelicopters dan ook slechts zeer beperkt in de BAI-rol worden ingezet, waarbij voornamelijk aan de flanken zal worden geopereerd.

[REDACTED] Taktische- en strategische verkenning. Gezien het geringe aantal beschikbare verkenningsvliegtuigen zullen taktische- en strategische verkenningen beperkt dienen te worden tot de meest noodzakelijke doelen. Ook zijn veelvuldig problemen gerezen met betrekking tot de interpretatie, verwerking en verspreiding van de gegevens. Mede hierdoor zullen commandanten, m.n. op lagere niveaus, niet altijd over de voor hen noodzakelijke informatie kunnen beschikken.

[REDACTED] Tactisch transport. De LSK beschikken thans over een zeer geringe luchttransport capaciteit waardoor een beperkt vervoer van personeel en een zeer beperkt vervoer van materieel mogelijk is. De La-LSK zijn zelf in staat luchttransport t.b.v. LaSK operaties uit te voeren. La-LSK helicopters zijn geplaatst op nagenoeg alle MOB's voor het uitvoeren van liaisonvluchten. Transport- en assault helicopters zullen, bij vluchten naar en in het bijzonder boven het gevechtveld, worden geëscorteerd door m.n. HINDs .

[REDACTED] Speciale operaties, waaronder de inzet van chemische strijdmiddelen. In het verleden heeft de LSK getoond op effectieve wijze chemische wapens tegen Koerdische en Iraanse doelen in te kunnen zetten. Tegen Iran zijn hierbij ondermeer FITTERS en FLOGGERS waargenomen. Tegen de Koerden zijn voornamelijk HINDs en mogelijk ook GAZELLES voor het afwerpen van 250-kg bommen met chemische lading ingezet. HIPs en HOOKs zijn gebruikt voor het afwerpen van 55-gallon vaten met chemische strijdmiddelen.

[REDACTED] Gezien het huidige VN-programma, gericht op de vernietiging van het Iraakse chemische wapenarsenaal, is een inzet van de LSK in het kader van deze "speciale operaties" in de nabije toekomst zeer onwaarschijnlijk. Geziende in het verleden uitgevoerde operaties en de daaruit voortvloeiende kennis op het gebied van planning en inzet van deze wapensystemen moet, bij een wederom beschikbaar zijn van deze wapens, de LSK in staat worden geacht in een korte tijdspanne deze systemen operationeel te kunnen inzetten.

[REDACTED] Projectie van de Iraakse slagkracht buiten de nationale grenzen. De offensieve strategie is gebaseerd op het toepassen van een toenemende politieke en economische druk op de vijand door het aanvallen van steden en vitale militaire en economische doelen, naast het isoleren van de vijand door het afsnijden van vitale aanvoerroutes. Naar verwachting zullen dit doelen betreffen die zijn gelegen op een afstand maximaal 200 km van de Iraakse grenzen. Zoals gedemonstreerd gedurende de Iran-Irak oorlog is de LSK zeer goed in staat buiten de Iraakse grenzen op te treden.

[REDACTED]

[REDACTED]

Met name de MIRAGE F.1 kan thans, zeer zeker wanneer tankers worden ingezet, een groot aantal potentiële doelen in het Midden Oosten bestrijken. Gezien het huidige aantal beschikbare vliegtuigen zullen, bij een toekomstig optreden, de doelen van zeer hoge militaire of economische waarde moeten zijn. De inzet zal vermoedelijk een gering aantal vliegtuigen omvatten, gebruik makende van "self protection" en "stand off Electronic Counter Measures" (ECM), opererende vanaf lage tot middelbare hoogte, waarbij "General Purpose" (GP) bommen zullen worden ingezet. Waargenomen is dat een doel, over het algemeen, slechts één maal door een vliegtuig wordt aangevlogen voor het afwerpen van de bewapening. Soms wordt een tweede pass over het doel gemaakt, waarbij ongeleide raketten en/of "guns" worden gebruikt.

[REDACTED] Gedurende de Iran-Irak oorlog zijn aanvallen ingezet vanaf hoogtes variërend van 300 meter tot tussen de 10 en 13 km. Enkele FOXBAT aanvallen tegen Teheran en Kharg zijn uitgevoerd van tussen de 20 en 25 km hoogte. Bij de inzet van MIRAGES bestaan de waargenomen profielen uit één tot drie vliegtuigen, vliegende tussen de 400 - 700 knots op hoogtes tussen de 300 - 1.000 meter, vaak geëscorteerd door enkele FLOGGER of MIRAGE jagers. Verdere ondersteuning kan bestaan uit een MIRAGE ingezet in de buddy-buddy tanker-rol. De aanvallen kunnen zowel bij nacht als bij daglicht worden uitgevoerd. Gedurende de Iran-Irak oorlog werden tevens andere vliegtuigen gebruikt als "radio-relay" platform waardoor de effectiviteit van deze aanvallen, door ondermeer het beschikbaar hebben van de laatste doelinformatie, sterk toenam.

[REDACTED] Overige helicopter operaties. Naast de reeds onder de CAS en BAI operaties beschreven taken voeren helicopters ook opdrachten uit voor andere dan allen de LaSK. Deze betreffen voor het merendeel vluchten in het kader van SAR operaties en medevac vluchten. Voor het uitvoeren van SAR-missies zijn één of twee helicopters met bemanning aan de commandant van een vliegbasis ter beschikking gesteld. VIP-vluchten worden voornamelijk uitgevoerd door helicopters die afkomstig zijn van het vliegveld SHAYKA MAZHAR.

TRAINING/OPLEIDING

[REDACTED] Vliegopleiding. De initiële vlieg instructie wordt gegeven op de basis AL SAHRA. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van L-29, L-39 en TUCANO trainers. Andere opleidingen, waaronder die van vlieg instructeurs, vinden waarschijnlijk plaats te RASHEED. In het verleden is gestreefd naar de opleiding van 100 - 150 vliegers per jaar, waarvan 20 - 30 in het buitenland (Rusland, Pakistan, India en Egypte). Sinds het beëindigen van de Golf Oorlog is, voor zover bekend, in Irak slechts één opleidingscyclus voltooid met een onbekend aantal geslaagden. Tevens zijn de buitenlandse (vlieg)opleidingen niet meer toegankelijk voor Iraakse studenten, waardoor op niet al te lange termijn problemen m.b.t. de aantallen vliegend personeel zullen ontstaan.

Na het beëindigen van de Golf Oorlog is weinig informatie voorhanden m.b.t. de Iraakse helicoptervlieger opleidingen. Voor zover bekend wordt de opleiding voor LaLSK vliegers op de vliegbasis SHAYKA MAZHAR gegeven. Hierbij werd voor de oorlog gestreefd naar de opleiding van ca. 180 vliegers per jaar. Thans wordt aangenomen dat de zes maanden basistraining wordt aangevangen op de HUGHES 500, gevolgd door voortgezette opleidingen op de HOPLITE en HIP. Na de brevettering wordt een aanvang gemaakt met een type training en het zich bekwamen in specifieke tactieken. Gedurende

[REDACTED]

[REDACTED]

de opleiding wordt weinig aandacht besteed aan het vliegen onder "Instrument Flight Rules" (IFR) en noodprocedure training.

Technische opleidingen. Opleidingen voor technische officieren vinden plaats op de vliegbasis RASHEED. Hier worden ca. 200 LSK officieren per jaar opgeleid in verschillende onderhoudsrichtingen. De radarschool in TAJI verzorgt opleidingen voor officieren en dienstplichtig personeel op het gebied van radaronderhoud. De vliegtuigonderhoudschool in HABBANIYAH levert per jaar 1.000 dienstplichtige vliegtuigmonteurs af.

LOGISTIEK/ONDERHOUD

De ILLSK zijn altijd sterk afhankelijk geweest van "derden" voor de leverantie van materieel, reserve onderdelen alsmede voor een groot deel van de logistiek/technische ondersteuning. Zoals nagenoeg alle andere luchtstrijdkrachten in de regio, heeft ook Irak een groot tekort aan voldoende opgeleid technisch en logistiek personeel. De bevoorrading is slecht georganiseerd waardoor vertraging in de aflevering van reserveonderdelen ontstaat. De omvang van het aanwezige reserveonderdelenpakket is echter van zodanige omvang dat, met waarschijnlijk een aantal 'noodgrepen', nog geen beperking van de operationele inzet van de verschillende wapensystemen kan worden geconstateerd. Tevens wordt regelmatig gebruik gemaakt van onderdelen die zijn "gekanibaliseerd" van niet meer inzetbare systemen. De diversiteit in en oorsprong van de verschillende vliegtuigtypen zorgen eveneens voor problemen m.b.t. de snelheid van de onderdelen voorziening. Deze problemen worden nu verder vergroot door het ontbreken van voldoende eigen productiecapaciteit van zelfs eenvoudige onderdelen. Als gevolg van het embargo tegen Irak is het in het verleden uitgevoerde onderhoud aan vliegtuigen in het land van oorsprong thans niet mogelijk.

Helicopter 3e lijns onderhoud is gecentraliseerd op het AL TAJI depot, waar ook de logistieke faciliteiten aanwezig zijn. Het helicopteronderhoud, hetgeen wordt uitgevoerd door officieren, is in het algemeen slecht. De arbeidsethiek ontbreekt, de discipline om werkzaamheden juist uit te voeren is niet aanwezig en de technische voorschriften worden niet nageleefd. Ondanks de vele tekort-komingen op onderhoudsgebied is de La-LSK in staat een relatief groot aantal van de aanwezige helicopters vliegwaardig te houden.

CONCLUSTE

De aankopen van relatief modern materieel gedurende de laatste jaren hadden van de ILLSK een redelijk goed uitgebalanceerde strijdmacht gemaakt, waarbij de aandacht m.n. op de LSK heeft gelegen. Als gevolg van de nog altijd sterk gecentraliseerde "Command and Control" structuur, ontoereikende opleidingen, tekortkomingen bij het onderhoud alsmede de opgelopen verliezen als gevolg van de Golf Oorlog, is de ILLSK nauwelijks in staat om aan de primaire eisen, de verdediging van het Iraakse luchtruim en de ondersteuning van de La-LSK, te voldoen.

[REDACTED]

"Main Operating Bases" in Irak

AL ASAD 334705N0422624E
- FOXBAT
- FISHBED

AL FATHAH 350752N0434320E
- PC-7/9
- L-39
- TUCANO

AL SAHRA 344033N0433242E
- FITTER
- L-29
- L-39
- TUCANO
- ZLIN
- DHC-1 CHIPMUNK
- AS-202 BRAVO

AL TAJI 333139N0441528E
- HIND
- HIP
- BELL 214ST
- GAZELLE
- BO-105
- PC-6/7/9

AL TAQADDUM 332023N0433538E
- FULCRUM
- FROGFOOT
- BADGER
- BLINDER
- FITTER
- L-39

BALAD SOUTH-EAST 335630N0442140E
- FLOGGER
- FITTER

H-3 325543N0394446E
- FISHBED
- HIP
- BK-117

HABBANIYAH 332230N0433347E
- FITTER
- PC-7/9
- BO-105

K-1 353045N0441707E
- HIP
- GAZELLE
- PC-7/9
- MD-300/500/530

K-2 345455N0432341E

- HIP
- PC-7/9
- HOOK

KIRKUK
- FITTER
- FISHBED

352813N0442107E

QAYYARAH WEST
- MIRAGE F.1
- FISHBED

354605N0430730E

RASHEED
- FLOGGER
- FISHBED
- FITTER
- JET PROVOST
- HIP
- GAZELLE
- ALOUETTE 3
- BK-117
- BELL 214ST
- COLT
- COKE
- PIPER SENECA

331649N0442938E

SHAYKA MAZHAR
- FISHBED
- BELL 214
- HIP
- HUGHES 300/500/530
- PC-7/9
- HOPLITE
- GAZELLE
- CURL

325550N0443755E

UBAYDAH BIN AL JARRAH
- FLOGGER

322906N0454521E

[REDACTED]

BURGER LUCHTVAART

[REDACTED] De Iraakse nationale luchtvaartmaatschappij Iraq Airways Company (IAC) was voor het uitbreken van de Golf oorlog in een proces van vernieuwing gewikkeld. De luchtvloot bestond uit 64 civiel geregistreerde vliegtuigen. Ca. 50 van deze vliegtuigen zijn (gedeeltelijk) eigendom van de LSK en werden veelvuldig ingezet voor het uitvoeren van aan de LSK gerelateerde vluchten. Een aantal van deze vliegtuigen bevindt zich na het beëindigen van het Golf conflict in opslag in verschillende Arabische landen. Gebruik van deze vliegtuigen is gezien het huidige embargo tegen Irak niet mogelijk. Verzoeken van Irak de vliegtuigen naar een centrale locatie over te brengen voor het plegen van onderhoud e.d., zijn tot op heden niet door de VN-veiligheidsraad toegestaan. Als gevolg van het handelsembargo zijn reserve onderdelen slechts moeilijk te verkrijgen of niet voorradig, waardoor de zich in Irak bevindende vliegtuigen slechts voor een klein deel inzetbaar zijn. Thans worden slechts enkele binnenlandse vluchten door IAC uitgevoerd.

[REDACTED]

Hoofdstuk X

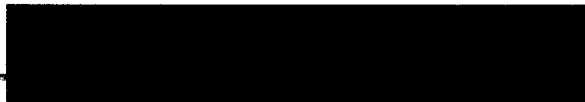
De Luchtverdediging

P.M.

| _____ [Redacted]

Hoofdstuk XI
De Zeestrijdkrachten

P.M.

Hoofdstuk XII
Kustverdediging

P.M.

Hoofdstuk XIII

Militaire hydrografie en oceanografie

P.M.

Hoofdstuk XIV

PARAMILITAIRE TROEPEN

Veiligheidsdiensten.

De macht van SADDAM HUSSEIN is voor een groot deel gestoeld op de veiligheids- en inlichtingen diensten die hem steunen. Sinds het aan de macht komen van SADDAM HUSSEIN zijn de macht en invloed van deze diensten alleen maar toegenomen. Binnen IRAK opereren diverse veiligheids- en inlichtingendiensten. De totale sterkte wordt geschat op circa 4800 man. Zoals bij de reguliere strijdkrachten is ook hier de achterliggende gedachte te voorkomen dat één der diensten een te grote macht zou krijgen en zodoende een bedreiging voor SADDAM HUSSEIN zou kunnen vormen. De werkzaamheden van de diensten zijn gescheiden in een interne en een externe taak. Bij de interne taak heeft de REVOLUTIONAIRE COMMANDO RAAD (RCR) een leidende rol. Alle diensten staan onder direct commando en toezicht van deze raad. Bij de externe taak speelt ook het Ministerie van Buitenlandse Zaken een rol.

1. Mukhabarat

De Da'irat al Mukhabarat al-'Amah, ofwel de Generale inlichtingen Dienst (GID), is ontstaan uit de tussen 1964 en 1966 door SADDAM HUSSEIN opgerichte inlichtingen- en veiligheidsdienst van de Ba'ath-partij (de al-Jihaz al Khas). Nadat SADDAM HUSSEIN eind jaren 60 vice voorzitter van de RCR was geworden, en de portefeuille van binnenlandse veiligheid had gekregen, ontstond de GID uit de Jihaz. De GID infiltreerde in het leger en stelde de partij in staat de controle over het officierscorps te nemen. Nadat in 1973 er door de AMN-inlichtingendienst een poging tot een coup was gedaan werd de macht van de GID verder vergroot. De taken van de GID bestonden uit de controle over verschillende politiediensten, staatsorganen en de bevolking in het algemeen. Tevens had SADDAM HUSSEIN er zorg voor gedragen dat de leiding over de GID in handen was van een plaatsgenoot en dat zijn broer plaatsvervanger was.

2. Amn

Reeds ten tijde van de monarchie kende IRAK een binnelandse veiligheidsdienst AMN, die ontstaan was uit een politiedienst. Na het ontstaan van de GID was aanvankelijk de AMN de belangrijkste veiligheidsdienst. Nadat in 1973 een poging door de AMN tot een coup was gedaan werd de AMN op het tweede plan gezet. De AMN werd niet opgeheven maar bleef bestaan om als tegenpool te dienen voor de MUKHABARATH. De taakstelling is dan ook nagenoeg identiek. Evenals de MUKHABARATH ressorteert de AMN rechtstreeks onder de RCR. Zoals bij alle bekende veiligheids- en inlichtingendiensten in IRAK bespioneert de AMN ook de andere diensten en rapporteert de bevindingen aan de RCR.

3. Militaire Inlichtingendienst

De MI stamt evenals de AMN uit de tijd van de monarchie. De MI is belast met militaire veiligheid en inlichtingen. Ook deze dienst ressorteert

[REDACTED]

direct onder de RCR. De laatste jaren is de MI bijzonder actief in het buitenland, zowel tegen militaire als politieke doelen.

4. Ba'ath veiligheidsdienst

Dit is een veiligheidsdienst die tot taak heeft de veiligheid binnen de Ba'ath-partij te garanderen. Voor zover bekend werkt deze dienst ook uitsluitend binnen de partij.

5. Amn al-Khas

Nadat de Republikeinse Garde in het midden van de jaren 80 ingezet werd aan het front werd de AMN AL-KHAS door SADDAM HUSSEIN opgericht om de oorspronkelijke taak van de Republikeinse Garde over te nemen: bescherming van SADDAM HUSSEIN. De AMN AL-KHAS heeft een militaire tak die bestaat uit een volledige gepantserde divisie en een inlichtingen tak. Deze laatste is bekend geworden door het laten 'verongelukken' van uit de gratie gevallen generaals.

6. Buitenlandse activiteiten

De drie belangrijkste diensten, MUKHABARAT, AMN en MI, nemen deel aan buitenlandse operaties. Daarnaast speelt ook het Ministerie van Buitenlandse Zaken een onafhankelijke maar belangrijke rol. IRAKs buitenlandse inlichtingen en veiligheidsactiviteiten hebben betrekking op 6 gebieden:

- spionage;
- verkrijgen van technologieën;
- subversieve activiteiten;
- disinformatie en propaganda;
- directe operaties;
- 'gevolmachtigde' operaties.

Subversieve activiteiten kunnen door de Irakezen zelf worden uitgevoerd of door het steunen van groeperingen met geld, middelen of trainingen. Directe acties hebben meestal betrekking op het vermoorden van politieke tegenstanders in het buitenland. Indien het risico van het onderkennen van Iraakse betrokkenheid te groot wordt geacht worden 'gevolmachtigde' acties uitgevoerd door derden: de ABU NIDAL ORGANISATIE, het ARABISCH BEVRIJDINGS FRONT, de ARABISCHE 15 MEI ORGANISATIE en de PALESTINE LIBERATION FRONT.

Inleiding

Na beëindiging van de Golfoorlog beschikt IRAK nog steeds over een aanzienlijke hoeveelheid paramilitaire troepen die in het militaire en civiele leven zijn vervlochten.

In dit hoofdstuk zullen alleen die paramilitaire troepen worden beschreven, indien zij over gevechtskracht beschikken en/of taken van het reguliere leger in oorlogstijd kunnen overnemen.

7. Grensbewakingstroepen

[REDACTED]

[REDACTED]

De grensbewakingstroepen, bestaande uit beroepsmilitairen, hebben tot taak IRAK te beschermen tegen smokkel en infiltratie. De grensbewakingstroepen zijn als volgt georganiseerd:
Organisatie grensbewakingstroepen.

De sterkte van de grensbewakingstroepen bedraagt circa 30.000 man. De uitrusting is te vergelijken met de uitrusting van een infanteriebrigade behorende tot de reguliere landstrijdkrachten. De Commando's ressorteren onder het Korpscommando van het reguliere leger binnen welk gebied van verantwoordelijkheid zij optreden. In vredetijd worden er grensposten bemand en vindt er patrouillegang plaats langs de grens. Met name gedurende de oorlog met IRAN traden de brigades op als lichte infanterie-eenheden.

De grensbewakingstroepen zijn voornamelijk gestationeerd aan de grenzen met SYRIE, TURKIJE en IRAN. Sinds de oorlog met IRAN ligt het zwaartepunt aan deze grens, met name het zuidelijk deel. De grens met IRAN wordt door 3 Commando Grensbewakingstroepen bewaakt met tien brigades. De grens wordt vanaf zuidelijk KOERDISTAN beveiligd door een tot 20 km diepe verdedigingsstrook. In het zuidelijk deel zijn tevens gebieden gennundeerd. Noord wordt de grens gevormd door een 25 km diepe verlaten strook waarbinnen beheersende terreindelen door eenheden van compagniesgrootte zijn bezet. De grens met SYRIE wordt bewaakt door drie of vier brigades behorende tot 1 Commando Grensbewakingstroepen. De bewaking aan de grens met TURKIJE is niet duidelijk, evenals de bewaking aan de grenzen met SAOEDI-ARABIE en JORDANIE. Indien de noodzaak aanwezig is kunnen eenheden van 3 Commando Grensbewakingstroepen de bewaking focussen op de zuidgrens met KOEWEIT.

8. Volksleger

Het volksleger ('Al Jaysh Al Shabi') was oorspronkelijk opgericht als het militaire verlengstuk van de Ba'ath-partij. Het volksleger bleef dan ook onder het commando van de partij. Het diende als tegenwicht voor de macht van het reguliere leger, om de bevolking aan te moedigen militaire training te steunen en om de invloed van de Ba'ath-partij in de gehele maatschappij te vergroten. De officiële functie van het volksleger was een 'back-up' voor het reguliere leger in oorlogstijd en het bewaken van de verworvenheden van de revolutie in vredetijd. Na de Golfoorlog is het volksleger echter ontmanteld en sindsdien niet meer operationeel.

[REDACTED]

9. Futuwah

In 1975 is de 'FUTUWAH' opgericht, een jeugdorganisatie van de Ba'ath-partij. De Futuwah (Jeugdvoorhoede) is een paramilitaire organisatie voor de jeugd van 14 tot 18 jaar. Binnen deze organisatie krijgt de jeugd opleiding in het hanteren van lichte wapens, het gebruik van handgranaten en civiele verdediging. De sterkte is niet exact bekend, maar aangenomen wordt dat het enkele duizenden jonge mensen betreft. De jeugd wordt georganiseerd in pelotons.

10. Mobiele Politie

De politiediensten ressorteren onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De politie kent twee organisaties: de reguliere civiele politie en de Mobiele Politie. In dit hoofdstuk wordt alleen aandacht besteed aan de Mobiele Politie, aangezien dit een paramilitaire organisatie is.

Deze eenheid is een gemilitariseerde tak van de politie die opgericht is om de civiele politie te ondersteunen bij grote binnenlandse onlusten. De eenheid bestaat uit circa 20.000 man en is uitgerust met infanteriewapens, lichte pantservoertuigen en artillerie. Tevens zijn er speciale commando-eenheden, die met name zijn ingezet tegen de Koerden in het noorden van IRAK.